

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane

În temeiul art. 19³ lit. c) din Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta Hotărâre:

- transpune parțial (transpune art. 2 pct. 31 și 32; art. 4; art. 7; art. 11 (3) lit. d), f) și j); anexa VIII) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 327 din 22 decembrie 2000, CELEX: 32000L0060, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/101/UE a Comisiei din 30 octombrie 2014;
- transpune parțial (transpune art. 2 pct. 4; art. 6) Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 372 din 27 decembrie 2006, CELEX: 32006L0118, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/80/UE a Comisiei din 20 iunie 2014.

1. Se aprobă Regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Mediului.

3. Monitorizarea și implementarea prezentei hotărâri se pune în sarcina Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, Agenției de Mediu și Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 1 ianuarie 2026, cu excepția pct. 38, care intră în vigoare la 29 mai 2026, odată cu intrarea în vigoare a Codului subsolului nr. 246/2024.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul mediului

Gheorghe Hajder

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2025

REGULAMENT **de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (în continuare – *Regulament*) stabilește măsurile și cerințele tehnice pentru studierea și exploatarea apelor subterane, în scopul prevenirii poluării, deteriorării și epuizării acestora înainte de termen, aplicabile tuturor tipurilor de folosință specială a apei, reglementate prin art. 23 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011.

2. Prevederile prezentului Regulament se aplică tuturor entităților care desfășoară activități de studiere, proiectare, construire, reabilitare, conservare sau lichidare a captărilor singulare ori a grupurilor de captări de apă subterană, precum și entităților care exploatează aceste captări și întrețin instalațiile aferente de tratare și de utilizare a apelor subterane.

3. Prezentul Regulament detaliază dispozițiile referitoare la prevenirea sau limitarea evacuărilor de poluanți în apele subterane, cu scopul de a preveni deteriorarea stării tuturor corpurilor de ape subterane.

4. Apa subterană captată, care corespunde cerințelor de calitate prevăzute în Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile, în stare naturală, netratată, este destinată cu prioritate alimentării cu apă potabilă a populației și a animalelor. Utilizarea acesteia pentru alte scopuri este permisă doar în baza autorizației de mediu pentru folosirea specială a apelor, conform art. 23 alin. (1) din Legea apelor nr. 272/2011, după confirmarea faptului că necesarul de apă potabilă al zonei este asigurat. Confirmarea asigurării cu apă potabilă a zonei se efectuează pe baza studiului hidrogeologic preliminar, elaborat de către un proiectant atestat și anexat la cererea de emitere a acordului de mediu, conform Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

5. Construcțiile hidrotehnice și alte structuri ale serviciului apelor pentru captarea apei subterane se realizează prin sonde de apă, fântâni, drenuri sau prin captarea izvoarelor, denumite în continuare captări de apă subterană.

6. Studiile hidrogeologice, proiectarea și construcția captărilor de apă subterană se realizează de către proiectanți atestați în domeniul instalațiilor și rețelelor de alimentare cu apă și canalizare și fântânilor arteziene, conform subpct. 34.4.1.1 din Regulamentul cu privire la atestarea specialiștilor care

desfășoară activități în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții, precum și de către entități specializate în execuția lucrărilor de captare a apelor subterane, cu respectarea Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și a legislației din domeniu.

7. Pentru lucrările de exploatare a apelor subterane, materialele utilizate și sistemul de asigurare a calității lucrărilor executate se conformează standardelor tehnice naționale și europene aplicabile, inclusiv SR EN sau altor standarde specifice domeniului, precum și reglementărilor din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

8. Implementarea prezentului Regulament este pusă în sarcina Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, autoritatea responsabilă de gestionarea și întreținerea corpurilor de apă subterane, conform art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea apelor nr. 272/2011.

9. În cadrul implementării prezentului Regulament, Agenția de Mediu aplică, în limitele competențelor sale stabilite în conformitate cu prevederile art. 9¹ lit. d) și e) din Legea apelor nr. 272/2011 și ale art. 5 din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, procedurile de autorizare a folosinței speciale a apei și de evaluare a impactului asupra acviferelor, corpurilor de apă subterană și biodiversității.

10. Controlul respectării prevederilor prezentului Regulament se exercită de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în limitele competențelor stabilite prin art. 56, 57 și 58 din Legea apelor nr. 272/2011.

11. În prezentul Regulament se utilizează noțiunile prevăzute la art. 2 din Legea apelor nr. 272/2011, la pct. 4 din Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013, și la pct. 6 din Metodologia de evaluare și clasificare a stării corpurilor de apă subterană, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 227/2025, precum și următoarele noțiuni:

11.1. *captare a apelor subterane* – instalație de captare a apei pentru interceptarea acviferului și pentru colectarea apelor subterane în locurile de ieșire a acestora la suprafață;

11.2. *captare cu dren* – tip de captare la care elementul principal îl constituie un tub perforat, așezat aproape orizontal și plasat perpendicular pe direcția de curgere a apei, cu rolul de a drena/capta apa din strat și de a o conduce la o fântână/rezervor colector, pentru distribuție ulterioară prin rețeaua de alimentare cu apă sau pentru evacuare prin izvor/cișmea;

11.3. *conservare a captărilor de apă* – ansamblul lucrărilor executate în captare, care au ca scop punerea apei în siguranță până la realizarea condițiilor tehnice, tehnologice și economice necesare punerii în exploatare;

11.4. *evacuare directă în apele subterane* – evacuare a poluanților în apele subterane, fără ca aceștia să mai treacă prin sol sau prin subsol;

11.5. *front de captare* – linie sau zonă în care apa subterană este captată sau extrasă din subsol, fiind perpendiculară pe direcția de curgere a stratului acvifer și plasată cât mai aproape de poziția perpendiculară, pentru a maximiza eficiența captării;

11.6. *poluant* – orice substanță care poate să determine poluare, în special substanțele prevăzute în anexa nr. 7;

11.7. *lichidare a captărilor de apă* – ansamblul lucrărilor executate în captare pentru protecția tuturor formațiunilor geologice traversate, precum și al lucrărilor de suprafață executate în scopul refacerii și reabilitării mediului;

11.8. *reabilitare a captărilor de apă* – ansamblul lucrărilor executate în captare, în scopul reactivării acesteia;

11.9. *realimentare naturală a apelor subterane* – proces prin care formațiunile acvifere se reîncarcă prin infiltrațiile apelor meteorice, din corpurile de apă de suprafață și/sau prin drenanță verticală ascendentă sau descendentă, din formațiuni acvifere adiacente;

11.10. *realimentare artificială a apelor subterane* – proces de reîncărcare a formațiunilor acvifere prin activități antropice, inclusiv amenajări pentru alimentarea artificială prin bazine, tranșee, foraje, irigații după depășirea capacității de câmp a solului pentru apă sau pierderi din infrastructura hidroedilitară;

11.11. *sondă de apă* – săpătură verticală, cu secțiune cilindrică mică, cuprinsă între 100 mm și 500 mm, executată atât în sistem uscat (rotativ-manual sau semimecanic și percutant mecanic), cât și în sistem hidraulic (rotativ), care asigură deschiderea (ajungerea la) unui (un) strat acvifer;

11.2. *stație de pompare* – obiect al sistemului de alimentare cu apă, care poate asigura ridicarea apei între două cote cu ajutorul pompelor, care poate fi o construcție (clădire) supraterană sau îngropată, în care sunt amplasate unități de pompare și conducte cu armături de închidere, reglare și siguranță, dispozitive de măsurare și control, echipamente de automatizare și mecanisme de ridicare a sarcinii, care asigură parametrii necesari de calcul pentru transportul apei în sistemele de alimentare cu apă sau în elementele sale individuale.

II. STUDII HIDROGEOLOGICE

12. Pentru determinarea caracteristicilor hidrogeologice necesare proiectării și dimensionării unei captări de apă subterană, este necesară realizarea studiilor hidrogeologice. Acestea au ca scop determinarea modului de formare a straturilor acvifere, a izvoarelor și a caracteristicilor acestora, a circulației apelor subterane

și a proprietăților hidrogeologice ale rocilor, precum și a legăturii hidraulice cu apele de suprafață. Studiile hidrogeologice se execută în următoarele etape:

12.1. studiul hidrogeologic preliminar are la bază cercetarea și interpretarea datelor existente referitoare zona viitoarei captări;

12.2. proiectarea captărilor de apă subterană se efectuează în baza rezultatelor studiului hidrogeologic preliminar. Proiectul captării de apă subterană evidențiază estimarea configurației și complexității viitoarei captări și constituie fundamentul pentru elaborarea studiului hidrogeologic definitiv;

12.3. studiul hidrogeologic definitiv cuprinde determinarea poziției exacte a captării, caracterizarea formațiunilor acvifere, coloana litologică, măsurile de observație, evaluarea resursei exploatabile și definirea condițiilor tehnice și de protecție necesare pentru exploatarea durabilă și sigură a resursei de apă subterană și delimitarea zonelor de protecție sanitară.

13. Studiile hidrogeologice preliminare și definitive, precum și proiectarea captărilor de apă subterană se realizează de către un proiectant atestat în domeniul instalațiilor și rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare, fântânilor arteziene, conform subpct. 34.4.1.1 din Regulamentul de atestare a specialiștilor în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2024, în colaborare cu entități specializate în execuția lucrărilor de captare a apelor subterane, cu respectarea cerințelor minime prevăzute în prezentul Regulament.

14. Studiile hidrogeologice ce se efectuează, nivelul lor de detaliere și gradul de aprofundare ale acestora se stabilesc în funcție de faza de proiectare, de gradul de cunoaștere și de complexitatea acviferului avut în considerare, în special de afectarea antropică a acestuia, precum și de importanța obiectivului proiectat ce urmează a fi alimentat cu apă.

15. Studiul hidrogeologic preliminar se prezintă sub forma unei note informative și include analiza tuturor surselor potențiale de apă subterană din zona investigată, pe baza gradului de cunoaștere hidrogeologică din documentația existentă în Fondul de stat de informații privind subsolul. În baza rezultatelor obținute se stabilesc amplasamentele pentru noi captări de apă subterană sau măsurile de reabilitare, reparare, conservare ori exploatare a captărilor existente, cu excluderea practicilor care pot duce la supraexploatarea sau la deteriorarea acviferelor.

16. Selectarea terenului pentru amplasarea captărilor de apă subterană face parte din studiul hidrogeologic preliminar, cu respectarea prevederilor Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1466/2016, și ale Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013.

17. Nota informativă a studiul hidrogeologic preliminar se anexează la cererea de emitere a acordului de mediu și servește drept suport tehnic pentru examinarea documentației de către Agenția de Mediu, cu consultarea Comisiei tehnice, în conformitate cu art. 5¹ alin. (5) din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Acordul de mediu se emite înainte de a depune cererea de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare.

18. Proiectarea captărilor din sursa de apă subterană se efectuează după obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare, în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

19. Documentația de proiect pentru captările de apă subterană se elaborează și se supune verificării în condițiile stabilite la capitolul III, secțiunile 1 și 3 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Responsabilitatea prezentării documentației pentru verificare și a înlăturării neregulilor constatate revine proiectantului, în conformitate cu art. 124 lit. f) din același Cod.

20. Studiul hidrogeologic definitiv se elaborează pe baza testelor de pompare experimentală în captările de apă subterană, cu calculul parametrilor hidrogeologici locali, precum și a modelului matematic calibrat și validat cu estimarea parametrilor hidrogeologici regionali. Prin studiu se evaluează resursa de apă, se stabilesc reguli de exploatare, se determină măsurile de protecție a captării împotriva colmatării și înnisipării, se includ instrucțiuni privind monitorizarea calității apelor subterane și modul de funcționare a captării atât în condiții normale, cât și în situații speciale sau de criză (fenomene extraordinare). Studiului hidrogeologic definitiv se prezintă sub forma unui raport hidrogeologic.

21. În cazul în care în zona de amplasament a captării de apă există sonde, fântâni sau drenuri de exploatare cu caracteristicile hidrogeologice cunoscute (debite exploatare, niveluri hidrostatice și hidrodinamice, coloană litologică, poziții filtre, conductivități hidraulice, calitate a apei), aceste informații se vor utiliza pentru elaborarea studiului hidrogeologic necesar proiectării noii captări de apă.

22. În cazul în care în zona de amplasament nu există lucrări de exploatare a apei subterane prin sonde, fântâni sau drenuri, se realizează un studiu hidrogeologic preliminar, utilizându-se date regionale geologice, hidrogeologice, hidrologice, măsurători prin metode neinvazive – geofizice, cartări geomorfologice, analiza apei de suprafață – în cazul exploatării acviferelor de mică adâncime în contact hidrolic cu apele de suprafață.

23. Pentru captările din straturi acvifere cu alimentare din malul râurilor/lacurilor, studiul hidrogeologic se derulează pe o perioadă de minimum un

an, astfel încât să surprindă integral relația dintre nivelurile și calitatea apei din râu/lac și din stratul acvifer. Totodată, se face și analiza colmatării zonei de infiltrație. Durata minimă poate fi redusă justificat, ținând cont de baza de date istorice relevante sau, în cazul declarării utilității publice de interes național a lucrărilor, cu avizul autorității competente.

24. În cazul captării izvoarelor, studiul hidrogeologic se realizează pe o durată minimă de 12 luni, cu măsurători de debit și de calitate ale apei. Datele istorice disponibile obținute de la autoritățile administrației publice locale pot fi utilizate pentru completarea și validarea studiului. Studiul stabilește regimul de variație a debitului și a calității apei, în corelație cu regimul pluviometric.

25. Studiile necesare pentru realizarea captării de apă din izvoare includ, suplimentar, următoarele elemente specifice:

25.1. măsurătorile de debit se realizează cu o cadență ce poate surprinde variația hidrologică sezonieră, precum și evenimente meteorologice și climatice (ploi abundente, secetă prelungită etc.);

25.2. se definește indicele de debit: $I = Q_{\max}/Q_{\min}$;

25.3. în funcție de valoarea raportului dintre debitul maxim și debitul minim, există trei situații:

25.3.1. dacă indicele $I < 10$ – se recomandă captarea;

25.3.2. dacă indicele $10 < I < 20$ – soluția captării izvorului se compară tehnico-economic cu soluția din alte surse, decizia fiind adoptată pe costuri de operare și investiții minime;

25.3.3. dacă indicele $I > 20$ – nu se recomandă captarea;

25.4. datorită variabilității debitelor izvoarelor, este necesar ca în studiile hidrogeologice să existe referire la impactul schimbărilor climatice asupra acestora.

26. Studiile de calitate a apei subterane sunt parte integrată a studiului hidrogeologic pentru proiectarea captării apelor subterane. Acestea se realizează pe baza buletinelor de analiză obținute în etapa de execuție, dar și din exploatarea captărilor existente în zona amplasamentului captării de apă proiectate.

27. În cazul în care în zona de amplasament a captării de apă există sonde/drenuri de exploatare pentru care se cunosc caracteristicile calitative ale resursei de apă, studiul de calitate a apei subterane se bazează pe analiza indicatorilor reglementați prin Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile și prin Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013, în corespundere cu tipul de folosință specială a apei.

28. Apele subterane brute captate, care nu corespund cerințelor de calitate în corespundere cu tipul de folosință specială a apei, se tratează prin tehnologii și instalații care asigură aducerea la conformitate a calității apei sursei pentru tipul de folosință solicitat.

29. Eșantionarea apei subterane în cadrul pompărilor experimentale sau al captărilor de explorare se efectuează la sfârșitul fiecărei pompări, prelevându-se probe înainte și după denisipare, precum și la fiecare treaptă de debit utilizată, în vederea evaluării variațiilor de calitate determinate de dinamica pompării.

30. Fiecare probă se însoțește de o fișă de prelevare, indicându-se captarea, acviferul, data și condițiile de recoltare. Conservarea și manipularea probelor se efectuează conform procedurilor standardizate, pentru a preveni modificarea proprietăților fizico-chimice și biologice ale apei.

31. Determinarea unor componenți și indicatori, precum pH-ul, temperatura și conductivitatea electrică, se efectuează în teren cu ajutorul laboratoarelor mobile acreditate, în conformitate cu cerințele standardelor SM ISO 5667-11:2010 Calitatea apei. Prelevare. Partea 11: Ghid pentru prelevarea apelor subterane și SMV ISO 5667-14:2011 Calitatea apei. Prelevare. Partea 14: Ghid pentru asigurarea calității la prelevarea și manipularea probelor de apă naturală. Studiile de calitate a apelor subterane includ date și o caracterizare completă cu privire la agresivitatea acestora față de betoane, metale și alte materiale care intră în contact cu apa subterană captată.

32. Pentru captarea izvoarelor, studiul de calitate a apei se efectuează pe o perioadă de minimum un an, cu prelevare săptămânală, inclusiv în perioadele ploioase și după topirea zăpezii. Analizele de calitate includ, în mod obligatoriu: temperatura, culoarea, turbiditatea, pH-ul, mirosul, gustul, conductivitatea electrică, reziduul sec, substanțele organice, parametrii bacteriologici și biologici, precum și alte elemente cu potențial de depășire identificate în bazinul hidrogeologic de alimentare. Concomitent cu prelevarea probelor de apă, se realizează și o măsurătoare de debit.

33. Se identifică și se caracterizează sursele potențiale de poluare situate în perimetrele zonelor de protecție sanitară și în bazinul hidrogeologic aferent captării de apă subterană, iar analizele de calitate a apei și măsurătorile de debit stabilesc aria de alimentare și servesc la modelarea transportului de poluanți în condițiile exploatarei captării proiectate.

34. În toate etapele de studiere și de proiectare se analizează posibilitatea practică de instituire a zonei de protecție sanitară a sursei și determinarea dimensiunilor acesteia în plan, pe perioada de exploatare, în funcție de specificul

activităților desfășurate la suprafață în perimetrul bazinului de recepție. Perimetrele zonelor de protecție sanitară se stabilesc prin calculul dispersiei poluanților conservativi și neconservativi.

35. Pentru captările de apă subterană proiectate, dimensionarea zonelor de protecție sanitară, inclusiv măsurile de protecție în limitele acestora, se integrează în proiectul de construcție a captării, respectând cerințele Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013.

36. Pentru captările existente care nu dispun de dimensionarea zonelor de protecție sanitară, se întocmește, obligatoriu, proiectul tehnic de dimensionare a zonelor de protecție sanitară și se elaborează măsurile de protecție aferente. Cerințele minime privind conținutul proiectului tehnic pentru delimitarea zonelor de protecție sanitară a prizelor de apă sunt prevăzute în anexa la Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013. Proiectul tehnic este întocmit de către un proiectant atestat în domeniu și se anexează la cererea de obținere a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei.

37. Proiectul tehnic de dimensionare a zonelor de protecție sanitară se revizuieste în cazul identificării unor surse noi de poluare sau al modificării celor existente, precum și pentru corelarea cu condițiile specifice de exploatare. Identificarea și caracterizarea surselor de poluare revine proprietarilor captării, precum și Inspectoratului pentru Protecția Mediului în cadrul controlului efectuat, iar informațiile sunt actualizate continuu.

38. În cazul în care apele subterane se extrag pentru îmbuteliere (în calitate de ape minerale sau potabile) sau în scopuri curative (indiferent de volumul captat), studierea, evaluarea și aprobarea rezervelor de apă subterană se fac în conformitate cu prevederile art. 40 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024.

III. REGULI GENERALE DE ALEGERE A TIPULUI DE CAPTARE A APEI SUBTERANE

39. Alegerea tipului de captare a apei subterane se bazează pe evaluarea detaliată a condițiilor hidrogeologice locale, a scopului utilizării apei, precum și a cerințelor tehnico-economice și de protecție a mediului, ținând cont de obiectivele generale de gestionare a apelor subterane, conform art. 46 lit. a) și c) din Legea apelor nr. 272/2011, prin asigurarea echilibrului între captare și realimentare, precum și prin stabilirea condițiilor specifice de explorare și de captare. În acest sens, se respectă regulile generale prevăzute la punctele 40-48.

40. Regula calității apei – se alege captarea de apă ale cărei caracteristici calitative sunt în limita de calitate cerută de norme. Astfel, se respectă condiția de apă sanogenă pentru consumul uman. În cazul captării din straturi acvifere cu alimentare din malul râurilor, se urmărește atât modificarea calității apei captate din subteran, cât și calitatea apei de suprafață.

41. Regula existenței unei configurații hidrogeologice favorabile pentru stratul acvifer – extinderea spațială și grosimea stratului acvifer ce asigură o resursă exploatabilă cu parametri hidrogeologici favorabili: conductivitate hidraulică și variații de nivel minime în timp (sezoniere/anuale).

42. Regula disponibilității terenului – se ia în studiu captarea (inclusiv zona de protecție sanitară cu regim sever) situată pe un teren liber sau care nu este destinat altei folosințe și care are sau poate avea destinație publică.

43. Regula facilităților de exploatare – se preferă amplasamentul la care există un drum de acces și o linie de alimentare cu energie electrică.

44. Regula de disponibilitate – sunt luate în considerare toate sistemele de exploatare ce utilizează apa din acviferul studiat, pentru a nu depăși capacitatea de realimentare a acestuia.

45. Regula alocării apei de calitate – apa subterană de calitate este alocată în principal pentru folosința de apă potabilă pentru consum uman și pentru adăpatul animalelor.

46. Regula economică – se adoptă soluția cea mai economică din punctul de vedere al costurilor totale, prin comparație cu alte variante viabile.

47. Regulile tehnice de alegere a tipului de captare a apei subterane sunt următoarele:

47.1. pentru debite mici și strate cu abundență scăzută în apă până la adâncimi de 8-10 m (grosime mică, conductivitate hidraulică redusă) se aplică soluția cu dren realizat în săpătură deschisă, iar pentru adâncimi mai mari se poate utiliza forajul dirijat orizontal;

47.2. pentru debite mici, dar în strate acvifere adânci se adoptă soluția cu sonde forate;

47.3. pentru debite mari și strat de adâncime mică și mare se adoptă soluția cu sonde forate;

47.4. în situațiile în care se întâlnesc mai multe strate acvifere, se decide dacă exploatarea se face prin sonde ce deschid doar stratele acvifere aparținând aceleiași formațiuni sau și stratele acvifere cu caracteristici hidrogeologice și hidrochimice similare, sau o captare cu sonde separate pe strate.

48. Regula celei mai bune soluții – într-o configurație hidrogeologică determinată, există o singură soluție tehnică optimă, stabilită în funcție de condițiile hidrogeologice locale și de cerințele de calitate, care asigură prelevarea debitului maxim, fără afectarea stratului acvifer și menținând stabilitatea calității și cantității acestuia.

IV. EXPLOATAREA APELOR SUBTERANE

49. În funcție de mărimea și distribuția stratelor acvifere, unde se propune a se amplasa captarea, se alege tipul captării. Sistemele de captare a apei subterane se clasifică, în funcție de poziția axului elementelor captării, în trei tipuri:

- 49.1. captări verticale: sonde de apă sau fântâni;
- 49.2. captări orizontale: drenuri, galerii și captări de izvoare;
- 49.3. captări mixte: sonde/fântâni verticale și cuplate cu drenuri radiale.

50. Captările subterane prin sonde, fântâni și drenuri se mai pot clasifica în: „perfecte” și „imperfecte”, după cum coloana filtrantă de captare este dispusă pe toată grosimea stratului acvifer sau numai pe o parte din grosimea acestuia.

51. Captările prin fântâni săpate se proiectează în conformitate cu cerințele tehnice, cu diametre cuprinse între 1,5 și 3 metri, în funcție de capacitatea stratului acvifer și de condițiile reale de execuție. Construcția fântânilor săpate nu se recomandă în cazurile în care:

- 51.1. grosimea stratului acvifer depășește 10 metri și este constituit din roci cu granulație fină în care este înmagazinată apa subterană;
- 51.2. structura terenului este constituită din nisipuri fine, care pot fi antrenate de apă în timpul pompării sau exploatării;
- 51.3. este necesară executarea unui număr mare de fântâni pentru asigurarea debitului solicitat de folosință.

52. Captarea apei subterane prin sonde forate se recomandă la strate acvifere de adâncime mică, medie și mare, caracterizate prin permeabilitate bună, în special în cazul în care adâncimea stratului acvifer depășește 10 metri.

53. În cazul stratelor acvifere situate la adâncimi cuprinse între 10 și 25 de metri, cu permeabilitate variabilă pe verticală și pe frontul de captare, se recomandă utilizarea fântânilor sau a sondelor forate cuplate cu drenuri radiale, cu condiția existenței unei tehnologii de execuție corespunzătoare.

54. Captarea prin drenuri se aplică, de regulă, în cazul unor strate acvifere cu nivel liber și cu grosimea între 2 și 5 metri ai stratului de apă. Este recomandat ca adâncimea de poziționare a drenului să nu depășească 10 metri. Alegerea acestei

soluții de captare se face numai pe baza unei comparații tehnico-economice cu alte opțiuni, precum captarea prin fântâni sau sonde forate.

55. Captarea izvoarelor se realizează la punctul real de apariție a apei sau în amonte de acesta, cu respectarea regimului natural de curgere. Construcția va permite preluarea debitului necesar conform cerințelor de utilizare, iar surplusul de apă, inclusiv debitul ecologic necesar pentru menținerea ecosistemului dependent, va fi evacuat printr-un sistem de preaplin controlat.

56. Cerințele sanitare la construcția fântânilor și la captarea izvoarelor se respectă în conformitate cu prevederile Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1466/2016.

57. La izvoarele cu debite mai mari de 50 l/s, în cazul în care condițiile locale permit, se pot prevedea două camere de captare, care să funcționeze independent și alternativ, permițând intervenția și exploatarea care să nu oprească livrarea apei spre consumatori. Pentru menținerea calității apei se aplică măsuri de protecție împotriva apelor meteorice, de șiroaie, evitând stagnarea și infiltrarea acestora în captare, precum și măsuri împotriva inundațiilor.

58. După analiza integrală a tuturor datelor cuprinse în studiile hidrogeologice întocmite, la proiectarea captărilor de apă prin sonde se recomandă următoarele:

58.1. să se estimeze resurselor de apă subterană exploatabile, care țin cont de toate condițiile hidrogeologice micro regionale și locale;

58.2. să se evidențieze toate captările de apă subterană existente în zonă și să se aprecieze posibilitatea de interferare a acestora cu captarea proiectată;

58.3. să se țină seama de existența tuturor factorilor antropici de poluare a acviferelor luate în considerare;

58.4. în special, să se amplaseze captările de apă potabilă, pe cât posibil, în amonte de localitatea sau de industria pe care urmează să o alimenteze.

59. Valoarea debitului ce se ia în considerare pentru dimensionarea captărilor nu depășește resursa dinamică (debitul maxim exploatabil) a acviferului, corespunzător lungimii frontului de captare proiectat (cu excepția captărilor realimentate artificial).

60. Materialele folosite la construcțiile și instalațiile sistemului de captare se aleg astfel încât să nu se altereze calitatea apei captate din subteran, să nu fie distruse în timp previzibil și să fie rezistente la eventuala agresivitate fizico-chimică a apei sau a rocilor (minimum 50 de ani).

61. Sistemul de colectare și de pompare a apei din subteran, echipamentul de măsurare și de control, precum și piesele metalice din interiorul stațiilor de pompare a sondelor/camerelor de captare a izvoarelor se protejează împotriva coroziunii sau se realizează din materiale rezistente la coroziune. Fiecare captare de apă se echipează cu dispozitive pentru măsurarea debitului și nivelului.

62. Proiectarea oricărei construcții de captare a apei subterane se face conform prevederilor din Codul practic în construcții CP G.03.08:2020 „Instalații și rețele de alimentare cu apă și canalizare. Proiectarea și construcția sistemelor exterioare de alimentare cu apă potabilă, cu un debit sub 200 m³/zi, pentru localități de până la 3 000 de locuitori”, aprobat și pus în aplicare prin ordinul ministrului economiei și infrastructurii, precum și altor acte normative din domeniu. Proiectul tehnic pentru construcția captărilor de apă subterană este elaborat și expertizat în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

63. Proiectarea sondei se efectuează cu posibilitatea de a măsura debitul, nivelul și de a preleva probe de apă, precum și de a efectua lucrări de intervenție, utilizând metode de reabilitare – reparare, în funcție de cauza scoaterii din funcțiune a captării de apă.

64. Proiectarea captărilor de apă se coordonează, în mod obligatoriu, cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, în calitate de autoritate competentă pentru gestionarea corpurilor de apă subterană, conform atribuțiilor stabilite prin Legea apelor nr. 272/2011. Excepție fac fântânile individuale, a căror coordonare se efectuează conform prevederilor pct. 13 din Regulamentul sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1466/2016.

65. Captările de apă se realizează conform proiectului de execuție. Orice abatere de la proiect se justifică și se face cu acordul proiectantului și al beneficiarului. Este posibil ca, la săparea captărilor de apă, pozițiile straturilor acvifere să difere față de cele prevăzute prin proiect și, implicit, să fie necesară modificarea intervalelor de adâncime care urmează a fi izolate sau captate, astfel, cu acordul proiectantului, se modifică construcția captării de apă.

66. Pe baza pompărilor experimentale, se calculează parametrii hidrogeologici reali ai stratului acvifer. Durata minimă a pompărilor experimentale este, de regulă, cuprinsă între 24 și 72 de ore, care sunt stabilite prin proiect, în funcție de complexitatea hidrogeologică a amplasamentului.

67. Cartea tehnică a construcției de captare a apei subterane se întocmește, se completează și se definitivează concomitent cu proiectarea și cu execuția

lucrărilor, înainte de recepția construcției, în conformitate cu prevederile art. 229 și 230 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. După recepția construcției, Cartea tehnică se predă proprietarului sau deținătorului dreptului de folosință asupra captării, care asigură păstrarea și completarea acesteia pe întreaga durată de existență a construcției.

68. Cartea tehnică a construcției de captare a apei subterane este un document esențial care cuprinde toate informațiile și actele referitoare la proiectarea, execuția, recepția, exploatarea și întreținerea captării de apă subterană, precum și raportul studiilor hidrogeologice definitive și recomandările de exploatare a stratului acvifer. Conținutul Cărții tehnice a construcției captării de apă subterană este prevăzut în anexa nr. 1.

69. Cartea tehnică a construcției de captare a apei subterane este utilizată de către beneficiar pentru exploatarea corectă a captării și pentru intervenții ulterioare și face parte din documentația necesară solicitării autorizației de mediu pentru folosirea specială a apei subterane. Proprietarul are obligația de a păstra și a actualiza documentul pe toată durata existenței construcției de captare a apei subterane.

70. După recepția construcției, proprietarul captării transmite Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” fișa de evidență a captării, întocmită conform anexei nr. 2. Fișa de evidență a captării include și fișa de date sintetice, preluată din Cartea tehnică, cu informații privind proiectantul, verificatorii de proiect, executantul, dirigintele de șantier, datele de începere și de finalizare a lucrărilor, precum și componența comisiei de recepție.

71. Pentru captări de apă cu debit mic de până la 0,2 l/s, destinate uzului gospodăresc, nu este necesară autorizația de mediu pentru folosire specială a apelor, în conformitate cu alin. (1) art. 2 din Legea apelor nr. 272/2011. În aceste cazuri, se efectuează doar fișa de evidență a captării, în conformitate cu anexa nr. 2.

72. Restabilirea Cărții tehnice a construcției de captare a apei subterane implică reconstituirea documentației pierdute, incomplete sau deteriorate. Procesul necesită colaborarea între instituții și studierea materialelor din arhivă. Se efectuează raportul de expertiză tehnică, care prezintă starea actuală a construcției de captare a apei subterane și măsurile necesare de intervenție asupra construcției și a exploatării apelor subterane. Scopul este de a asigura conformitatea legală a construcției de captare a apei subterane, trasabilitatea și exploatarea sigură a acesteia. Etapele pentru restabilirea Cărții tehnice a construcției de captare a apei subterane sunt următoarele:

72.1. evaluarea situației actuale. Se identifică documentele existente (de ex., acte permise, planuri de dezvoltare, avize, procese verbale etc.). Se efectuează relevee topografice și profiluri hidrogeologice, pentru a confirma starea captării;

72.2. colaborarea cu specialiști. Se contactează un hidrogeolog sau un proiectant atestat pentru întocmirea documentelor. Se efectuează analizele apei într-un laborator acreditat;

72.3. expertizarea tehnică. Se realizează teste de pompare experimentală, pentru a determina debitul actual și starea captărilor de apă subterană, de către entități specializate în săpare/forare a captărilor de apă subterană. Se efectuează metode de intervenție conform anexei nr. 3. Se curăță și se restabilește construcția de captare a apelor subterane;

72.4. întocmirea documentației. Se restabilesc planurile, profilurile și caietele de sarcini pe baza datelor noi. Se restabilesc avizele de mediu și sanitare. Se efectuează raportul studiilor hidrogeologice definitive, care include instrucțiuni de exploatare și de mentenanță a captării de apă, precum și delimitarea zonelor de protecție sanitară a captării, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013;

72.5. validarea și arhivarea. Cartea tehnică a construcției de captare a apei subterane restabilită se depune la Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” pentru verificare. Documentul se păstrează în arhiva proprietarului, acesta actualizându-l conform reglementărilor;

72.6. obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei de la Agenția de Mediu.

73. Exploatarea apelor subterane se realizează prin aplicarea măsurilor durabile care asigură obținerea cantității și calității necesare de apă, conform scopurilor prevăzute de autorizația de mediu pentru folosința specială a apei eliberată în conformitate cu art. 23 din Legea apelor nr. 272/2011.

74. În procesul de exploatare a captărilor de apă din sursele subterane de alimentare cu apă, beneficiarul este obligat să respecte prevederile Regulamentului privind exploatarea tehnică a sistemelor și instalațiilor publice de alimentare cu apă și de canalizare (ediția a doua), aprobat prin ordinul MADRM/MEI.

75. Exploatarea captărilor cu drenuri se realizează pe baza Cărții tehnice, care conține raportul de exploatare și de întreținere specific. Pentru o exploatare optimă, se aplică următoarele măsuri generale:

75.1. se verifică, săptămânal, calitatea apei pompate, în cazul în care s-a depistat că apa are nisip, se verifică, din cămin în cămin, unde este o defecțiune la filtrul invers. Dacă se găsește zona cu defecțiune, se blochează drenul pe tronsonul cu avarie printr-un dop în canalul din aval al tronsonului. Se reduce debitul drenului și se modifică și debitul pompelor;

75.2. se verifică, după ploi abundente în bazin sau după secetă prelungită, modul de lucru al drenului, prin măsurarea nivelului apei în tuburi și a nivelului apei din rezervorul/fântâna colectoare sau din deversorul montat la capătul din aval al drenului, precum și debitul pompat. Se poate stabili debitul real al drenului și, la necesitate, se modifică și debitul pompelor;

75.3. se verifică periodic starea suprafeței perimetrului de protecție (gard, denivelări neobișnuite etc.), precum și ce se întâmplă dincolo de gardul de protecție. Orice activitate anormală este semnalată către Inspectoratul de Protecție a Mediului, analizată, găsită o soluție (folosirea de pesticide, folosirea intensivă de îngrășăminte, accidente cu scăpare de combustibil lichid, depozitarea de gunoaie etc.);

75.4. cel puțin de două ori pe an se verifică starea de calitate a apei, în laboratoare acreditate. Verificările se fac și după ploi abundente, după viituri și după topirea zăpezii;

75.5. aceste măsuri sunt completate de către administratorul captării, cu măsuri specifice zonei/locației sau în funcție de procedurile proprii de exploatare.

76. Exploatarea captărilor din izvoare se realizează pe baza Cărții tehnice care conține raportul de exploatare și de întreținere specific. În acest sens, trebuie aplicate următoarele măsuri:

76.1. se verifică periodic starea zonei de protecție sanitară;

76.2. se verifică săptămânal, în primul an, debitul izvorului, apoi lunar sau trimestrial;

76.3. se verifică periodic calitatea apei (conținut de nisip, culoare, gust, depuneri, analize chimice etc.) – atât în locația izvorului, cât și în laborator. Calitatea apei se verifică și după ploi abundente, după viituri și după topirea zăpezii;

76.4. se verifică apariția izvoarelor lângă construcția existentă. Sunt găsite măsuri pentru dirijarea lor la captările existente sau sunt captate separat.

77. Raportul studiilor hidrogeologice definitive a captării de apă este parte componentă a Cărții tehnice, care conține detaliile tehnologice caracteristice fiecărui tip de captare.

78. Raportul studiilor hidrogeologice definitive a captării de apă ține seama de resursa disponibilă în bazinul hidrogeologic din amonte și conține detaliile de execuție a fiecărei captări de apă, construcția captării finale, modul de echipare, pompa cu parametrii de lucru, ultima curbă de pompare a captării, graficul curățirii captării, graficul și condițiile de exploatare ale captării.

79. În cazul sondelor de apă, raportul studiilor hidrogeologice definitive țin seama de fenomenele care duc în timp la uzarea sondelor, având drept consecință diminuarea parțială sau totală a debitului și aplicarea la timp a unor metode de

intervenție, conform anexei nr. 3. Metodele respective se pot aplica individual sau combinat, în funcție de situația constatată.

80. Captările de apă nu sunt supraexploatare și nu funcționează dincolo de valoarea-limită a debitului specificat în raportul studiilor hidrogeologice definitive a captării de apă subterană. Alegerea pompelor și echiparea se face după cunoașterea efectivă a parametrilor fiecărei captări de apă subterană finalizate.

81. Se verifică lunar debitul specific al sondei de apă sau al fântânii. Dacă acesta a scăzut semnificativ față de cel determinat la execuție, se procedează la identificarea cauzei, conform anexei nr. 3, și se adoptă metoda sau metodele de intervenție corespunzătoare.

82. Pentru identificarea cauzei, se extrage pompa submersibilă și se măsoară adâncimea sondei, după care este indicat să se facă o inspecție cu camera video submersibilă. După intervenție, inspecția cu camera video se repetă.

83. Operațiile de intervenție se efectuează de către entități specializate pentru astfel de lucrări, cu respectarea normelor de securitate în muncă. Manevrelor greșite pot duce la compromiterea sondei de apă.

84. Fiecare captare a apelor subterane are zonă de protecție sanitară cu regim sever, amenajată în conformitate cu cerințele Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013, chiar dacă apa captată nu este potabilă și utilizată în alte scopuri.

85. Sondele de exploatare și explorare, cu autoreversare, se dotează cu instalații de închidere (robinete etc.) și cu dispozitive de măsurare a presiunii manometrice.

86. În cazul constatării de către beneficiar a reducerii debitului captării de apă, este modificat și debitul de pompare prin micșorarea acestuia.

87. Sondele de apă subterană, după darea în exploatare, sunt întreținute conform următoarelor cerințe:

87.1. verificări în teren pentru controlul integrității găurii de foraj și a protecției sondei împotriva contaminării din surse de la suprafața solului;

87.2. asigurarea amenajării zonelor de protecție sanitară conform proiectului, precum și respectarea cerințelor sanitare față de activitățile care pot fi întreprinse pe teritoriul acestora;

87.3. lucrări periodice de întreținere: stația de pompare, pompele, echipamentele de control – măsurare;

87.4. monitorizarea și înregistrarea debitelor de apă extrase și a variațiilor nivelului hidrodynamic și hidrostatic;

87.5. monitorizarea calității apei subterane;

87.6. metode de intervenție, conform anexei nr. 3.

88. Pentru proiectele de alimentări cu apă din sursele subterane pentru irigații, raportul studiilor hidrogeologice definitive a captării de apă cuprinde prevederi specifice ce țin de pretabilitatea și de gradul de practicabilitate pentru agricultură, de necesarul de apă din normele de irigare pentru culturile irigate, de volumul anual de apă necesar la sursă, de regimul lunar de udare, de debitele în metri cubi pe secundă și de volumele în mii de metri cubi pe lună, în funcție de numărul udărilor rezultate, de analiza de laborator a apei și de gradul ei de corespundere la cerințele de irigare. Se precizează alegerea unei tehnologii de irigare cu consum redus de apă și descrierea sistemului de irigare propus.

89. Se stabilesc reguli de exploatare ale acviferului, care să asigure sustenabilitatea resursei, adaptând debitul exploatabil la condițiile concrete din amonte de captare. Astfel, în condiții de secetă prelungită și la niveluri cu trend descendent, debitul exploatat este redus corespunzător, pentru a nu supraexploata resursa și pentru a nu forța captările de apă subterană, precum și pentru prevenirea colmatării acestora.

90. Limitarea sau interzicerea folosinței apei subterane pentru irigarea terenurilor agricole se face în condițiile stabilite de Regulamentul cu privire la planificarea gestionării secetei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 779/2013.

V. CONSERVAREA, LICHIDAREA ȘI REABILITAREA CAPTĂRILOR DE APĂ SUBTERANĂ

91. Efectuarea lucrărilor de lichidare sau de conservare a captărilor de apă defecte/abandonate constituie o condiție obligatorie pentru protecția și gestionarea durabilă a apelor subterane, precum și pentru prevenirea utilizării acestor captări la evacuarea de ape uzate direct în subteran. Lucrările se efectuează conform prevederilor art. 28 alin. (2) lit. 1) și art. 31 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011, precum și conform instrucțiunilor tehnice din domeniu.

92. Conservarea, lichidarea și reabilitarea captărilor de apă subterană se solicită de către proprietari, pe baza unui proiect tehnic elaborat de către un proiectant atestat. Proiectul tehnic, însoțit de Cartea tehnică a construcției de captare a apei subterane și de o cerere, se depune la Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, care examinează documentația și emite acordul de coordonare în termen de 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4. Refuzul coordonării se motivează în

scris și poate fi dispus numai în cazurile de neconformitate a proiectului cu cerințele tehnice prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 sau din cauza lipsei documentației obligatorii.

93. Proprietarul captării informează Inspectoratul pentru Protecția Mediului cu privire la data începerii lucrărilor de conservare, lichidare și reabilitare a captărilor de apă subterană. Inspectoratul efectuează verificări la fața locului pe durata desfășurării lucrărilor, în baza atribuțiilor stabilite prin art. 52 și 53 din Legea apelor nr. 272/2011 și a Hotărârii Guvernului nr. 548/2018 privind organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Verificările vizează conformitatea lucrărilor cu proiectul tehnic coordonat și cu cerințele de protecție a resurselor de apă subterană. Lucrările sunt realizate exclusiv de către entități specializate.

94. Conservarea captărilor de apă subterană se impune în cazul lipsei condițiilor tehnologice necesare pentru punerea în funcțiune a captărilor și constă în ermetizarea acestora pentru o perioadă determinată, cu scopul de a proteja construcția și a menține calitatea și cantitatea apei subterane pe termen lung. Perioada maximă de conservare este de 20 de ani, iar durata efectivă se stabilește în proiectul tehnic, în funcție de motivul pentru care funcționarea captării a fost stopată.

95. Captările de apă subterană cu destinație de rezervă a unei prize de apă se supun conservării cu scopul protejării captărilor de apă subterană de uzare și de contaminare a stratului acvifer. În cazul insuficienței volumului de apă captat prin priza de apă de suprafață sau subterană, captările de apă subterană conservate pot fi reabilite pentru exploatare.

96. Structura și componența documentației de proiect pentru conservarea captărilor de apă subterane include următoarele secțiuni:

96.1. nota explicativă care conține cauzele și motivația pentru care se solicita trecerea în conservare;

96.2. localizarea captării de apă subterană (localitatea, coordonatele Moldreff99), perioada în care a fost construită aceasta, coordonarea efectuării lucrărilor de construcție a captării (acolo unde aceste date există), denumirea entității care a executat lucrările de construcție, limitele geologice traversate și construcția captării, actul de tubaj și deviația, atât cele proiectate, cât și cele realizate, rezultatele pompărilor experimentale și istoricul exploatării;

96.3. soluțiile tehnologice și tehnice pentru conservare, echipamentele instalate în construcția captării apei; procedura și programul de organizare a lucrărilor de conservare, cu precizarea perioadei pentru care se solicită conservarea;

96.4. măsurile pentru protecția subsolului și a mediului;

96.5. anexele – grafice (fragmente de hărți structurale, diagrame geofizice etc.);

96.6. devizul de cheltuieli.

97. În cazul conservării captărilor de apă subterană pentru perioade îndelungate, se efectuează următoarele lucrări:

97.1. extragerea țevelor de ridicare a apei și a pompei submersibile;

97.2. spălarea trunchiului captării de apă prin curățarea intervalului perforat;

97.3. verificarea integrității coloanelor (țevelor tubate) și a spațiului inelar, prin confirmarea etanșeității și absenței fisurilor sau deplasărilor coloanelor și a fisurilor din cimentul spațiului inelar;

97.4. umplerea coloanei de țevi (partea superioară) a captării de apă cu soluție neutră, pentru a preveni oxidarea țevelor.

98. În cazul în care perioada de conservare a captărilor de apă subterană a depășit termenul prevăzut în proiectul tehnic sau durata de 20 de ani și, potrivit concluziilor unei evaluări, există o amenințare reală de poluare a zonei de amplasare a captării, la cererea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” și a Inspectoratului pentru Protecția Mediului, proprietarul captării este obligat să elaboreze și să implementeze măsuri suplimentare de siguranță pentru eliminarea riscului de poluare sau să lichideze captarea în condițiile stabilite de prezentul Regulament.

99. La finalizarea lucrărilor de conservare, proprietarul prezintă Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” actul de conservare a captării de apă subterană, elaborat conform anexei nr. 5.

100. Lichidarea captărilor de apă subterană se efectuează pentru prevenirea riscurilor asupra mediului și sănătății publice, în cazul în care apar contaminarea acviferelor ca urmare a accidentelor sau a avariilor ireversibile, degradarea semnificativă a calității apelor subterane, diminuarea semnificativă a debitului specific, opțiunea pentru utilizarea altor surse de apă brută sau imposibilitatea reabilitării captării.

101. Captările de apă subterană deteriorate, care nu mai pot fi exploatate în condiții economice, precum și cele care se încadrează în prevederile art. 28 alin. (2) lit. 1) și art. 31 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011, sunt lichidate și casate în corespundere cu prevederile Regulamentului privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloacele fixe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 500/1998.

102. Descrierea lucrărilor necesare pentru lichidarea captărilor de apă subterană include o scurtă prezentare a succesiunii operațiilor care sunt efectuate și precizarea datelor care sunt consemnate în cursul efectuării acestor lucrări. Este interzisă introducerea de materiale izolatoare în dreptul filtrelor, pentru a nu împiedica curgerea naturală a apei subterane.

103. Structura și componența documentației de proiect pentru lichidarea captărilor de apă subterană include următoarele secțiuni:

103.1. nota explicativă care conține motivația și justificarea pentru care se solicită lichidarea;

103.2. localizarea captării de apă subterană (localitatea, coordonatele Moldreff99), perioada în care a fost construită aceasta, coordonarea efectuării lucrărilor de construcție a captării (acolo unde aceste date există), denumirea entității care a executat lucrările de construcție, limitele geologice traversate și construcția captării, actul de tubaj și deviația, atât cele proiectate, cât și cele realizate, rezultatele pompărilor experimentale și istoricul exploatării;

103.3. soluțiile tehnologice și tehnice pentru lichidare, echipamentele instalate în construcția captării apei; procedura și programul de organizare a lucrărilor de lichidare a captărilor;

103.4. măsurile pentru protecția subsolului și a mediului;

103.5. anexele – grafice (fragmente de hărți structurale, diagrame geofizice etc.);

103.6. devizul de cheltuieli.

104. După lichidarea captărilor de apă subterană, actul de lichidare a captării de apă subterană, elaborat conform anexei nr. 6, se prezintă Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”. Definitivarea lucrărilor de lichidare nu va depăși șase luni de la obținerea acordului de lichidare. În cazuri justificate, precum amplasarea în terenuri izolate sau existența unor condiții obiective documentate care împiedică respectarea termenului, autoritatea competentă extinde termenul de finalizare, la solicitarea proprietarului.

105. Sondele de apă de explorare care și-au îndeplinit funcțiile de studiere a subsolului pot fi reutilizate pentru extragerea apei subterane după reabilitare sau după reparare, dacă construcția acestora permite exploatarea în siguranță. Reutilizarea acestor sonde se admite numai în baza unei expertize tehnice și a studiului hidrogeologic, care să confirme compatibilitatea constructivă a sondei cu scopul de exploatare. Reabilitarea (repararea) captărilor de apă subterană poate fi cerută de către proprietar pe baza unui proiect tehnic, efectuat de către un proiectant atestat.

106. Structura și componența documentației de proiect pentru reabilitarea (repararea) captărilor de apă subterană include următoarele secțiuni:

106.1. nota explicativă care conține cauzele și motivația pentru care se solicita reabilitarea (repararea) captării de apă subterană;

106.2. localizarea captării de apă subterană (localitatea, coordonatele Moldreff99), perioada în care a fost construită aceasta, coordonarea efectuării lucrărilor de construcție a captării (acolo unde aceste date există), denumirea entității care a executat lucrările de construcție, limitele geologice traversate și construcția captării, actul de tubaj și deviația, atât cele proiectate, cât și cele realizate, rezultatele pompărilor experimentale și istoricul exploatării;

106.3. Programul și procedura de organizare a lucrărilor de reabilitare (reparare) a captărilor;

106.4. măsurile pentru protecția subsolului și a mediului;

106.5. amenajarea zonelor de protecție sanitară a captărilor de apă subterană;

106.6. anexele – grafice (fragmente de hărți structurale, diagrame geofizice etc.);

106.7. devizul de cheltuieli.

107. Lucrările pentru conservare, lichidarea și reabilitarea captărilor de apă subterană se efectuează respectând cerințele instrucțiunilor tehnice în vigoare.

108. Lucrările necesare pentru reabilitarea (repararea) captărilor de apă subterană depind de natura lucrărilor executate anterior și presupun următoarele operațiuni obligatorii:

108.1. spălarea dopurilor de nisip, extragerea dopurilor mecanice, frezarea dopurilor de ciment până la baza intervalului de interes;

108.2. perforarea, reperforarea, testarea, aplicarea tratamentelor de stimulare pe intervalele de interes;

108.3. echiparea captării pentru o nouă utilizare.

109. Repunerea în funcțiune a captării de apă subterană se efectuează cu respectarea condiției ca pompa să nu extragă, în niciun moment, un debit mai mare decât debitul de calcul stabilit prin pompările experimentale.

VI. REALIMENTAREA CORPURILOR DE APĂ SUBTERANĂ

110. Rezervele de ape subterane pot fi refăcute sau suplimentate prin lucrări de realimentare artificială, efectuate pe baza studiilor hidrogeologice, utilizând apă ce provine din surse de suprafață sau subterane care respectă cerințele de calitate stabilite în Regulamentul privind cerințele de calitate a apelor subterane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013, cu condiția ca acestea să nu afecteze realizarea obiectivelor de mediu, atât pentru sursa utilizată, cât și pentru corpul de apă subterană realimentat.

111. În cazul realimentării sau al sporirii artificiale a corpurilor de apă subterane, inițiatorul activității trebuie să-și supună activitatea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, conform prevederilor art. 9 și 10 din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

112. Evacuarea directă a poluanților în apele subterane este interzisă, cu excepția cazurilor prevăzute la pct. 113-120. Admiterea acestor evacuări se face exclusiv pe baza unor studii tehnico-științifice detaliate, cu condiția de a nu compromite atingerea obiectivelor de mediu stabilite în Regulamentul privind cerințele de calitate a apelor subterane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013, pentru acel corp de apă subterană. Activitățile respective se supun obligatoriu procedurii de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului, în conformitate cu art. 9 și 10 din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

113. Se permite reinjectarea în același acvifer a apei utilizate în scopuri geotermale, cu respectarea condițiilor tehnice și fără afectarea altor corpuri de apă.

114. Injectarea apelor care conțin substanțe rezultate din activitățile de explorare și de extracție a hidrocarburilor sau din activități miniere, precum și injectarea apelor din considerente tehnice se realizează exclusiv în straturi de mare adâncime, în formațiunile geologice din care s-au extras hidrocarburi sau alte substanțe ori în formațiuni geologice permanent improprii pentru alte utilizări. Această activitate se efectuează numai pe baza studiilor hidrogeologice detaliate, a măsurilor tehnice speciale și după evaluarea impactului asupra mediului, iar apa injectată trebuie să conțină exclusiv substanțele rezultate din activitățile respective.

115. Apele subterane pompate din mine și cariere sau care provin din activități de construcții sau de întreținere a lucrărilor de inginerie civilă pot fi evacuate în cursuri de apă numai după epurarea acestora, conform cerințelor Regulamentului privind condițiile de deversare a apelor uzate în corpurile de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 802/2013.

116. Gazul natural sau gazul petrolier lichefiat se poate injecta, în scopul depozitării, în formațiuni geologice care, din motive naturale, sunt permanent improprii pentru alte folosințe, doar pe baza studiilor tehnico-științifice, a măsurilor speciale și a evaluării impactului asupra mediului, cu condiția de a nu afecta calitatea apei subterane și de a respecta prevederile aplicabile ale legislației naționale în domeniul protecției resurselor de apă.

117. Se permite injectarea fluxurilor de dioxid de carbon în scopul stocării

în formațiuni geologice care, din motive naturale, sunt permanent improprii pentru alte folosințe, cu condiția prevenirii oricărui pericol prezent sau viitor de deteriorare a calității apei subterane, precum și cu condiția ca o astfel de injectare să se efectueze potrivit prevederilor legislației specifice privind stocarea geologică a dioxidului de carbon.

118. În cazul existenței unei cerințe stringente pentru asigurarea alimentării cu gaz natural sau cu gaz petrolier lichefiat, injectarea acestora în alte formațiuni geologice decât cele prevăzute la pct. 116 se permite numai pe baza studiilor tehnico-științifice, a măsurilor speciale și a evaluării impactului asupra mediului, cu condiția prevenirii oricărui pericol pentru calitatea apei subterane, neafectării calității apei subterane și respectării prevederilor aplicabile ale legislației naționale în domeniul protecției resurselor de apă.

119. Lucrările de construcții, inginerie civilă și clădiri, precum și alte activități similare pe teren sau în terenul care intră în contact cu stratele acvifere se permit numai dacă sunt efectuate în conformitate cu normele tehnice generale obligatorii, cu studiile tehnico-științifice și cu măsurile speciale care asigură protecția calității apei subterane și a regimului hidrodinamic al acesteia.

120. Se permite injectarea cantităților mici de substanțe în scopuri științifice, de caracterizare, de protecție sau de remediere a corpurilor de apă subterană, strict în limitele necesare, cu condiția ca studiile tehnico-științifice să demonstreze că intervenția nu afectează calitatea apei destinată consumului uman și să fie adoptate măsuri care asigură protecția ecosistemului acvifer și menținerea capacității naturale de autodepurare.

VII. PROTECȚIA APELOR SUBTERANE

121. Apele subterane utilizate pentru captarea apei în scopul potabilizării se protejează, pentru evitarea deteriorării calității acestora, pentru a reduce nivelul de tratare în procesul de producere a apei potabile, în vederea menținerii parametrilor de calitate prevăzuți în Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile, precum și pentru îndeplinirea obiectivelor de mediu pentru corpurile de apă subterană stabilite în Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013.

122. În jurul surselor, captărilor și instalațiilor de alimentare cu apă subterană se instituie zone de protecție sanitară cu regim sever și cu regim de restricții, precum și perimetre cu regim de observație pentru protecție hidrogeologică. Delimitarea zonelor de protecție sanitară a corpurilor de apă subterană respective se efectuează în conformitate cu cerințele Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr. 949/2013.

123. Apele subterane utilizate pentru captarea apei destinate consumului uman, care furnizează, în medie, între 10 și 100 m³/zi, se monitorizează în conformitate cu prevederile Regulamentului privind monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 932/2013, și ale Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 651/2023.

124. Pentru dimensionarea zonelor de protecție sanitară a captărilor de apă subterană, se iau în considerare următoarele criterii:

124.1. capacitatea de purificare asigurată de formațiunile geologice amplasate deasupra stratului acvifer;

124.2. extinderea zonei de protecție sanitară pe toată aria în care se înregistrează scăderi ale nivelurilor apelor subterane în timpul exploatării frontului de captare;

124.3. viteza reală de curgere în acvifer;

124.4. mărimea în plan a bazinului de recepție rezultată din calcule hidrodinamice;

124.5. condițiile la limită ale acviferului;

124.6. natura și poziția sursei potențiale de poluare, dacă aceasta există în zona captării;

124.7. pentru captări importante, sunt făcute estimări pe baza simulărilor pe modele matematice.

125. Pentru dimensionarea zonelor de protecție sanitară cu regim sever și a celor cu regim de restricții, în cazul captării de apă potabilă subterană, se utilizează, de regulă, controlul timpului de tranzit al unei particule de apă hidrodinamice active, presupusă contaminată, care s-ar infiltra, de la limita acestei zone până la locul de captare a apei.

126. Distanța de protecție sanitară a aducțiunilor poate fi micșorată până la 10 metri numai în cazul captărilor temporare sau de uz gospodăresc și doar dacă traseele aducțiunilor se situează în amonte de zona impurificată. Se consideră amonte și aval în raport atât cu direcția de curgere a curentului de apă subteran, cât și cu direcția de șiroire a apelor meteorice.

127. Pentru asigurarea folosirii raționale și pentru protecția resurselor de apă împotriva supraexploatării și modificării calităților naturale organoleptice, fizico-chimice, biologice și bacteriologice, proiectantul prevede echiparea captărilor de apă subterană cu tuburi pentru efectuarea măsurilor de control și observație, precum și cu robinete pentru prelevarea probelor de apă.

128. Deținătorul/proprietarul lucrărilor de captare a apei subterane efectuează un program de observații și măsurători privind evoluția nivelurilor apelor subterane, lunar, și a calității acestora, semestrial, transmițând aceste date către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.

129. Pentru a realiza obiectivul de prevenire sau de limitare a aportului de poluanți în apele subterane și cel de prevenire a deteriorării stării tuturor corpurilor de apă subterane, fiecare program de măsuri ale Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic include:

129.1. măsuri obligatorii pentru prevenirea evacuărilor în apele subterane a oricăror substanțe periculoase, fără a aduce atingere prevederilor pct. 130 și 131. Identificarea acestor substanțe se realizează prin studii hidrogeochimice, care includ, în mod special, substanțele periculoase care aparțin familiilor sau grupurilor de poluanți prevăzute la pct. 1-6 din anexa nr. 7, precum și substanțele care aparțin familiilor sau grupurilor de poluanți prevăzute la pct. 7, 8 și 9 din anexa menționată, în cazul în care acestea sunt considerate periculoase;

129.2. măsuri obligatorii pentru limitarea evacuărilor în apele subterane ale poluanților enumerați în anexa nr. 7, care nu sunt considerați periculoși, precum și ale celorlalți poluanți nepericuloși, care nu sunt enumerați în anexa menționată, dar care prezintă un risc real ori potențial de poluare, astfel încât aceste evacuări să nu ducă la deteriorare sau la tendințe crescătoare semnificative și durabile ale concentrațiilor poluanților în apele subterane. Aceste măsuri țin seama, cel puțin, de cele mai bune practici stabilite, inclusiv de cele mai bune practici de mediu și de cele mai bune tehnici disponibile prevăzute în legislația în domeniul protecției mediului.

130. Cu scopul de a stabili măsurile prevăzute la subpct. 129.1 sau 129.2, Agenția de Mediu și Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” în coordonare cu Ministerul Mediului includ, obligatoriu, în lista temelor de cercetare-dezvoltare, finanțate anual de la bugetul de stat sau din alte surse, studii hidrogeochimice care să permită identificarea circumstanțelor în care poluanții enumerați în anexa nr. 7, în special metalele esențiale și compușii acestora, sunt considerați periculoși sau nepericuloși.

131. Evacuările de poluanți provenind din surse difuze de poluare care au un impact asupra stării chimice a apelor subterane sunt luate în considerare de fiecare dată când acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic.

132. Fără a aduce atingere cerințelor mai stricte stabilite de legislația din domeniu, Agenția de Mediu în colaborare cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” și în coordonare cu Ministerul Mediului exceptează de la măsurile prevăzute la pct. 129 evacuările de poluanți care:

132.1. reprezintă rezultatul evacuărilor directe, potrivit prevederilor

specificate la pct. 112-120, desfășurate conform normelor tehnice obligatorii și condițiilor specifice stabilite prin evaluarea impactului asupra mediului, exclusiv pe baza unor studii tehnico-științifice detaliate;

132.2. se efectuează într-o cantitate și într-o concentrație atât de mică încât să fie înlăturat orice pericol prezent sau viitor de deteriorare a calității apelor subterane receptoare;

132.3. au drept cauză accidente sau circumstanțe excepționale datorate unor cauze naturale care nu au putut fi prevăzute, evitate ori atenuate în mod rezonabil;

132.4. sunt rezultatul unei realimentări sau al unei sporiri artificiale a corpurilor de ape subterane, recunoscut numai dacă activitatea a fost supusă procedurii de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului, în conformitate cu art. 9 și 10 din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;

132.5. nu pot fi evitate sau limitate din punct de vedere tehnic fără a recurge la:

132.5.1. măsuri care ar spori riscurile pentru sănătatea oamenilor sau pentru calitatea mediului în ansamblu; sau

132.5.2. măsuri cu un cost disproporționat, menite să îndepărteze cantități de poluanți din solul sau din subsolul contaminat ori să controleze infiltrarea acestora în solul sau în subsolul în cauză;

132.6. reprezintă rezultatul unor intervenții în apele de suprafață, inclusiv pentru atenuarea efectelor inundațiilor și ale secetelor, și asigură gestionarea apei și a cursurilor de apă, inclusiv la nivel internațional. Aceste activități, inclusiv excavarea, dragarea, reamplasarea și depunerea de sedimente în apele de suprafață, se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011, ale Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și ale actelor normative subsecvente, precum și, după caz, cu permisele și autorizațiile eliberate pe baza acestor norme, cu condiția ca evacuările în cauză să nu compromită realizarea obiectivelor de mediu pentru corpurile de apă subterană, stabilite în Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013.

133. Exceptările prevăzute la pct. 132 se acordă exclusiv în cazul în care autoritatea responsabilă de gestionarea apelor subterane constată că se efectuează o monitorizare eficientă a corpurilor de apă subterană vizate, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 932/2013, sau o altă monitorizare corespunzătoare.

134. Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” în colaborare cu entitățile implicate în gestionarea și monitorizarea apelor subterane, la nivel național, întocmește evidența publică a exceptărilor menționate la pct. 132, detaliată pe tipul evacuărilor și pe districte de bazin, pe care o actualizează anual și o transmite Ministerului Mediului, aceasta fiind

accesibilă societății civile pentru control și transparență.

135. La planificarea și la realizarea unor activități, cum sunt mineritul de suprafață, derivațiile hidrotehnice sau alte lucrări cu impact major, beneficiarul este obligat să efectueze un studiu hidrogeologic preliminar și să prevadă măsuri de refacere a alimentărilor cu apă și de protecție împotriva inundațiilor, conform concluziilor studiului.

136. Lucrările și instalațiile de captare a apei sunt apărute împotriva inundațiilor prin lucrări specifice, conform normelor tehnice din domeniu. În cazul captărilor amplasate pe maluri, întreaga arie aferentă zonei de protecție sanitară cu regim sever este îndiguită, cu respectarea normelor tehnice specifice și a recomandărilor studiului hidrogeologic definitiv.

137. Supravegherea modificărilor regimului cantitativ și calitativ al apelor subterane în perimetrele II și III ale zonelor de protecție sanitară a captărilor se realizează prin rețeaua hidrogeologică națională de monitorizare a apelor subterane.

138. Pentru captările de apă subterană aflate în funcțiune, pentru care nu s-au instituit zone de protecție sanitară, acestea se delimitează, se amenajează și se întrețin în baza unui proiect tehnic elaborat de către un proiectant atestat, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013, în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a prezentului Regulament.

VIII. RESPONSABILITĂȚI

139. Persoanele fizice și juridice, indiferent de forma juridică de organizare și de tipul de proprietate, care exploatează apele subterane sunt obligate să respecte prevederile prezentului Regulament și pe cele ale legislației din domeniul apelor.

140. Perimetrele zonelor de protecție sanitară se revizuiesc obligatoriu în cazul modificării condițiilor de exploatare a captărilor de apă subterană sau în situațiile în care, din cauze neprevăzute, acestea nu asigură protecția necesară. La solicitarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, proprietarul captării de apă subterană este obligat să întreprindă măsuri de redimensionare a zonelor de protecție sanitară.

141. Anual se face revizia generală a stației de pompare, pentru constatarea stării echipamentelor, a parametrilor de funcționare și a indicatorilor de performanță. Stația de pompare este menținută astfel încât să fie curată,

igienizată, iar elementele exterioare (inclusiv suprafețele metalice sau din beton) să fie în stare bună, inclusiv prin revopsire periodică, la necesitate.

142. Proprietarul captării de apă subterană are obligația de a asigura igienizarea, întreținerea și menținerea unui mediu salubru în zonele de protecție sanitară, în special în perimetrul I, delimitate conform proiectului tehnic și în conformitate cu prevederile Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013.

CARTEA TEHNICĂ A CONSTRUCȚIEI DE CAPTARE A APEI SUBTERANE

1. Cartea tehnică a construcției este ansamblul documentelor tehnice referitoare la proiectarea, execuția, recepția, exploatarea și urmărirea comportării în exploatare a construcției și a instalațiilor aferente acesteia, cuprinzând toate datele, documentele și evidențele necesare pentru identificarea și determinarea stării tehnice (fizice) a construcției respective și a evoluției acesteia în timp. Documentația de bază a Cărții tehnice a construcției este formată din patru capitole (A, B, C și D), care conțin următoarea documentație tehnică:

1.1. Capitolul A – Documentația de proiect a construcției, care conține documentația tehnică în conformitate cu art. 232 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023;

1.2. Capitolul B – Documentația privind execuția construcției, care conține documentația tehnică în conformitate cu art. 233 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023;

1.3. Capitolul C – Documentația privind recepția construcției, care conține documentația tehnică în conformitate cu art. 234 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023;

1.4. Capitolul D – Documentația privind exploatarea, întreținerea, repararea și urmărirea comportării în exploatare a construcției, care conține documentația tehnică în conformitate cu art. 235 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

2. Capitolul D al Cărții tehnice a construcției de captare a apei subterane se completează cu următoarele documente tehnice:

2.1. raportul studiilor hidrogeologice definitive, care cuprinde instrucțiuni de exploatare și de întreținere a captărilor de apă subterană, precum și de exploatare a apelor subterane; prevederi ale proiectantului privind funcționarea și mentenanța sistemului (de ex., curățarea captărilor de apă subterană și verificarea filtrelor automate sau a stațiilor de tratare); delimitarea și amenajarea zonelor de protecție sanitară a captărilor de apă subterană, marcaje și măsuri de prevenire a poluării (de ex., împrejmuirea zonei de protecție sanitară cu regim sever);

2.2. sistemul de monitorizare, care include descrierea sistemelor de măsurare a debitului și a calității apei (de ex., contoare conforme metrologic, foraje hidrogeologice de monitorizare sau țeavă specială pentru monitorizarea nivelului apelor subterane); referatul care conține concluziile anuale și finale asupra rezultatelor urmăririi; impactul unor evenimente naturale (de ex., inundații sau secetă) și măsurile de remediere;

2.3. documentația de urmărire a comportării în timp, care include rapoarte anuale privind starea captării și eventuale intervenții (de ex., remedierea colmatării captărilor de apă subterană).

3. Centralizatorul Cărții tehnice a construcției de captare a apei subterane conține:

3.1. fișa de date sintetice privind construcția, conform modelului prevăzut în anexa nr. 9 din Codul urbanismului și construcției nr. 434/2023;

3.2. borderoul general al dosarelor documentației de bază și copiile borderourilor, inclusiv cuprinsul fiecărui dosar în parte pentru capitolele A, B, C și D;

3.3. jurnalul evenimentelor în timpul exploatării, conform modelului prevăzut în anexa nr. 9 din Codul urbanismului și construcției nr. 434/2023.

Anexa nr. 2
la Regulamentul de studiere,
exploatare și protecție a apelor subterane

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ „APELE MOLDOVEI”

La fișa de evidență a captării se anexează și fișa de date sintetice a construcției, elaborată conform modelului prevăzut în anexa nr. 9 din Codul urbanismului și construcției nr. 434/2023.

FIȘA DE EVIDENȚĂ a captării de apă subterana nr. _____

nr. cadastral al terenului _____

1. Republica Moldova, raionul _____
2. Locul amplasării captării _____
(poziția administrativă și geografică)
3. Nomenclatura hărții topografice cu scara 1:200 000 _____
4. Beneficiarul _____
5. Coordonatele Moldreff99: X _____ Y _____
6. Cota absolută a gurii captării de apă subterană _____
7. Scopul forării captării de apă subterană _____
8. Denumirea organizației care a efectuat lucrările de forare/săpare și anul executării lucrărilor _____
9. Autorul și denumirea raportului studiilor hidrogeologice (sau al altor documente), în baza căruia a fost completată fișa de evidență _____
10. Locul păstrării documentului în baza căruia a fost completată fișa de evidență _____
11. Adâncimea captării în metri _____
12. Construcția și utilajul _____
13. Debitul, în l/s, (numărător), scăderea nivelului în metri (numitor), debitul specific, în l/s, data efectuării pompărilor experimentale _____
14. Secțiunea geologică și datele despre stratul acvifer _____

Nr. crt.	Descrierea litologică	Indicii geologici	Adâncimea de situare a acoperișului, m	Adâncimea de situare a culcușului stratului, m	Numărul consecutiv al orizontului acvifer	Adâncimea orizontului acvifer (în metri)	Adâncimea de situare a nivelului apei, m	Nivelul stabilit, m

15. Calitatea apei:
 - 15.1. proprietățile fizice _____
 - 15.2. analiza chimică _____

Numărul și indicii geologici ai stratului acvifer	Data prelevării probei, adâncimea prelevării probei, m	Reziduu sec solubil total, mg/l	Duritatea totală min, grade germane (dH)	Compușii chimici principali, mg/l						Formula ionilor și informații suplimentare
				Cl ⁻	SO ₄ ²⁻	HCO ₃ ⁻	Ca ²⁺	Mg ²⁺	Na ⁺ +K ⁺	

15.3. analiza bacteriologică _____

16. Date suplimentare _____

Data îndeplinirii fișei _____ 20____

Fișa de evidență a fost completată de _____
(numele, prenumele, semnătura)

A verificat _____
(numele, prenumele, funcția, semnătura)

Anexa nr. 3
la Regulamentul de studiere,
exploatare și protecție a apelor subterane

METODE DE INTERVENȚIE
la captările de apă subterană, în special la sondele de apă

Cauze determinate de condițiile de exploatare	Tipul fenomenului	Cauze posibile de apariție a fenomenului	Metoda de intervenție
Independente	Natural	Scăderea nivelului apei subterane În condiții de secetă prelungită	Redimensionarea debitului de exploatare
		Seism	Recondiționarea sau casarea și reforarea
	Uman	Supraevaluarea resursei exploatabile Exploatarea altor sonde în apropiere	Administrative, juridice
Dependente	Colmatarea filtrului și a zonei învecinate	Subdimensionarea coroanei filtrante și a fantelor filtrului	Dificil de recondiționat. Se pot aplica spălarea cu jet sub presiune și denisiparea în sistem aer-lift. Redimensionarea debitului de exploatare
		Viteza de admisie a apei în sonda mare, care duce la antrenarea particulelor fine (exploatare incorectă, cu debite prea mari)	
	Înnisiparea	Supradimensionarea coroanei filtrante și a fantelor filtrului	Denisipare. Redimensionare a debitului de exploatare
		Filtru spart sau corodat (la filtrele metalice)	Dublarea filtrului prin lansarea unui liner sau refacerea sondei
		Defecțiuni la îmbinările coloanelor de exploatare	Dublarea coloanei cu liner sau refacerea sondei
		Coroana filtrantă nu este continuă (podirea pietrișului)	Denisipare, redimensionare a debitului de exploatare. Dacă nu dau rezultate, se dublează filtrul sau se reface sonda
		Denisipare incorect realizată la execuția sondei	Denisipare, tratare cu polifosfați dacă fantele sunt înfundate cu noroi de foraj
		Nerespectarea debitului de exploatare	Denisipare
		Șocuri hidraulice puternice la pornirile/opririle frecvente ale pompelor submersibile la sondele cu denivelări mari	Denisipare, echiparea pompei cu convertizor de frecvență, astfel ca debitul de exploatare să nu fie atins instantaneu
	Coroziunea – la sondele cu filtre din oțel, care favorizează electroliza	Captarea de ape bogate în CO ₂ liber, prezența curenților subterani vagabonzi	Denisipare și dublarea/înlocuirea filtrului sau resăparea sondei
	Încrustarea – la sondele echipate cu coloană de exploatare din oțel	Curgerea turbulentă datorită nerespectării debitului de exploatare, favorizată și de prezența bicarbonaților dizolvați în apă	Denisipare și acidizare
		Denivelări mari în acvifere cu apă cu compoziție chimică instabilă, în condițiile unei exploatare corecte	Acidizări profilactice

	oxidabil, depuneri de carbonați, de săruri pe filtre și în rocile înconjurătoare	Prezența bacteriilor feruginoase	Acidizare sau periaj, tratare cu soluție pe bază de clor și denisipare
		Captarea de strate cu ape cu compoziții chimice diferite sau schimbarea compoziției chimice a apei infiltrate prin malul sursei de apă de suprafață (compoziție cu caracter instabil), ca urmare a schimbării chimismului apei de suprafață	Acidizare, denisipare
	Blocajul mecanic al filtrului	Piese, obiecte scăpate în sondă/fântână, care obturează circulația apei către sorbul pompei	Extracție și denisipare

Anexa nr. 4
la Regulamentul de studiere,
exploatare și protecție a apelor subterane

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ „APELE MOLDOVEI”

**ACORD DE COORDONARE
a conservării captării de apă subterană nr. _____**

Obiect: acord de conservare a captării de apă subterană _____, raionul _____,
numărul cadastral al terenului _____

I. În urma examinării proiectului tehnic au rezultat următoarele:

1. datele despre construcția captării de apă subterană:
 - 1.1. perioada în care a fost construită captarea, de către _____
 - 1.2. construcția captării _____
 - 1.3. limitele geologice _____
2. datele despre probele de producție/exploatare _____
3. cauzele și motivația care au condus la conservarea captării _____
4. perioada pentru care se acordă trecerea în conservare _____

II. Acord

În urma analizării proiectului tehnic de conservare și în conformitate cu legislația, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” emite acordul de executare a lucrărilor de conservare a captării de apă subterană _____.

Eventualele modificări ale prevederilor acordului de conservare eliberat sunt efectuate numai cu aprobarea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Director _____
(numele, prenumele, semnătura)

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ „APELE MOLDOVEI”

**ACORD DE COORDONARE
a lichidării captării de apă subterană nr. _____**

Obiect: acord de lichidare a captării de apă subterană _____, raionul _____, numărul cadastral al terenului _____

I. În urma examinării examinarea proiectului tehnic au rezultat următoarele:

1. datele despre construcția captării de apă subterană:

1.1. perioada în care a fost construită, de către cine _____

1.2. construcția captării _____

1.3. limitele geologice _____

2. scurt istoric al probelor de producție/exploatare _____

3. cauzele și motivația care au condus la lichidarea captării de apă subterană _____

II. Acord

În urma analizării proiectului tehnic de lichidare a captării de apă subterană și în conformitate cu legislația, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” emite acordul de lichidare a captării de apă subterană _____, cu respectarea următoarelor măsuri:

- definitivarea lucrărilor de lichidare nu va depăși șase luni de la obținerea acordului;
- asigurarea tehnică a captării de apă subterană și inscripționarea ei.

Eventualele modificări ale prevederilor acordului eliberat sunt efectuate numai cu aprobarea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Director _____
(numele, prenumele, semnătura)

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ „APELE MOLDOVEI”

**ACORD DE COORDONARE
a reabilitării captării de apă subterană nr. _____**

Obiect: acord de reabilitare a captării de apă subterană _____,
raionul _____, numărul cadastral al terenului _____

I. În urma analizării proiectului tehnic au rezultat următoarele:

1. datele despre construcția captării de apă subterană:

1.1. perioada în care a fost construită, de către cine _____

1.2. construcția captării _____

1.3. limitele geologice _____

1.4. perioada în care a fost exploatată _____

1.5. obiectivele productive _____

1.6. lucrările de conservare executate la captare _____

2. datele care justifică reabilitarea captării _____

II. Acord

În urma analizării proiectului tehnic de reabilitare a captării de apă subterană și în conformitate cu legislația, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” emite acordul de reabilitare a captării de apă subterană _____,

Definitivarea lucrărilor nu va depăși șase luni de la obținerea acordului.

Eventualele modificări ale prevederilor acordului eliberat sunt efectuate numai cu aprobarea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Director _____
(numele, prenumele, semnătura)

Anexa nr. 5
la Regulamentul de studiere,
exploatare și protecție a apelor subterane

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
INSTITUȚIA PUBLICĂ ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ „APELE MOLDOVEI”

ACT
privind efectuarea lucrărilor de conservare a captării de apă subterană

1. Numărul cadastral al terenului în limitele căruia este amplasată captarea de apă subterană _____
2. Republica Moldova, raionul _____
3. Locul amplasării captării _____
(poziția administrativă și geografică)
4. Beneficiarul _____
5. Coordonatele Moldreff99: X _____ Y _____
6. Cota absolută a gurii captării _____
7. Scopul forării captării _____
8. Adâncimea captării, în metri _____
9. Construcția captării _____
10. Debitul, în l/s, (numărător), scăderea nivelului în metri (numitor), debitul specific, în l/s, data efectuării pompărilor experimentale _____
11. Denumirea organizației care a efectuat lucrările de forare/săpare și anul executării acestora _____
12. Cauzele și motivația care au condus la conservarea captării _____
13. Starea coloanei de tubaj _____
14. Datele privind tratarea sanitară până la conservare _____
15. Tipul materialului de izolare _____
16. Perioada pentru care se acordă trecerea în conservare _____
17. Secțiunea geologică și construcția captării apelor subterane _____

Nr. crt.	Descrierea litologică	Indicii geologici	Adâncimea de situare a acoperișului, m	Adâncimea de situare a culcușului stratului, m	Construcția captării apelor subterane	Adâncimea stratului acvifer (în metri)	Adâncimea de situare a nivelului apei, m	Nivelul stabilit, m

Executor:

Reprezentanți:

Instituția Publică Administrația Națională
„Apele Moldovei”

Anexa nr. 6
la Regulamentul de studiere,
exploatare și protecție a apelor subterane

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
INSTITUȚIA PUBLICĂ ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ „APELE MOLDOVEI”

ACT
privind efectuarea lucrărilor de lichidare a captării de apă subterană

1. Numărul cadastral al terenului în limitele căruia este amplasată captarea de apă subterană _____
2. Republica Moldova, raionul _____
3. Locul amplasării captării _____
(poziția administrativă și geografică)
4. Beneficiarul _____
5. Coordonatele Moldreff99: X _____ Y _____
6. Cota absolută a gurii captării _____
7. Scopul forării captării _____
8. Adâncimea captării până la lichidare în metri _____
9. Construcția captării _____
10. Debitul, în l/s (numărător), scăderea nivelului în metri (numitor), debitul specific, în l/s, data efectuării pompărilor experimentale _____
11. Denumirea organizației care a efectuat lucrările de forare/săpare și anul executării acestora _____
12. Cauzele și motivația care au condus la lichidarea captării _____
13. Secțiunea geologică și caracterizarea lucrărilor de lichidare _____

Nr. crt.	Descrierea litologică	Indicii geologici	Adâncimea de situare a acoperișului, m	Adâncimea de situare a culcușului stratului, m	Construcția captării apelor subterane	Adâncimea stratului acvifer (în metri)	Caracterizarea lucrărilor de lichidare (în metri)

14. Lucrările de refacere a mediului executate la captările subterane lichidate au fost validate de către reprezentatul subdiviziunii teritoriale a Inspectoratului de Protecția Mediului _____

Executor:

Reprezentanți:

Instituția Publică Administrația Națională
„Apele Moldovei”

Anexa nr. 7
la Regulamentul de studiere,
exploatare și protecție a apelor subterane

LISTA PRINCIPALILOR POLUANȚI

1. Compuși organohalogenati și substanțe care pot forma astfel de compuși în mediu acvatic
2. Compuși organofosforici
3. Compuși organostanici
4. Substanțe și preparate sau produși de degradare ai acestora, care s-a dovedit că au proprietăți cancerigene sau mutagene sau proprietăți care pot afecta steroidogenic tiroida, reproducția sau alte funcții endocrine în sau prin mediu acvatic
5. Hidrocarburi persistente și substanțe toxice organice persistente sau care se pot bioacumula
6. Cianuri
7. Metale și compușii acestora
8. Arsenic și compușii acestuia
9. Biocide și produse de protecție a plantelor

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane

Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane a fost elaborat de către Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane rezultă din prevederile:

- Planul Național de Reglementare pentru anul 2025, acțiunea 335 (termen de realizare - 20.08.2025).

- Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între RM, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (în continuare UE) și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Potrivit anexei XI al Acordului de Asociere RM - UE, Republica Moldova se angajează să își apropie progresiv legislația națională în domeniul protecției și gestionării apei de prevederile stipulate în: Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei și în Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Republica Moldova și-a asumat, prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană semnat în anul 2014, angajamentul de a armoniza cadrul legislativ național cu directivele europene în domeniul apei, inclusiv Directiva-cadru 2000/60/CE și Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane. În rapoartele anuale de progres, Comisia Europeană subliniază constant faptul că Republica Moldova trebuie să consolideze atât cadrul normativ, cât și mecanismele instituționale de implementare și control. Prin aprobarea Legii apelor nr. 272/2011, a lansat în Republica Moldova un nou principiu de gestionare a resurselor de apă preluând practicile implementate cu succes în țările europene și aplicând cerințele expuse în directivele cadru ale Uniunii Europene, legea fiind parțial armonizată cu directivele caracteristice domeniului reglementat.

Resursele de apă subterană din Republica Moldova sunt limitate și utilizate prioritar pentru aprovizionarea populației cu apă potabilă, în special în mediul rural, unde peste 95% din locuitori depind exclusiv de aceste surse. Exploatarea lor trebuie să fie rațională și durabilă, astfel încât să asigure necesitățile actuale fără a compromite accesul generațiilor viitoare. Lipsa unui cadru normativ clar și coerent afectează însă gestionarea eficientă a acestor resurse, iar utilizarea nesustenabilă generează consecințe grave pentru economie și mediu, inclusiv degradarea ecosistemelor și costuri ridicate pentru remediere.

Necesitatea consolidării cadrului normativ este evidențiată și de rapoartele și documentele strategice recente. Hotărârea Parlamentului nr. 200/2022 privind Raportul Comisiei de anchetă asupra exploatării substanțelor minerale utile (pag. 127 - 131 din raport) a subliniat explicit importanța instituirii unor reglementări clare pentru exploatarea durabilă și rațională a resurselor de apă subterană. Aceeași concluzie reiese și din Raportul privind implementarea Planului de Gestionare a Districtului Bazinului Hidrografic al fluviului Nistru (ciclul I, 2017–

2022), care atrage atenția asupra deficiențelor existente în reglementarea utilizării apelor subterane și necesitatea alinierii legislației naționale la Directiva-cadru a UE privind apa. În prezent, Legea apelor nr. 272/2011 reglementează necesitatea efectuării studiilor hidrogeologice pentru captările de ape subterane utilizate în irigare, dar nu stabilește metodologia, periodicitatea sau standardele de calitate care trebuie aplicate. Mai mult, aceste studii sunt esențiale și pentru alte domenii economice, însă în lipsa unor cerințe uniforme există riscul elaborării unor analize superficiale, care subestimează pericolele de poluare și supraexploatare a acviferelor, contravenind principiilor europene. Studiile hidrogeologice ar trebui să permită nu doar evaluarea captărilor existente și proiectarea celor noi, ci și identificarea celor abandonate sau deteriorate, în vederea lichidării lor pentru a preveni contaminarea straturilor acvifere, deoarece pe teritoriul țării, începând cu anul 1950 au fost forate circa 9700 de sonde de apă, fișele de evidență sunt păstrate în Fondul de Stat de informații privind subsolul din cadrul Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, pe suport de hârtie. Situația actuală a captărilor de apă subterană din Republica Moldova este adesea marcată de degradarea infrastructurii, poluarea acviferelor, lipsa documentației și nerespectarea zonelor de protecție. Multe captări au fost construite în anii 1950–1970, din materiale precum fontă, oțel sau azbociment, care astăzi prezintă riscuri de coroziune și de contaminare a apei. După destrămarea colhozurilor și procesul de privatizare, numeroase sonde și fântâni au fost abandonate sau lăsate fără întreținere, devenind surse de poluare. Astfel de construcții trebuie supuse expertizei tehnice deoarece poate permite pătrunderea bacteriilor sau a altor substanțe periculoase, în plus, intervențiile de reparații sunt deseori destul de costisitoare, deci în aceste cazuri este necesar de a fi lichidate prin lucrări de tamponare, pentru a elimina sursele de poluare directă.

Captările de apă subterană cu un debit mai mic de 0,2 l/s, destinate uzului gospodăresc, nu necesită autorizație conform prevederilor Legii apelor nr. 272/2011. Totuși, cadrul normativ existent, deși cuprinzător, prezintă lacune importante în ceea ce privește monitorizarea apelor subterane, prevenirea poluării difuze și reglementarea captărilor de mică amploare, cum sunt fântânile, drenurile și izvoarele. Conform pct. 83 din Regulamentul sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1466/2016, primăriile sunt obligate să țină evidența surselor locale de apă care nu dispun de rețea de distribuție, efectuând periodic, cel puțin o dată la 10 ani, inventarierea fântânilor și întocmirea Registrului surselor, după modelul prevăzut în anexă. În acest registru trebuie incluse toate sursele existente în localitate – fântâni publice, fântâni tubulare, fântâni forate și izvoare – cu excepția sondelor arteziene.

Aplicarea acestor prevederi a permis săparea captărilor de apă în aproape fiecare gospodărie rurală, ceea ce a generat supraexploatarea acviferelor freatice, scăderea nivelului apei și, în numeroase cazuri, secarea fântânilor și izvoarelor. Situația este agravată de faptul că peste 70% din fântânile rurale nu respectă standardele sanitare, prezentând concentrații ridicate de nitrați, bacterii și alte substanțe periculoase. Cauza principală o constituie amplasarea lor necorespunzătoare în imediata vecinătate a surselor de poluare – latrine, cotețe pentru animale, benzinării, cimitire sau gropi de gunoi neautorizate.

Fântânile superficiale, săpate pentru captarea stratului acvifer de mică adâncime, nu doar că expun populația la consumul unei ape nesigure, dar favorizează și infiltrarea poluanților în acviferele mai adânci. În multe cazuri, construcțiile abandonate și lăsate deschise constituie un pericol iminent pentru calitatea resurselor subterane, motiv pentru care se impune

lichidarea lor. Având în vedere conexiunea hidrolică directă dintre stratul freatic și apele de suprafață, supraexploatarea și contaminarea acviferelor superficiale antrenează riscuri majore și pentru resursele de suprafață.

La aceste probleme se adaugă lipsa de conștientizare a populației: deși prin captările improvizate gospodăriile au acces la apă contaminată, ceea ce le expune la riscuri grave pentru sănătate, există în continuare rezistență față de construcția și utilizarea unor rețele publice de alimentare cu apă sigure. Astfel, multe sisteme centralizate existente în localitățile rurale sunt utilizate la o capacitate minimă, în detrimentul sănătății publice și al durabilității resurselor de apă.

În aceste condiții, sunt necesare intervenții ferme pentru a asigura conformitatea cu cerințele legale, exploatarea sustenabilă a resurselor și protecția stratului acvifer accesibil, care constituie principala sursă de apă pentru populația rurală.

Un aspect critic în gestionarea resurselor de apă subterană îl constituie lipsa unor cote maxime de extracție stabilite pe baza capacității reale de realimentare a acviferelor. Deși perioada de valabilitate a autorizațiilor de utilizare specială a apei a fost redusă de la 12 la 6 ani, această măsură rămâne insuficientă pentru prevenirea supraexploatării resurselor. Stabilirea limitelor de extracție trebuie să fie fundamentată pe studii hidrogeologice actualizate, însoțite de monitorizare continuă prin foraje de observație sau echiparea captărilor cu dispozitive pentru urmărirea nivelului apei.

În prezent, datele privind rezervele exploatabile se bazează în mare parte pe estimări realizate în anii 1980, care nu mai reflectă condițiile reale, marcate de schimbările climatice și presiunile antropice. Reevaluarea rezervelor exploatabile necesită un efort complex, incluzând modelarea hidrodinamică a acviferelor și reinterpretarea volumului mare de informații existente în Fondul de Stat de Informații privind subsolul.

Legislația națională în domeniul exploatării apelor subterane, în special Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013, este considerată superficială. Acesta prevede reguli pentru întocmirea unui model de pașaport tehnic doar pentru sondele de apă moștenite din perioada Uniunii Sovietice, fără a clarifica proprietatea și documentația tehnică originală, sau drepturile asupra construcției. În plus, nu există reglementări clare pentru reconstituirea documentelor pierdute, precum autorizațiile sau planurile tehnice, ceea ce creează dificultăți semnificative pentru proprietarii care doresc să legalizeze captările existente.

Este important de menționat că rezervele de apă subterană se distribuie neuniform pe teritoriul Republicii Moldova și între diferitele straturi acvifere. Cele mai mari rezerve se află în straturile acvifere Badenian-Sarmațiane, formate în general din roci carbonatice. De-a lungul mai multor decenii au fost efectuate lucrări hidrogeologice pentru evaluarea rezervelor, aprobate de Comisia de Stat pentru Rezerve. Primele cercetări pentru estimarea rezervelor exploatabile datează din 1962, folosind metoda hidrogeodinamică, iar volumul calculat pentru patru acvifere (Ponțian, Sarmațianul mediu, Sarmațianul inferior și Cretacic) a fost de 1 199 mii m³/zi, în timp ce consumul real era de aproximativ 108 mii m³/zi, adică de 11 ori mai mic decât rezervele estimate. Calitatea apei era analizată doar prin prisma mineralizării (CMA 1,0 g/l).

Între anii 1969 și 1972, cercetările geologice în sectoarele Nistru și Ichel au avut ca scop identificarea unor noi surse pentru alimentarea cu apă a municipiului Chișinău. În perioada 1973-1977, s-au realizat evaluări regionale ale rezervelor exploatabile pentru întreaga țară,

evidențiind că calculele anterioare erau superficiale și nu reflectau situația reală. O ultimă estimare a fost efectuată în 1982 de Saraevskii și o echipă de cercetători de la Institutul VSEGINGEO, pe baza datelor hidrogeologice obținute până în 1979. Aceasta servește drept referință pentru rapoartele actuale de monitorizare, fiind incluse în Fondul de Stat de Informații privind subsolul. Conform acestor date, volumul rezervelor exploatabile de apă subterană la nivel național a fost calculat la 3 471,7625 mii m³/zi, iar rezervele prognozate pentru 01.01.2025 au fost estimate la 77,7415 mii m³/zi.

Actualizarea acestor date necesită un efort considerabil, incluzând modelare hidrodinamică, analiză a volumului uriaș de informații stocate și implicarea de specialiști hidrogeologi, mai ales în contextul schimbărilor climatice și al presiunilor antropice.

Deoarece apele subterane se mișcă foarte lent, impactul activităților umane asupra lor se poate manifesta pe termen foarte lung. Poluarea apărută cu zeci de ani în urmă – fie din agricultură, industrie sau alte activități umane – continuă să afecteze calitatea apelor și poate persista pe durata a mai multor generații.

În contextul celor menționate, Republica Moldova se confruntă cu o serie de probleme structurale: resurse limitate de apă subterană, infrastructură învechită și adesea abandonată, lipsa unor reglementări clare privind exploatarea și monitorizarea, precum și lipsa unei evaluări actuale a rezervelor exploatabile. În același timp, presiunile tot mai mari asupra acviferelor, provenite din utilizarea gospodărească, agricultură și industrie, fac ca necesitatea unui cadru normativ coerent și integrat să fie una urgentă. Doar printr-o abordare legislativă solidă, aliniată la directivele europene și adaptată specificului național, va fi posibilă protejarea pe termen lung a resurselor de apă subterană și garantarea accesului populației la apă potabilă sigură.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Urmare a lacunelor și deficiențelor identificate în procesul de gestionare și monitorizare a resurselor de apă și în vederea transpunerii Directivei 2000/60/UE și Directivei 2006/118/CE, precum și a respectării angajamentelor asumate de Republica Moldova pe plan internațional, se impune elaborarea și aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane. Apa subterană reprezintă o resursă strategică a cărei deteriorare, mai ales calitativă, este dificil și costisitor de remediat. Protecția și utilizarea durabilă a acesteia impun instituirea unui cadru bazat pe principiile prevenirii poluării și gestionării responsabile.

În conformitate cu modificările aprobate prin Legea nr. 352 din 15 decembrie 2023 pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011, precum și cu dispozițiile tranzitorii prevăzute la art. 62 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011, potrivit cărora:

a) în termen de 6 luni de la adoptarea prezentei legi, Guvernul va înainta în Parlament propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu legea;

b) în termen de 18 luni de la adoptarea prezentei legi:

- va revizui și va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia;
- va elabora și va aproba actele normative necesare implementării ei;

în urma modificărilor aduse Legii apelor nr. 272/2011, atribuțiile privind gestionarea resurselor de apă subterană, anterior exercitate de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, urmează a fi exercitate, la data intrării în vigoare a noilor prevederi, potrivit noii structuri instituționale, de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”. Această ajustare se înscrie în procesul de implementare etapizată a noii arhitecturi instituționale stabilite de Guvern, contribuind la consolidarea unui sistem administrativ unitar de gestionare a resurselor de apă, bazat pe abordarea integrată a apelor de suprafață și

subterane, precum și la asigurarea unei coordonări eficiente a politicilor, a activităților de monitorizare și a măsurilor de protecție și valorificare durabilă a acviferelor.

Regulamentul are un caracter general și se aplică tuturor entităților și persoanelor abilitate să desfășoare activități de studiere și exploatare a apelor subterane, asigurând accesul liber la prestarea serviciilor, concurența loială și egalitatea de șanse pentru toți operatorii economici care respectă cerințele legale, în conformitate cu Legea concurenței nr. 183/2012.

Lucrările prevăzute în regulament, inclusiv studiile hidrogeologice, proiectarea și execuția captărilor de apă subterană, se realizează de către proiectanți atestați în domeniul instalațiilor și rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, fântâni arteziene, conform subpct. 34.4.1.1 al pct. 34 din anexa nr. 1 la HG nr. 743/2024 privind Regulamentul de atestare a specialiștilor în construcții, precum și de către echipe specializate în execuția lucrărilor, cu respectarea Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și a legislației aplicabile. La moment, proiectanții atestați care pot realiza studiile hidrogeologice și proiectarea captărilor se regăsesc în domeniul B8a sau 4j, conform HG nr. 329/2009 privind atestarea tehnico-profesională a specialiștilor în construcții. Deși acest regulament a fost abrogat, certificatele de atestare emise anterior rămân valabile până la expirarea termenului pentru care au fost eliberate, conform pct. 2 din HG nr. 743/2024 privind asigurarea calității în construcții.

Documentul face o distincție clară între explorarea apelor subterane, realizată prin studiile hidrogeologice, și exploatarea acestora, prin lucrările de captare și construcție. Activitățile sunt reglementate distinct: captările și lucrările de construcție se supun Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, iar explorarea hidrogeologică se desfășoară conform Legii apelor nr. 272/2011. În cazul extragerii apei pentru îmbuteliere sau scopuri curative, studierea și aprobarea rezervelor se realizează conform Codului subsolului nr. 246/2024.

Regulamentul stabilește etapele principale ale exploatării apelor subterane, incluzând realizarea studiilor hidrogeologice preliminare și definitive, proiectarea și execuția lucrărilor de captare a apei subterane pentru uz potabil și industrial, elaborarea documentației tehnice pentru toate tipurile de captări – fântâni, sonde, drenuri și izvoare – precum și protecția și gestionarea durabilă a resurselor de apă subterană. Documentul oferă specialiștilor indicații teoretice, tehnologice și constructive, fără a limita inițiativa proiectanților în adoptarea unor soluții tehnice justificate, iar aplicabilitatea sa se extinde asupra tuturor construcțiilor hidrotehnice destinate captării apelor subterane. Prevederile regulamentului nu exclude consultarea și a altor reglementări tehnice și a literaturii de specialitate și nu limitează inițiativa proiectanților în adoptarea justificată a unor soluții tehnice favorabile.

Studiile hidrogeologice sunt fundamentale pentru exploatarea durabilă a captărilor de apă subterană, permițând determinarea modului de formare a acviferelor, caracteristicilor hidrogeologice ale rocilor, circulația apelor subterane și legătura cu apele de suprafață. Aceste studii se efectuează în trei etape: studiul hidrogeologic preliminar, proiectarea captărilor pe baza acestuia și studiul hidrogeologic definitiv. Studiile asigură evaluarea completă a resurselor, protecția captărilor și dimensionarea zonelor de protecție sanitară, inclusiv monitorizarea calității apei și prevenirea colmatării sau innisipării.

Durata studiilor hidrogeologice se determină în funcție de tipul captării, complexitatea acviferului, gradul de cunoaștere existent și impactul antropic, cu recomandarea ca pentru captările din izvoare sau din straturi cu alimentare din râuri/lacuri să fie realizate pe o perioadă minimă de 12 luni. Această durată permite surprinderea completă a regimului hidrologic, a variațiilor sezoniere ale debitului și calității apei, precum și analiza fenomenelor extreme (ploi abundente, topirea zăpezii, secetă prelungită). În cazuri justificate, pe baza datelor istorice

hidrogeologice, durata poate fi ajustată, ținând cont de importanța obiectivului și urgența alimentării cu apă.

Studiile includ atât caracterizarea cantitativă, cât și calitativă a apei subterane, prin măsurători de debit, analiza indicatorilor fizico-chimici și biologici, monitorizarea agresivității apei față de materiale de construcție, identificarea surselor potențiale de poluare și dimensionarea zonelor de protecție sanitară, în conformitate cu Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă aprobat prin HG nr. 949/2013. Datele obținute servesc și pentru modelarea transportului poluanților, evaluarea resurselor exploatabile și definirea măsurilor de protecție pentru exploatarea durabilă a resurselor de apă.

Alegerea captării se bazează pe condițiile hidrogeologice locale, scopul utilizării apei și cerințele tehnico-economice, asigurând echilibrul între captare și realimentare. Se prioritizează straturile acvifere cu calitate adecvată pentru consum uman, parametri stabili și extindere suficientă, amplasate pe terenuri disponibile și accesibile. Captarea se realizează prin drenuri, foraje dirijate sau sonde forate, în funcție de debit, adâncime și configurația stratului, iar soluția aleasă trebuie să asigure prelevarea optimă a debitului și menținerea calității apei. Apa de calitate superioară se alocă consumului uman și adăpării animalelor, iar deciziile se iau și din perspectiva eficienței economice și a siguranței tehnice.

Exploatarea apelor subterane reprezintă procesul de extragere a apei din acvifere pentru satisfacerea nevoilor umane, cum este aprovizionarea cu apă potabilă, agricultură, industrie, energie, alte utilizări cum este piscicultura, etc. Implică extragerea apei aflate în depozite subterane (acvifere) prin diverse metode, cum ar fi fântâni, sonde, drenuri sau captări de izvoare. Construcțiile de captare ale apei subterane se pot clasifica după dimensiunea principală, în construcții verticale și în construcții orizontale (drenuri). Cele mai comune metode este săparea fântânilor fiind construcții mai simple, adesea săpate manual, care accesează straturile freatice sau de adâncime mică. Sondele fac accesibile acvifere mai adânci care nu sunt supuse contaminărilor de la suprafață, însă în unele regiuni acviferele captate au condiții hidrogeologice naturale, astfel prezența naturală a unor parametri chimici pot implica dificultăți în tratarea apelor utilizate pentru anumite activități. Captarea izvoarelor reprezintă procesul de colectare și protejare a apei provenite dintr-un izvor natural, cu scopul de a o utiliza în diverse scopuri. Cu toate că debitul unor izvoare poate varia în funcție de sezon și de condițiile meteorologice, este o metodă relativ simplă și eficientă de a accesa o sursă de apă curată. Deoarece izvoarele pot fi vulnerabile la poluare, mai ales din activități agricole sau industriale din apropiere, necesită o protecție atentă pentru a preveni contaminarea, astfel este esențial să se implementeze măsuri de protecție și de gestionare adecvate, pentru a asigura durabilitatea acestei surse de apă.

Captarea apelor subterane prin drenuri este o metodă utilizată pentru a colecta și a direcționa apa subterană către un punct de colectare, fie pentru a o utiliza, fie pentru a controla nivelul apei în subsol. Este o tehnică importantă în diverse domenii, inclusiv irigații, drenaj agricol, prevenirea inundațiilor, alunecărilor de teren și alimentarea cu apă. O planificare atentă, o construcție corectă și o întreținere adecvată sunt esențiale pentru a asigura eficiența și durabilitatea sistemului.

Exploatarea se realizează conform studiilor hidrogeologice, care determină resursa maximă exploatabilă și recomandările pentru protecția acviferelor. Materialele și echipamentele utilizate trebuie să fie durabile, rezistente la coroziune și să nu afecteze calitatea apei, iar fiecare captare se echează cu dispozitive de măsurare a debitului și nivelului. Proiectarea se

face conform normelor de construcție și codurilor practice, cu coordonarea obligatorie a Instituției Publice „Apele Moldovei”.

Cartea tehnică a captării include toate detaliile privind proiectarea, execuția, recepția, exploatarea și întreținerea construcției, precum și studiile hidrogeologice definitive, și se păstrează pe întreaga durată de viață a captării. Regulamentul recent introduce obligația de a restabili cartea tehnică pentru captările care depășesc 25–27 ani de exploatare, însoțită de expertize tehnice și actualizarea avizelor, pentru a asigura trasabilitatea și exploatarea sigură a resursei. Pentru captările mici, cu debit sub 0,2 l/s destinate uzului gospodăresc, evidența lor este obligatorie și se întocmește fișa de evidență a captării. În acest sens, precum și în contextul schimbărilor climatice, evidența captărilor mici este obligatorie, astfel, în regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane s-a introdus proiectarea pentru toate captările de apă subterană, precum și restabilirea cărții tehnice a construcțiilor existente, și obligativitatea de a avea carte tehnică a construcției pentru captările de apă.

Efectuarea lucrărilor de conservare, lichidare sau reabilitare a captărilor de apă defecte sau abandonate reprezintă o condiție esențială pentru protecția și gestionarea durabilă a apelor subterane, precum și pentru prevenirea utilizării acestora la evacuarea de ape uzate direct în subteran. Lucrările se realizează conform art. 28 alin. (2) lit. 1) și art. 31 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011 și a instrucțiunilor tehnice aplicabile.

Solicitarea pentru conservarea, lichidarea sau reabilitarea captărilor se face de către titulari sau proprietari, pe baza unui proiect tehnic elaborat de un proiectant atestat și coordonat obligatoriu cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, care eliberează acordul de coordonare conform anexei nr. 4 la prezentul Regulament. Titularul captării informează Inspectoratul pentru Protecția Mediului despre data începerii lucrărilor, iar Inspectoratul verifică execuția pe întreaga durată a lucrărilor, care sunt realizate de firme specializate. Captările pot fi conservate atunci când nu pot fi puse în funcțiune, prin ermetizare temporară, pentru protejarea construcției și menținerea calității apei. Perioada de conservare nu depășește 20 de ani, iar în cazuri speciale proprietarul este obligat să ia măsuri suplimentare de siguranță sau să lichideze captarea. Lichidarea se aplică captărilor deteriorate, nefuncționale sau care prezintă riscuri pentru mediul și sănătatea publică, în timp ce reabilitarea permite reutilizarea captărilor sau sondelor după expertize tehnice și studii hidrogeologice care confirmă siguranța exploatării.

Repunerea în funcțiune a captărilor reabilite se face respectând debitul maxim stabilit prin studiile hidrogeologice și pompările experimentale, asigurând exploatarea durabilă, protecția mediului și siguranța utilizatorilor. Toate lucrările se efectuează conform instrucțiunilor tehnice în vigoare, urmărind menținerea calității și cantității apei subterane și protecția resurselor pe termen lung.

Orice intervenție asupra corpurilor de apă subterană, inclusiv injectarea, reabilitarea, construcțiile sau alte lucrări cu impact asupra acviferelor, se realizează numai dacă este susținută de evaluarea impactului asupra mediului și confirmată prin studii hidrogeologice și tehnico-științifice detaliate, care demonstrează că activitatea nu afectează calitatea și regimul natural al apei. Realimentarea corpurilor de apă subterană se efectuează cu apă conform cerințelor de calitate, fără a compromite obiectivele de mediu, doar după finalizarea studiilor tehnico-științifice și aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului. Orice evacuare de substanțe sau poluanți în acvifere este permisă strict pe baza studiilor tehnico-științifice și a evaluării impactului asupra mediului, cu condiția să nu deterioreze calitatea

apei subterane și să respecte regimul natural al acviferului. Zonele de protecție sanitară se delimitează, amenajează și întrețin în baza studiilor hidrogeologice, asigurând prevenirea poluării și menținerea parametrilor calitativi ai apei. Activitățile cu impact major asupra resurselor de apă subterană se planifică și se execută doar după efectuarea studiului hidrogeologic preliminar, adoptarea măsurilor de protecție și refacere a alimentărilor cu apă și confirmarea neafectării apei prin evaluarea impactului asupra mediului și studii tehnico-științifice detaliate. Captările aflate în exploatare sunt echipate pentru măsurători și control, iar titularul monitorizează nivelurile și calitatea apei, transmițând datele către Instituția Publică „Apele Moldovei”. Orice exceptare de la măsurile de prevenire a poluării se admite doar dacă este documentată prin evaluarea impactului asupra mediului și susținută de studii tehnico-științifice, iar monitorizarea corpurilor de apă subterană se realizează eficient conform regulamentelor în vigoare.

Persoanele fizice și juridice care exploatează apele subterane respectă prezentul Regulament și legislația în domeniu, întrețin și igienizează captările și zonele de protecție sanitară, revizuiesc perimetrele la solicitarea autorității de mediu și asigură funcționarea corespunzătoare a echipamentelor, în vederea exploatării durabile a resurselor de apă.

Prevederile stipulate în Regulament vin să contribuie la consolidarea procesului de exploatare a resurselor de apă subterană sustenabil, implementarea cu succes a planurilor de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice, precum și la preluarea celor mai bune practici aplicabile la nivelul Uniunii Europene.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Pe marginea problemelor care au stat la baza elaborării proiectului de hotărâre de Guvern nu există opțiuni alternative de intervenție, totodată acest regulament este elaborată în temeiul art. 19³ lit. c) și art. 46 alin. (1) lit. c) și lit. e) din Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 445-447).

De asemenea, elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane rezultă din prevederile Planului Național de Reglementare pentru anul 2025, acțiunea 335.

Respectiv, o altă opțiune alternativă nu a fost identificată, punându-se accent pe necesitatea respectării documentelor strategice naționale, precum și pe faptul că, cadrul legislativ existent la moment în domeniul gestionării și protecției resurselor de apă subterană este imperfect și necesită o ajustare cât mai urgentă. În cazul lipsei unei intervenții legislative, se va periclita tot mai mult starea actuală a corpurilor de apă subterană din republică.

Este de menționat că în Raportul anual 2023 și 2024 de progres al Comisiei Europene, este reiterată necesitatea de *„consolidare a punerii în aplicare și îmbunătățirii legislației, cu accent pe legislația orizontală, protecția naturii, gestionarea apei”*, iar la domeniul *resurse de apă* este remarcată alinierea legislației la Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru normativ de politică comunitară în domeniul apei, precum și Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, dar și necesitatea de continuare a alinierii la alte componente din aquis-ul UE.

În condițiile Republicii Moldova, care dispune de resurse de apă subterană limitate, având prioritate utilizarea acesteia pentru aprovizionare cu apă a populației, astfel, utilizarea acesteia impune principiul rațional și durabil de dezvoltare, adică satisfacerea necesităților vitale de moment ale societății, fără a compromite posibilitățile generațiilor viitoare de a-și satisface

propriile necesități, iar lipsa unui cadru normativ care să stabilească direcțiile evolutive distincte, coerente și durabile în domeniul exploatării resurselor de apă afectează exploatarea rațională a acestora. Acele puține resurse de apă de care dispune Republica Moldova dacă nu vor fi utilizate într-un mod durabil vor duce la consecințe negative pentru economie și mediu. Aceste evoluții, vor conduce la degradarea mediului înconjurător din cauza nerespectării cerințelor de mediu, iar costurile pentru prejudiciile aduse mediului vor fi enorme.

Totodată, lipsă unei clarități de obținere a documentelor tehnice pentru toate tipurile de captări a apelor subterane precum și schimbările climatice extreme, a dus la exploatarea ilegală apei subterane pentru diverse utilizări, fără studii hidrogeologice și fără documentația necesară proiectării unei construcții, precum și realizarea de către firme nespecializate în acest domeniu. După abrogarea Legii nr. 451/2001 privind licențierea unor genuri de activitate, în anul 2017, forarea sondelor de apă și a altor captări poate fi executată de către persoane ce nu au studii în domeniul ingineriei de foraj, geologiei și hidrogeologiei, astfel în acest domeniu au apărut un șir de probleme și una dintre cele mai stringente fiind utilizarea irațională a apelor subterane și protecția acestora de epuizare și poluare. În prezent, pe piață activează un număr tot mai mare de firme nespecializate care execută lucrări de forare a sondelor de apă fără a deține actele permise necesare și fără elaborarea proiectului de forare corespunzător. Proiectul de forare se coordonează în mod obligatoriu cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, în conformitate cu prevederile art. 11 din Codul subsolului nr. 3/2009, act normativ aflat în vigoare. Astfel sunt încălcate prevederile art. 110, 113 și 119 din Codului contravențional nr. nr. 218/2008.

Din considerentul că, situațiile enunțate supra care au dus la apariția problemelor ce țin de utilizarea durabilă a apelor subterane, nu au tendința de a se soluționa de la sine și în lipsa intervențiilor la caz, se poate presupune cu certitudine că alegerea opțiunii „a nu face nimic”, ar duce doar la agravarea situației, care și așa nu este una simplă, sau în cel mai bun scenariu ar rămâne tot atât de proastă ca în prezent. Prin urmare vor persista riscurile de captare neautorizată a apei și cel de utilizare excesivă a acesteia, care pot duce la epuizarea resurselor de apă strategice pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman și la provocarea unor impacturi iremediabile pentru mediu, cum sunt alunecările de teren, surpările, tasarea terenurilor și afectarea ecosistemelor dependente de apele subterane.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

În prevederile proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane s-au luat în considerare (pe lângă cerințele tehnice și de protecție), și valorile politice, economice, sociale și culturale.

Exploatarea și protecția apelor subterane au un impact semnificativ asupra sectorului public, influențând domenii precum sănătatea publică, economia, infrastructura și sustenabilitatea mediului. Gestionarea acestor resurse implică responsabilități majore pentru autoritățile publice, cu efecte pe termen lung asupra comunităților prin alimentare cu apă sigură a populației. Pentru a proteja resursele de apă subterană, sectorul public are responsabilitatea de a respecta zonele de protecție sanitară a captărilor de apă subterană pentru a preveni contaminarea cu substanțe chimice (nitrați, pesticide), agenți patogeni sau substanțe periculoase.

Schimbările climatice prin reducerea precipitațiilor, duce la creșterea cererii de apă și pun presiune pe acvifere, forțând autoritățile să investească în soluții alternative (ex. reutilizarea apelor uzate) și în educație pentru consum responsabil. Soluțiile eficiente depind de investiții în infrastructură, reglementări stricte, cooperare interinstituțională și implicarea comunității.

Prin aceste măsuri, sectorul public poate contribui la asigurarea unei utilizări durabile a apelor subterane, protejând sănătatea umană, mediul și promovând dezvoltarea economică sustenabilă. Sectorul public are un rol important în educarea publicului și a agenților economici asupra importanței gestionării durabile a resurselor de apă și a utilizării eficiente a apei, precum și de a găsi soluții de remediere a conflictelor între diferiți utilizatori ai apei, inclusiv fermieri, comunități locale și industrie. Colaborarea cu sectorul privat pentru a promova utilizarea eficientă a apei și pentru a proteja resursele de apă subterană.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar al Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane reflectă alocarea resurselor deja planificate și generează beneficii economice și sociale pe termen lung. Costurile sunt legate de infrastructură, expertiză tehnică, monitorizare și intervenție. Exploatarea apelor subterane presupune construirea și întreținerea infrastructurii de captare (sonde, drenuri, stații de pompare, stații de tratare), iar protecția acviferelor implică delimitarea zonelor de protecție sanitară, monitorizarea poluării și aplicarea sancțiunilor pentru activități ilegale (deversări neautorizate de ape uzate, deșeuri, produse petroliere, pesticide și fertilizanți).

Cercetarea geologică și studiile hidrogeologice de interes național sunt finanțate din bugetul de stat prin codul 0441 „Cercetarea geologică”, gestionat în prezent de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale. Subprogramul 59/02 dispune de circa 4,3 milioane lei anual, orientați în principal către salarizarea personalului de specialitate care coordonează și gestionează lucrările prevăzute de Regulament, iar subprogramul 59/03 are alocații constante de 6,3 milioane lei anual, destinate cercetărilor hidrogeologice și activităților de monitorizare, inclusiv echipamente, logistică și servicii necesare desfășurării acestora. Bugetul de stat acoperă exclusiv activitățile de cercetare și coordonare, în timp ce autoritățile publice locale suportă costurile de exploatare și protecție a captărilor.

Efectuarea studiilor hidrologice și hidrogeologice complexe presupune atenție sporită și implică investiții în formarea specialiștilor, lipsa acestora putând genera lacune în gestionarea resurselor. Datele obținute din aceste studii sunt esențiale pentru atragerea de fonduri externe, pentru planuri de urbanism, extinderea irigațiilor și dezvoltarea economică.

Studii preliminare evaluează sursele de apă subterană și sunt mai puțin costisitoare. Scopul lor este de a determina caracteristicile acviferului, nivelul hidrostatic și hidrodinamic, debitele optime și calitatea apei, iar prețurile pot varia semnificativ între 10 000 – 200 000 lei/pe un sector, în funcție de mai mulți factori, cum ar fi scopul studiului și complexitatea acestuia. Studii pentru delimitarea zonelor de protecție sanitară sunt mai complexe, implicând cartografierea zonelor de protecție conform reglementărilor legale (ex. Hotărârea nr. 949/2013). Aceste studii necesită analize detaliate și planuri topografice, crescând costurile. Pentru proiecte simple cum este proiectul tehnic de construire a captărilor de apă sau de delimitare a zonelor de protecție sanitară, costurile sunt mai reduse variind între 15 000 – 35 000 lei/proiect, dar studiile complexe care includ proiecte de construcție și finalizarea cu raportul studiilor hidrogeologice finale, implică investiții semnificative. Un studiu hidrogeologic bine realizat poate preveni pierderi financiare de mii sau zeci de mii de euro cauzate de exploatarea necorespunzătoare sau poluarea acviferelor. După finisarea lucrărilor de construcție a captărilor de apă sunt necesare prelevarea probelor de apă pentru a analiza parametrii fizico-chimici și microbiologici precum și evaluarea acviferelor din punct de vedere cantitativ. Testarea calității apei (fizico-chimică și bacteriologică) adaugă costuri

suplimentare, costul variind în funcție de complexitatea analizelor. Tarifele pentru analizele de laborator a apei sunt aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.533/2011 cu privire la aprobarea Listei și tarifelor serviciilor contra cost din sfera sănătății publice prestate persoanelor fizice și juridice, cu modificări în anul 2025. Aceste tarife au fost recalculate în conformitate cu Metodologia stabilirii tarifelor pentru prestarea serviciilor medico-sanitare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1020/2011 și în baza cheltuielilor suportate în anii 2023/2024. Costul pentru un metru liniar de forare variază de la 3000 – 5000 lei în funcție de echipamente și condițiile geologice, precum și locația influențează prețul datorită logisticii și transportului echipamentelor. Costul pompărilor experimentale (sau testelor de pompare) în contextul studiilor hidrogeologice variază în funcție de mai mulți factori, inclusiv tipul testului, amplasamentul, durata, echipamentele utilizate și cerințele specifice ale proiectului. Aceste teste sunt esențiale pentru a determina caracteristicile hidraulice ale acviferelor (transmisivitate, conductivitate hidraulică, coeficient de stocare) și randamentul forajelor. Aceste costuri pentru forare, pompări experimentale, conservare, curățare, restabilire sau lichidare sunt estimate de către specialiști autorizați (devizier) care fac calculele în programa WinCmeta. Totodată pentru calcularea devizelor este utilizat amendamentul CP L.01.02:2012/A3:2024 „Instrucțiuni pentru determinarea cheltuielilor de deviz la salarizarea în construcții” aprobat și pus în aplicare prin ordinul Ministrului infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr.124 din 16.08.2024 , (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 364-366, art. 657), cu aplicare din 22.08. 2024.

Pentru diferite lucrări prenotate se utilizează diferite documente normative plasate pe pagina web: www.ednc.gov.md la rubrica „Normative în construcții”, de exemplu cum este documentul normativ NCM L.02.12-2:2018 „Indicator de prețuri de referință pentru lucrări de prospecțiuni geologice și sunt utilizate și două amendamente” și documentul normativ NCM L.02.12-2:2017 “Economia construcțiilor. Indicator de prețuri de referință pentru lucrări de prospecțiuni geologice.” care sunt destinate pentru determinarea prețului de referință la prospecțiuni inginero-geologice și inginero-ecologice în vederea formării prețurilor de ofertă și contractuale.

De asemenea menționăm că în conformitate cu pct. 13 din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 582/1995 cu privire la reglementarea monopolurilor, Întreprinderea de Stat Expediția Hidro-Geologică din Moldova „EHGeoM” deține monopolul în efectuarea lucrărilor în domeniul cercetării geologice. Întreprinderea pentru ofertele contractuale utilizează Catalogul tarifelor unitare de deviz pentru lucrările de prospecțiuni geologice, 1991 (TUD geo-91). Respectivele tarifele din catalogul prenotat a au fost ajustate ultima dată de către Ministerul Finanțelor, care prin scrisoarea nr. 11/1-2/09 a aprobat utilizarea coeficientului de recalculare a costului de deviz a lucrărilor de prospecțiuni geologice finanțate din bugetul de stat în mărime de 10.4, față de prețurile de bază ale anului 1991 (prețurile fiind în ruble rusești). De facto la executarea respectivelor lucrări întreprinderea nu acoperă cheltuielile suportate, dat fiind faptul că pe parcursul ultimilor ani au avut loc un șir de creșteri de prețuri, inclusiv la materiale, dar și al tarifelor la prestatorii de servicii. Totodată de la ultima ajustare a tarifelor a avut loc și o creștere de 4 ori a salariului minim garantat pe economie, care la rândul său ar influența formarea costurilor pentru lucrările menționate în regulament.

Restabilirea cărții tehnice a construcției pentru captările de apă în Republica Moldova implică elaborarea sau actualizarea documentației tehnice care descrie detaliile proiectării, execuției,

exploatării și întreținerii unei captări de apă, conform legislației privind calitatea în construcții și reglementările aferente. Acest document este esențial pentru conformitatea legală a construcției, obținerea actelor permise de exploatare a captărilor de apă și gestionarea corectă a infrastructurii hidrotehnice. Captările simple cum sunt fântânile necesită documentație mai simplă, reducând costurile. Captări complexe (ex. pentru alimentare centralizată, irigații sau uz industrial), implică studii hidrogeologice detaliate (în special pentru cele cu uzura depășită) și date topografice, ceea ce crește costurile. Dacă există o rapoarte sau proiecte vechi, planuri, scheme sau alte documente, restabilirea implică doar actualizarea acestora, ceea ce reduce costurile. În cazul în care documentația lipsește complet, este necesară reconstrucția datelor prin măsurători noi, expertize tehnice și studii hidrogeologice, ceea ce mărește semnificativ costurile. Restabilirea cărții tehnice evită amenzi sau sancțiuni pentru nerespectarea legislației. Documentația actualizată ajută la identificarea problemelor (ex. randament scăzut, poluare), prevenind costuri suplimentare pentru reparații sau construcția de captări noi. O carte tehnică completă este o condiție pentru accesarea finanțărilor, care pot acoperi costurile de modernizare a captării de apă subterană. Investițiile în explorarea și protecția apelor subterane sunt esențiale pentru dezvoltarea sustenabilă. Argumentarea costurilor trebuie să se bazeze pe beneficiile pe termen lung, pe costul non-acțiunii și pe eficiența investițiilor. Prin utilizarea unei game largi de surse de finanțare și prin punerea în aplicare a unei gestionări transparente și responsabile, este posibilă asigurarea unei resurse de apă durabile și de calitate pentru generațiile viitoare. O abordare integrată, care să combine cercetarea, reglementarea, tehnologia și educația, este esențială pentru succes.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Reglementările privind exploatarea și protecția apelor subterane stabilesc cadrul legal necesar pentru utilizarea durabilă a resurselor de apă, având efecte semnificative asupra sectorului privat, inclusiv asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Impactul este diferit în funcție de tipul de activitate economică, dimensiunea afacerii, amplasamentul regional și specificul operațiunilor, dar cadrul normativ aduce atât provocări, cât și oportunități.

Studiile hidrogeologice sunt necesare pentru evaluarea acviferelor (debit, calitate, adâncime), studiile hidrogeologice costă în funcție de complexitate. Companiile agricole sau alte companii efectuează astfel de studii pentru a asigura aprovizionarea cu apă, ceea ce implică investiții inițiale semnificative, însă accesul la sursa de apă susține afacerea. Testările de pompare experimentală sunt esențiale pentru determinarea randamentului captărilor de apă subterană. Companiile din agricultură sau industrie suportă aceste costuri pentru a evita supraexploatarea acviferelor. Restabilirea cărții tehnice a construcției pentru captările existente, este obligatorie pentru conformitatea cu legislația privind calitatea în construcții și pentru obținerea autorizației de folosire specială a apei subterane, precum și pentru accesarea finanțelor din subvenții.

Constrângeri asupra activității pot fi restricții privind cantitatea de apă care poate fi extrasă, restricții asupra utilizării terenurilor în zonele de protecție a surselor de apă, necesitatea de a implementa măsuri de protecție pentru a reduce impactul asupra apelor subterane (de exemplu, utilizarea responsabilă a pesticidelor în agricultură). Riscul de a nu avea suficientă apă în perioadele de secetă, afectând afacerile dependente de apă (agricultură, industrie, turism). Competiția pentru accesul la resursele de apă cu alți utilizatori, inclusiv cu sectorul

public. Din punct de vedere al codului contravențional este posibilitatea de a fi tras la răspundere pentru poluarea apelor subterane.

Pentru a minimiza efectele negative asupra sectorului privat, este necesară o abordare integrată, care să includă:

- Investiții în tehnologii eficiente de utilizare durabilă a apelor subterane, poate reduce consumul de apă și costurile de operare.
 - Monitorizarea regulată a nivelului apelor subterane și a calității apei poate ajuta la prevenirea epuizării acviferelor și la gestionarea sustenabilă a resurselor.
 - O abordare integrată a gestionării resurselor de apă, care să ia în considerare toate utilizările apei și să asigure un acces echitabil la apă pentru toate utilizările.
 - Facilitarea accesului agenților economici la finanțare pentru investiții în tehnologii eficiente pentru gestionarea sustenabilă a resurselor de apă.
 - Educație și conștientizare asupra importanței gestionării durabile a resurselor de apă.
- Astfel, investițiile în tehnologii sustenabile, monitorizarea adecvată și conformitatea legală permit sectorului privat, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii, să valorifice resursele de apă subterană responsabil, să mențină continuitatea afacerilor și să crească competitivitatea pe termen lung, în special în agricultura, industria viticolă și alte sectoare. Sectorul privat, prin adoptarea acestor practici, devine mai competitiv, mai rezilient și mai pregătit să valorifice oportunitățile oferite de o gestionare durabilă a apei, indiferent de domeniul de activitate.

4.4. Impactul social

Impactul social al studierii, exploatării și protecției apelor subterane este profund, afectând comunitățile locale, sănătatea publică, accesul la apă potabilă, echitatea socială și dezvoltarea durabilă. Aceste activități au implicații directe asupra calității vieții, relațiilor dintre comunități și agenții economici, precum și asupra percepției publice față de gestionarea resurselor de apă.

Studiile hidrogeologice și investițiile în captările de apă subterană pot îmbunătăți accesul la apă curată, reducând incidența bolilor și îmbunătățind calitatea vieții. Apele subterane din Moldova sunt adesea contaminate cu nitrați, nitriți și amoniu din activități agricole, lipsa sistemului de canalizare, deversări de ape uzate și în urma activităților fermelor sau cu alte substanțe poluante din alte activități industriale. În 90% din cazuri, apa subterană are mineralizare ridicată ($>1,5$ g/l), precum și în multe raioane din Moldova au depășiri a durității, florului și ferului, ceea ce necesită tratare costisitoare. Acest lucru afectează comunitățile rurale, care nu își permit astfel de investiții, crescând riscul de probleme de sănătate. Protecția apelor subterane prin delimitarea zonelor de protecție sanitară este crucială pentru prevenirea poluării, dar implementarea lentă în zonele rurale agravează inegalitățile sociale.

Importanța protecției corpurilor de apă subterană rezultă în principal din câteva deziderate complexe:

asigurarea condițiilor de mediu favorabile pentru om, în special prin resurse de calitate (apă, aer, sol, energie etc) precum și prin condiții sociale și estetice de calitate;

conservarea resurselor vitale pentru om și natură - apa subterană fiind o resursă epuizabilă, sunt degradabile și adesea ireversibil.

Apa este un element cheie pentru îmbunătățirea condițiilor de viață, reducerea mortalității și morbidității, creșterea productivității agricole, dezvoltarea economică și asigurarea

integrității ecosistemelor. Fără progres în domeniul managementului resurselor de apă nu putem înregistra un progres în dezvoltare economică generală.

Dacă resursele de apă nu sunt gestionate corect și protejate, acestea nu vor putea susține dezvoltarea comunităților umane. Astfel accesul la o sursă de apă potabilă mai sigură va contribui la o stare de sănătate mai bună, ceea ce va îmbunătăți calitatea vieții și va spori durata de viață a populației. În plus, se va asigura un acces mai extins la apă potabilă sigură, garantând accesul la surse de apă potabilă fiabile, ceea ce va ajuta la reducerea inegalităților dintre zonele urbane și cele rurale, precum și între diferitele grupuri socio-economice.

Prin implementarea trasabilității și a unor măsuri mai stricte pentru gestionarea riscurilor de contaminare, cetățenii vor dobândi o mai mare încredere în calitatea apei pe care o consumă, precum și în capacitatea autorităților de a asigura sănătatea publică. Campaniile de informare și creșterea transparenței în administrarea resurselor de apă vor sprijini o mai bună conștientizare a populației cu privire la importanța utilizării durabile a apei, calității apei și a protecției mediului.

Astfel, prevederile stipulate în Regulament vin să contribuie la consolidarea procesului de gestionare a resurselor de apă subterană, precum și la preluarea celor mai bune practici aplicabile la nivelul Uniunii Europene.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de act normativ nu se referă la afectarea datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Egalitatea sexelor este un concept care trebuie să înceapă de la acest nivel, eliberând femeia de unele sarcini, oferindu-i astfel șansa de emancipare pentru a putea avea mai mult timp pentru implicarea în alte activități ale colectivității în care trăiește, chiar în procesul de gestionare a apelor la nivelele cele mai superioare.

Măsurile propuse în proiectul de hotărâre de Guvern vizează accesul tuturor persoanelor la resurse de apă de calitate pentru satisfacerea nevoilor de bază.

4.5. Impactul asupra mediului

Poluarea apei poate avea cauze naturale, însă de cele mai multe ori cauzele sunt de natură antropică. Pe lângă rolul de a asigura nevoile de bază ale vieții și continuitatea activităților economice, apa acționează ca un mediu de colectare și ca un mecanism de transport pentru reziduuri casnice, agricole și industriale. Deteriorarea calității apei cauzată de poluare influențează posibilitățile de utilizare a apei, punând în pericol sănătatea oamenilor și funcționarea ecosistemului acvatic, deci reducerea utilizării efective și creșterea competiției pentru o apă cu calitate adecvată.

Majoritatea proiectelor de infrastructură nu au luat însă în calcul condiționările privind efectele negative pe care aceste lucrări le pot avea asupra mediului înconjurător. Chiar pescuitul și culturile acvatice pot distruge ecosistemul acvatic, dezvoltarea lor trebuind să urmărească limitarea impactului asupra mediului.

Agricultura își aduce și ea contribuția la deteriorarea ecosistemelor și nu numai. Astfel, utilizarea apei neresponsabilă și care nu corespunde unei calități chimice bune în agricultură are ca efecte negative asupra solului prin distrugerea structurii acestuia, precum și prin contaminarea acviferelor freatice.

Zootehnia reprezintă un alt sector care impune o regândire a activităților și a managementului acestora. Faptul că resursele de apă din unele zone lasă de dorit din punct de vedere calitativ reprezintă un factor restrictiv pentru zootehnie. Totodată depozitarea improprie a reziduurilor

provenite din zootehnie poate duce la o poluare a surselor de alimentare cu apă potabilă resimțită atât de animale, cât și de oameni.

Efectele schimbărilor climatice vor impune o mai bună gestionare a resurselor de apă deoarece temperaturile mai mari și precipitațiile mai reduse vor duce la scăderea resurselor de apă, prin dezechilibrul între exploatarea și realimentarea naturală a apelor subterane.

Deoarece apele subterane circulă încet prin subsol, impactul activităților umane le poate afecta pe o durată lungă de timp. Aceasta înseamnă că poluarea care a apărut cu zeci de ani în urmă - fie ea din agricultură, industrie sau din alte activități umane - poate încă amenința calitatea apelor astăzi și, în anumite cazuri, va continua să facă asta și pentru câteva generații viitoare. Moștenirea trecutului este vizibilă clar la siturile contaminate pe scară largă, cum ar fi zonele industriale, depozitele de deșeuri (ex. gropi de deșeuri menajere sau industriale cum este în s. Cișmichioi), deversarea produselor petroliere în satele Lunga și Mărculești, etc., unde poate fi dificil sau chiar imposibil, la posibilitățile tehnologice actuale și cu cheltuiala proporțională a fondurilor publice sau private, să eliminăm rapid contaminarea. În plus, experiența din ultimii 20 de ani privind remedierea contaminării a arătat că măsurile luate nu au fost capabile să înlăture complet toți contaminanții și că sursele de poluare, chiar parțial înlăturate, continuă să elibereze poluanți pentru o lungă perioadă de timp (de exemplu câteva generații). De aceea, un accent important trebuie pus în primul rând pe prevenirea poluării.

În al doilea rând, din moment ce sistemele de ape de suprafață primesc apele subterane care le alimentează, calitatea apelor subterane se va reflecta în final în calitatea apelor de suprafață. Cu alte cuvinte, efectul activităților umane asupra calității apelor subterane va avea de fapt impact asupra calității ecosistemelor acvatice și a ecosistemelor terestre direct dependente, dacă așa-numitele reacții de atenuare naturală cum ar fi biodegradarea în sol și subsol nu sunt suficiente pentru a îndepărta contaminanții.

Republica Moldova se confruntă cu o gravă problemă de poluare a apelor subterane prin intermediul captărilor de apă abandonate și deteriorate. Realizarea lucrărilor de conservare sau lichidare a captărilor de apă subterană abandonate în care pătrund apele meteorice sau provenite din viituri și revărsarea râurilor va conduce la diminuarea pericolului de poluare a apelor subterane.

Multe din aceste probleme au apărut ca urmare a unui model de dezvoltare care este distructiv din punct de vedere al mediului și dintr-o lipsă a conștiinței publice și a educației pentru protejarea resurselor de apă de suprafață și subterane. Prin adoptarea unei abordări integrate a gestionării riscurilor, care include evaluarea și controlul riscurilor de contaminare de la bazinele hidrografice până la sistemele de distribuție, se vor lua măsuri mai eficiente pentru prevenirea poluării apei. Măsurile preventive și de control vor reduce riscul de contaminare și de epuizare a apelor subterane, îmbunătățind astfel calitatea generală a ecosistemelor acvatice și protejând biodiversitatea.

În concluzie, apele subterane sunt “resurse ascunse” care sunt cantitativ mult mai importante decât apele de suprafață și pentru care prevenirea poluării, monitoring-ul și reabilitarea sunt mult mai dificile decât pentru apele de suprafață, datorită inaccesibilității lor. Acest caracter ascuns face dificilă atât localizarea și caracterizarea adecvată a poluării cât și înțelegerea impacturilor poluării, având adesea ca rezultat o lipsă de conștientizare și/sau evidență a extinderii riscurilor și presiunilor.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Proiectul de act normativ nu a identificat alte impacturi și informații relevante.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul hotărârii Guvernului privind Regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, transpune prevederile Directivei 2000/60/CE a Parlamentului și a Consiliului din 23.10.2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei și a Directivei 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării.

Directiva Cadru privind Apa 2000/60/EC impune studiul, analiza și implementarea unui set de măsuri pentru atingerea standardelor de calitate numite „starea bună” pentru apele subterane aflate la risc, în vederea atingerii acestui deziderat standardizat la nivel european se impun măsuri de îmbunătățire a calității apelor subterane în special a cel utilizate în calitate de ape potabile, pentru a reduce tratarea acestora. Datorită faptului că Directiva Cadru privind Apa 2000/60/EC oferă doar un cadru general de acțiune, la nivel regional și național trebuie dezvoltate strategii concrete care să țină cont de condiționările și specificitatea locală. Astfel Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării vine cu detalii privind gestionarea apelor subterane.

Astfel, prevederile Regulamentului stabilesc criteriile de evacuare directă în apele subterane, condițiile de realimentare a acviferelor, inventarierea surselor de poluare și prevederi de gestionare durabilă pentru a nu supraexploata și contamina acviferele în conformitate cu prevederile Directivei Cadru privind Apa 2000/60/EC și a Directivei 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării.

Proiectul hotărârii de Guvern privind Regulamentul de studiere, exploatare și protecția apelor subterane preia și armonizează - art. 2 pct. 31, 32, art. 7, art. 11 alin. (3) lit d, f și j, și Anexa VIII) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, CELEX: 32000L0060, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 327 din 22 decembrie 2000, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/101/UE; precum și art. 2 pct. 4 și art. 6) Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, CELEX: 32006L0118, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 372 din 27 decembrie 2006, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/80/UE.

Proiectul național are drept scop continuarea procesului de armonizare legislativă pe segmentul protecției și managementului integrat al apelor, prin avansarea gradului de transpunere a prevederilor Directivei 2000/60/CE și a Directivei 2006/118/CE, având ca scop continuitatea armonizării legislației RM cu legislația UE în domeniul mediului înconjurător, în speță, pe segmentul protecției apelor fiind elaborat în vederea implementării art. 46 din Legea apelor nr. 272/2011, act național armonizat cu directivele prenotate.

În acest context, menționăm că transpunerea și implementarea Directivei 2000/60/UE și a Directivei 2006/118/CE este importantă în scopul realizării angajamentelor Republicii Moldova, ce rezultă din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 16 „Mediul înconjurător”, Anexa XI ale Acordului de Asociere RM-UE. Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a proiectului hotărârii Guvernului privind Regulamentul de studiere, exploatare și protecția apelor subterane cu Directiva 2000/60/CE și Directiva 2006/118/CE au fost elaborate tabelul de concordanță.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Obiectivele de stare cantitativă sunt clare în Directivei Cadru privind Apa 2000/60/CE. Scopul este de a asigura echilibrul între exploatarea și realimentarea naturală a apelor subterane. Realimentarea formațiunilor acvifere poate avea loc pe cale naturală sau artificială. Realimentarea naturală se realizează prin infiltrațiile apelor meteorice, din corpurile de apă de suprafață și/sau prin drenanță verticală ascendentă sau descendentă din formațiuni acvifere adiacente. Realimentarea artificială este rezultatul activităților antropice (amenajări pentru alimentarea artificială prin bazine, tranșee, foraje etc, irigații după depășirea capacității de câmp a solului pentru apă, pierderi din infrastructura hidroedilitară etc.).

Directivă a Apelor Subterane 2006/118/CE, stabilește un regim caracterizat prin standarde de calitate a apelor subterane prin măsuri de prevenire sau limitare a introducerii de poluanți în apele subterane. Diferite instrumente sunt direct legate de Directivei Cadru privind Apa 2000/60/CE și de Directiva Apelor Subterane, care fac parte din setul de măsuri ce trebuie să devină operaționale pentru a atinge obiectivul referitor la “starea de mediu bună a apelor subterane”. Toate aceste instrumente urmăresc să prevină sau să limiteze introducerea poluanților în apele subterane. Principalele lor caracteristici sunt rezumate în directive conexe care sunt transpuse în legislația națională. În aceste directive sunt prevăzute reglementări privind măsuri de protecție a apelor subterane (Directiva Nitrați 91/676/CE, Directiva Tratatii Apelor Uzate Urbane 91/271/CE, Directiva Cadru Deșeuri 2006/12/EC, Directiva Materialelor de Construcție 89/106/EC, Directiva Prevenirii și Controlului Integrat al Poluării 96/61/EEC)

În proiectul de act normativ național au fost luate în considerare necesitățile în vederea implementării legislației UE. Astfel, se transpun criteriile de implementare și de punere în aplicare coerentă și armonioasă a prezentei directive în actul normativ național.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost publicat și poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului (compartimentul „*Transparența decizională*”, directoriul *Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor*”) și pe portalul guvernamental particip.gov.md - <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-referitor-la-initierea-elaborarii-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-de-studiere-exploatare-si-protectie-a-apelor-subterane/14161>

La 21.07.2025 proiectul a fost lansat în avizare oficială, fiind plasat inclusiv pe portalul guvernamental particip.gov.md <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-referitor-la-avizarea-proiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-de-studiere-exploatare-si-protectia-apelor-subterane-numar-unic-600mm2025/14877>

La 26.08.2025 proiectul a fost trimis pentru efectuarea expertizei anticorupție și justiție, precum și au fost informate și instituțiile care au participat în avizare, fiind plasat inclusiv pe portalul guvernamental particip.gov.md

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15083

De asemenea, în procesul analizei provocărilor cu care se confruntă agricultorii, s-a constatat că procedura de obținere a autorizației de mediu pentru folosirea specială a apei subterane pentru irigare este complexă. Pentru a identifica soluții eficiente și sustenabile, prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 67/2024 a fost constituit un grup de lucru

interinstituțional, alcătuit din specialiști ai Ministerului Mediului, MAIA, mediului academic și mediului privat, printre care și reprezentanți ai APEF „Moldova Fruct”. Grupul a analizat provocările legate de studiile hidrogeologice și de protecția acviferelor, astfel a apărut necesitatea elaborării unui regulament privind studiul, exploatarea și protecția apelor subterane, pentru a aduce claritate pe domeniul apelor subterane.

Au fost desfășurate ședințe cu proiectanți atestați pentru captările de apă subterană, discutând aspecte tehnice privind studierea, exploatarea și protecția apelor subterane. Regulamentul a fost consultat și cu instituțiile subordonate Ministerului Mediului, care vor asigura implementarea și monitorizarea prevederilor, garantând aplicarea coerentă și sustenabilă a reglementărilor. Pe baza discuțiilor grupului de lucru și a consultărilor publice organizate la 8 aprilie 2025 de Comisia Agricultură și Industria Alimentară a Parlamentului, unde a fost definitivat proiectul de modificare a Legii apelor nr. 272/2011 (inițiativa legislativă nr. 81 din 19.03.2025), dar și discutate aspectele care trebuie incluse în regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane. Proiectul de modificare a Legii apelor nr. 272/2011 (inițiativa legislativă nr. 81 din 19.03.2025), a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 445–447 din 22.08.2025. Totodată, modificările prevăd că Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011, în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a legii.

7. Concluziile expertizelor

Urmare a lansării proiectului în procesul de avizare a fost supus expertizei de compatibilitate, iar prin scrisoarea nr. 31/02-126-8293 din 04.08.2025, Centrul de Armonizare a Legislației a remis avizul cu propuneri, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului. Concluzia declarației de compatibilitate este următoarea:

„Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea clauzei de armonizare prin prisma observațiilor enunțate mai sus..”

Proiectul hotărârii a fost supus expertizei juridice, iar prin scrisorile nr. 04/2-8925 din 08.09.2025, Ministerul Justiției a remis avizul cu propuneri, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

Proiectul hotărârii a fost supus expertizei anticorupție, iar prin scrisoarea nr. 06/2/17321 din 01.10.2025, Centrul Național Anticorupție a remis raportul de expertiză anticorupție nr. EHG25/10900 din 01.10.2025 cu mențiuni care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul nu prevede alte modificări ale cadrului normativ, integrându-se armonios în cadrul normativ existent. Proiectul de lege nu va necesita modificarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea va fi realizată de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, cu suportul Agenției de Mediu, al Inspectoratului de Protecția Mediului, al Administrației publice locale și al instituțiilor de cercetare.

La necesitate se vor organiza seminare și instruirii a specialiștilor din cadrul autorităților implicate în implementarea prevederilor stipulate în Regulament.

Ministru

Gheorghe HAJDER

TABELUL DE SINTEZA
la proiectul
de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea
Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane
(număr unic 600/MM/2025)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	16-04/2296 din 13.08.2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a examinat <i>proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025)</i> și comunică următoarele. La proiectul Hotărârii 1. Pct.2, se va exclude și se va include în proiect modificări la Hotărârea Guvernului nr. 931/2013 în proiectul hotărârii. 2. Considerăm necesar de indicat în proiectul hotărârii instituția care va asigura implementarea hotărârii. Proiectul Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane 3. Propunem reformularea pct.1 cu următorul conținut: „1. Prezentul regulament stabilește măsurile și cerințele tehnice pentru studierea, exploatarea și protecția apelor subterane contra poluării, efectelor distructive și epuizării înainte de termen.” 4. La pct. 2, nu este clară stabilită prevederea „<i>că regulamentul se aplică de toate instituțiile care execută și</i>	Se acceptă parțial. Pct. 2 din proiect a fost exclus. În ceea ce privește instituția responsabilă de implementare a hotărârii, în pct. 8, 9 și 10 din regulament au fost clar indicate instituțiile competente, care vor asigura aplicarea prevederilor regulamentului în conformitate cu atribuțiile lor specifice. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Se acceptă. A fost revizuit și

	<i>exploatează sonde singulare (...)</i>”. Este necesar de indicat clar dacă se referă la „autorități publice și private din domeniu” în cazul în care sunt astfel de autorități, sau doar autorități publice. În acest caz este necesar de indicat în text „autoritățile administrative care implementează politicile în domeniul reglementat”. 5. La pct.4, textul „Captările de apă din surse subterane”, se va substitui cu textul „captările apelor subterane” conform terminologiei stabilită în Legea apelor nr.272/2011. Obiecție valabilă pe tot textul proiectului. 6. La pct.5, după textul „construcții hidrotehnice” se va completa cu textul „și alte structuri ale serviciului apelor”. Obiecție valabilă pe tot textul proiectului. 7. Textul de la pct. 8. „Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” este desemnată autoritatea responsabilă pentru implementarea acestui regulament”, se propune a fi inclusă în proiectul hotărârii cu următorul conținut: „Implementarea prezentei hotărâri se pune în sarcina Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei.” Obiecție valabilă și pentru pct. 9 și 10. 8. Pct.11, va avea următorul conținut: „11. În prezentul Regulament se definesc următoarele noțiuni principale:”. 9. La cap. II. STUDII HIDROGEOLOGICE, este necesar	redactat. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Nu se acceptă. Explicație: mențiunea privind implementarea se utilizează, de regulă, pentru acte cu măsuri administrative sau de raportare. Hotărârea aprobă un Regulament tehnico-normativ, a cărui aplicare decurge din competențele prevăzute de Legea apelor nr. 272/2011, fără sarcini suplimentare pentru instituțiile responsabile. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Nu se acceptă.
--	---	--

	de detaliat prevederile art. 45 din Legea apelor, ce ține de folosința apelor subterane, pentru fiecare folosință în parte. Astfel, conform prevederilor art. 45 alin. (3) din Legea apelor este stabilit că „Utilizarea apelor subterane <i>în scop de irigare</i> se permite numai în zonele în care nu există ape de suprafață și numai pe baza unor studii hidrogeologice.” În acest scop este necesar de reglementat clar în cap. II, care sunt procedurile necesare pentru efectuarea studiului hidrogeologic pentru utilizarea apelor subterane pentru irigare. 10. La pct. 39, considerăm că perioada întocmirii studiului hidrogeologic de cel puțin un 1 an de zile calendaristic este prea mare, considerăm că este necesar de redus acest termen s-au de argumentat în Nota informativă necesitatea elaborării acestuia în termenul menționat.	Explicație: deoarece studiul hidrogeologic este necesar nu doar pentru utilizarea apelor subterane în scop de irigare, ci și pentru alte tipuri de folosință, aspect care rezultă și din pct. 4 al prezentului regulament. La eventualele modificări ale Legii apelor se va avea în vedere includerea obligativității studiului hidrogeologic și pentru celelalte utilizări. Se acceptă parțial. La pct. 39 (după modificări 32) este specificat studiul de calitate a apei pentru izvoare, astfel menținerea termenului de un an pentru elaborarea studiului este necesară pentru a reflecta fluctuațiile sezoniere ale calității apelor subterane și pentru a asigura o evaluare corectă a rezervelor exploatabile.
--	--	---

	11. La cap. V. CONSERVAREA, LICHIDAREA ȘI REABILITAREA CAPTĂRILOR DE APĂ SUBTERANĂ, considerăm necesar de reglementat în proiectul Regulamentului norme corelate cu prevederile Legii apelor nr.272/2011, cu luarea în considerație a lichidării acestora în cazul în care nu vor fi supuse unei utilizări ulterioare (exemplu: sondele pe teritoriul fermelor zootehnice, exploatațiilor agricole etc.) 12. La pct. 108, este menționat că „Captările de apă subterană deteriorate, care nu mai pot fi exploatate în condiții economice, sunt lichidate și casate conform legislației în vigoare”. Pentru un spor de precizie este necesar de indicat expres actele normative care reglementează modul de lichidare și casare. De asemenea, la pct. 110, nu este clar stabilit cine va asigura întocmirea actelor stabilite la subpct. 110.1.-110.6., lichidarea captărilor de apă subterane și va suporta cheltuielile în acest scop.	În Nota informative s-a argumentat necesitatea de elaborare a acestui studiu pe parcursul unui an. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă parțial. Documentației de proiect pentru lucrările menționate la cap. V. CONSERVAREA, LICHIDAREA ȘI REABILITAREA CAPTĂRILOR DE APĂ SUBTERANĂ va fi efectuată de către un proiectant atestat și conform pct. 99 (renumerotat 92). Cheltuielile vor fi suportate de titular/propietar, în special pentru captările menționate la art. 31 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011.
--	---	---

		13. La cap. III. REGULI GENERALE DE ALEGERE A TIPULUI DE CAPTARE A APEI DIN SUBTERAN, se va ține cont de prevederile stabilite în art. 46 lit. c) din Legea apelor, care stabilește că, cerințele de calitate a apelor subterane se stabilesc printr-un regulament aprobat de Guvern, care trebuie să conțină prevederi referitor la „permisiunea realimentării și stabilirea unor condiții specifice de explorare și de captare a apelor subterane”. 14. Cap. VIII RESPONSABILITĂȚI, propunem a fi exclus din proiectul Regulamentului. Considerăm că aceste responsabilități este necesar de a fi incluse la nivel de act legislativ pentru a deveni obligatorii cu stabilirea unor contravenții (Legea apelor, Codul contravențional etc.). 15. Reglementările de la pct.152, 153 și 154 se propune a fi incluse în alte capitole din proiect. 16. Totodată, este necesar pe tot parcursul textului de uniformizat terminologia din Legea apelor și alte acte normative din domeniul reglementat. Astfel, în proiectul Regulamentului sunt reflectate un șir de cerințe pe care urmează să le îndeplinească deținătorii sondelor care în rezultat va genera costuri suplimentare în special pentru fermieri. Din aceste considerente, considerăm necesar de revizuit aceste cerințe ținând cont de cadrul legal în vigoare. La Nota informativă 17. Este necesar de argumentat reglementările propuse în Regulament la pct. 3.1. „Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi”, în special ce ține de întocmirea actelor stabilite la lichidarea captărilor de apă subterane și cheltuieli necesare în acest scop. 18. La pct. 4.3. „Impactul asupra sectorului privat”, nu este indicat clar care va fi impactul asupra sectorului privat.	Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă parțial. A fost revizuit, completat și redactat pentru a corespunde scopului capitolului. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Se acceptă. A fost revizuit și redactat.
--	--	---	--

		Conform reglementărilor din proiect se constată că acestea vor avea un impact asupra sectorului privat, în special ce ține de cheltuielile necesare în acest scop.	
Ministerul Sănătății	09/2421 din 04.08.2025	Ministerul Sănătății, a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025), autor – Ministerul Mediului, și conform competențelor funcționale, comunică următoarele. La punctul 2, se propune înlocuirea termenului „industrială” cu textul: „nepotabilă destinată uzului industrial” sau, alternativ, completarea proiectului cu o definiție explicită a sintagmei „apă industrială”, în scopul eliminării oricăror ambiguități și al asigurării unei aplicări unitare a prevederilor. La punctul 39, textul „pentru captarea izvoarelor, studiul de calitate a apei se face pe o perioadă de minim un an, cu prelevare de probe săptămânal inclusiv în perioadele ploioase, sau după topirea zăpezii” se înlocuiește cu următorul cuprins: „Agenția Națională pentru Sănătate Publică efectuează, o dată la 2 ani, controlul planificat al calității apei din fântânile și cișmelele de uz public supuse autorizării sanitare. Periodicitatea controlului de laborator al calității apei din celelalte tipuri de surse sau sisteme se stabilește în funcție de condițiile locale și situația epidemiologică, precum și la solicitarea consumatorilor individuali, conform prevederilor legislative în domeniu.”	Se ia act. Se acceptă. A fost revizuit și redactat în conformitate cu termenii folosiți în Legea apelor nr. 272/2011. Nu se acceptă. Explicație: punctul 39 se referă exclusiv la studiile hidrogeologice privind calitatea apei subterane, efectuate în etapa de proiectare a captării izvoarelor. Aceste studii sunt distincte de controlul sanitar periodic realizat pentru sursele deja existente. Realizarea analizelor pe o perioadă de minimum un an, cu prelevări săptămânale, permite: identificarea

		La punctul 44, textul: „În funcție de importanța captării de apă, de gradul de complexitate al lucrărilor și de situația naturală, proiectantul atestat poate renunța la unele din studiile menționate în Regulament” este considerat vag, întrucât nu sunt definiți clar factorii care determină „gradul de complexitate” și nu sunt precizate explicit studiile care	variațiilor sezoniere și a riscului de contaminare, evaluarea stabilității sursei, caracterizarea acviferului și fundamentarea măsurilor de protecție și de exploatare a izvorului. Caracterizarea condițiilor hidrogeologice inițiale ale resursei intră în competența autorităților responsabile de gestionarea apelor subterane. În acest context, propunerea respectivă poate fi reglementată în Regulamentul sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1466/2016. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Capitolului III a fost completat cu un punct introductiv nou.
--	--	---	---

		pot fi omise. Pentru a clarifica scopul și criteriile de aplicare a acestor reguli, se propune completarea Capitolului III cu un punct introductiv nou, cu următorul conținut: „Alegerea tipului de captare a apei subterane se face în baza unor reguli care asigură calitatea, siguranța și eficiența utilizării resursei, după cum urmează:”. La punctul 61, după fraza „Cerințele sanitare la construcția instalațiilor de captare a izvoarelor” se propune completarea cu sintagma „și fântânilor”, astfel încât textul să reflecte în mod expres aplicabilitatea cerințelor și în cazul acestor surse. Cu referire la punctul 134, comunicăm că Regulamentul sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 651/2023, stabilește cerințe de monitorizare pentru furnizorii care livrează în medie mai mult de 10 m³/zi de apă destinată consumului uman. Prin urmare, pentru a asigura coerența legislativă și armonizarea cu reglementările sanitare în domeniu, se propune ajustarea valorii de 100 m³/zi prevăzute în proiect, prin înlocuirea acesteia cu 10 m³/zi.	Se acceptă. A fost revizuit și redactat prin adăugarea unui punct nou. Se acceptă. A fost revizuit și redactat.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	19-4281 din 07.08.2025	Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025), prin prisma competențelor legale, comunicăm următoarele. Clauza de adoptare a proiectului de hotărâre se va reformula potrivit următoarei redacții „În temeiul art. 7 alin. (1) lit. b) și art.46 din Legea apelor nr.272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr.46-49, art.70), cu modificările ulterioare, art.40 și art.60 din Codul subsolului nr.246/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr.498-500, art.678), Guvernul HOTĂRĂȘTE:”.	Se acceptă. A fost revizuit și redactat.

		Ulterior, aceasta va fi urmată de clauza de armonizare prevăzută în proiect. În partea ce vizează proiectul Regulamentului înaintăm următoarele propuneri: 1. Prevederile pct.67 se vor revizui în sensul în care se va transpune denumirea completă a Codului Practic în construcții (CP G.03.08), și anume: Proiectarea și construcția sistemelor exterioare de alimentare cu apă potabilă, cu un debit sub 200 m³ /zi, pentru localități de până la 3000 locuitori”. Totodată, propunem a se exclude anul CP, având în vedere că acesta poate fi modificat și respectiv, fapt ce va impune modificarea implicită și a Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane care face referire la CP. În cazul referinței la Ordinul ministrului economiei și infrastructurii se va utiliza formula „nr.162/2020”, iar cuvintele „în vigoare” se vor substitui cu cuvintele „din domeniu”. 2. La pct. 69, se va indica expres cu care entitate urmează a se coordona proiectarea fântânilor individuale, în conformitate cu prevederile Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1466/2016. 3. Pct.72 se va revizui, deoarece Cartea tehnică a construcției se elaborează concomitent cu proiectarea și execuția construcției și se definitivează înainte de recepția construcției, conform prevederilor art.229-230 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. 4. La pct.76, se va exclude textul „care este completată în conformitate cu anexa nr. 9 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023”, deoarece la Anexa nr.9 din Codul urbanismului și construcțiilor este prevăzut modelul Cărții tehnice a construcției. 5. Anexa nr. 1 la proiectul Regulamentului, se va aduce în concordanță cu modelul Cărții tehnice a construcției,	Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Se acceptă. A fost revizuit și redactat. Se acceptă. A fost revizuit și
--	--	---	--

		aprobat prin Anexa nr.9 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Totodată, la subpct.1.2. din Anexa nr.1, sintagma/noțiunea „schemă de amplasarea a construcției” se va exclude, deoarece contravine prevederilor art.37, art.39-40 din Codul urbanismului și construcțiilor, care reglementează caracterul obligatoriu a documentației de amenajare și de urbanism pentru amplasarea construcțiilor, fiind o noțiune perimată.	redactat.
Agenția Proprietății Publice	05-04-6105 din 05.08.2025	Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-7891 din 21 iulie 2025, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025), autor – Ministerul Mediului și, în limita competențelor funcționale, precum și urmare a consultării proiectului cu Întreprinderea de Stat Specializată de Executare a Lucrărilor de Explozie „INMEX” și Întreprinderea de Stat „Expediția Hidro-Geologică din Moldova” (avizele se anexează), comunică următoarele. 1. Se propune de reformulat pct.1 cu următorul conținut: „Prezentul regulament stabilește cerințele tehnice pentru studierea și exploatarea apelor subterane pe teritoriul Republicii Moldova în scopul alimentării cu apă destinată consumului uman și protecția lor contra poluării, efectelor distructive și epuizării înainte de termen.”, deoarece nu este indicat scopul exploatărilor de apă subterană, astfel exploatarea zăcămintelor apelor subterane se bazează pe condițiile prevăzute de Codul subsolului nr. 246/2024, iar exploatarea apelor subterane pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman se autorizează fără cercetarea, aprobarea rezervelor și includerea în registrul geologic de stat, dar în conformitate cu prevederile Legii apelor nr.	Se ia act. Se acceptă parțial. Prezentul regulament stabilește cerințele tehnice privind studierea, exploatarea și protecția apelor subterane pe teritoriul Republicii Moldova, destinate alimentării cu apă pentru consumul uman, precum și utilizării în alte scopuri ale industriei naționale.

		272/2011.
--	--	-----------

În temeiul art. 40 alin. (1) din Codul subsolului nr. 246/2024, prevede expres exploatarea apelor subterane se permite din zăcămintele/acviferele subterane ale căror rezerve au fost cercetate, aprobate și incluse în Registrul geologic de stat, cu solicitarea eliberării ulterioare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011. În art. 23 alin. (2) din Legea apelor 272/2011 sunt considerate folosință specială a apei diverse activități. Astfel, prevederile pct. 1 din regulament au fost reformulate pentru a reflecta aplicabilitatea acestuia asupra tuturor tipurilor de folosință specială a apei reglementate de Legea

	2. La pct. 2 nu este clar cine are competențe pentru elaborarea și efectuarea studiilor de proiectare, construirea, reconstruirea, lichidarea și conservarea obiectelor de captare, tratare și folosire a apelor subterane, deoarece Î.S. „Expediția Hidro-Geologică din Moldova” reprezintă unica întreprindere care are competențe pentru efectuarea lucrărilor în domeniul cercetării geologice, inclusiv asupra cercetărilor apelor subterane.	apelor nr. 272/2011. Totodată în conformitate cu art. 40 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024, prevede că în cazul în care apele subterane se extrag pentru îmbuteliere (în calitate de ape minerale sau potabile) sau în scopuri curative (indiferent de volumul captat), cercetarea, evaluarea și aprobarea rezervelor de apă subterană se fac în conformitate cu prevederile aplicate resurselor minerale și în conformitate cu prevederile legislației în domeniul apelor. Nu se acceptă. Regulamentul are un caracter general și se aplică tuturor entităților și persoanelor legal atestate și abilitate să desfășoare activități de studiere și exploatare a apelor subterane.
--	---	---

--	--

Limitarea acestor activități exclusiv unei singure entități ar încălca principiile accesului liber la prestarea serviciilor, concurenței loiale și egalității de șanse pentru operatorii economici care îndeplinesc cerințele legale stipulate în prevederile Legii concurenței nr. 183/2012.

Regulamentul face o distincție clară între explorarea (studiile hidrogeologice) și exploatarea apelor subterane, activități reglementate distinct conform cadrului normativ aplicabil: lucrările de captare și construcție sunt supuse legislației în domeniul construcțiilor, iar explorarea hidrogeologică este reglementată prin Legea apelor nr. 272/2011 și Codul

	3. Prevederile pct. 13 din proiectul Regulamentului conțin elemente de incertitudine, și anume textul „proiectantul atestat în domeniul construcțiilor speciale de fântâni arteziene și rezervoare, în conformitate cu legislația în vigoare”. Astfel, pentru a evita situații de interpretări discreționare și abuzive, prevederile respective necesită a fi concretizate, recomandare valabilă și pentru pct. 67 (precum și alte acte normative în vigoare), pct. 108 (sunt lichidate și casate conform legislației în vigoare), pct. 130 (normele tehnice generale obligatorii elaborate pentru activitățile respective), pct. 143.6 (în conformitate cu legislația specifică și, după caz, cu permisele și autorizațiile eliberate pe baza acestor norme), pct. 147 (conform normelor tehnice în vigoare), pct. 153 (Stația de pompare trebuie menținută cu aspect estetic adecvat). Totodată, potrivit art. 13 din proiectul Regulamentul, studiile hidrogeologice și investigațiile de laborator necesare sunt legate de faza de proiectare a captării apelor subterane, iar în funcție de complexitatea lucrărilor de	subsolului nr. 246/2024. De asemenea, se prevede că studiile hidrogeologice pot fi efectuate exclusiv de către specialiști/proiectanți atestați, în domeniul ingineriei civile în conformitate cu art. 121 alin. (3) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. <i>Se acceptă parțial.</i> La pct. 13 a fost reformulat textul „proiectanți atestați în domeniul instalațiilor și rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, fântâni arteziene, conform subpct. 34.4.1.1 al pct. 34 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 privind Regulamentul de atestare a specialiștilor în construcții.” Ținem să menționăm că această reglementare și alte reglementări pe
--	---	---

		captare a apei și de condițiile naturale existente în amplasament, urmează să fie stabilită amploarea studiilor și investigațiilor de către proiectantul atestat în domeniul construcțiilor speciale de fântâni arteziene și rezervoare, în conformitate cu legislația în vigoare. La moment, proiectul Regulamentului supus avizării prevede un domeniu de atestare a specialiștilor pentru activități de proiectare, neprevăzut de legislație, or, potrivit art. 34 din Regulamentul cu privire la atestarea specialiștilor care desfășoară activități în construcții, conform anexei nr. 1, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții, nu este prevăzut domeniul de atestare construcții speciale - fântâni arteziene, fapt care este interpretat de Î.S. „Expediția Hidro-Geologică din Moldova” drept o omisiune tehnică. Totuși, acest fapt indică necesitatea ajustării normelor legale, prin includerea domeniului de atestare construcții speciale - fântâni arteziene.	acces domeniu recent a fost adăugate prin <u>HG499 din 06.08.25, MO420-422/07.08.25 art.501; în vigoare 07.09.25</u>. Pluas ținem să menționăm că sunt la moment proiectanții atestați în domeniul B8a sau 4j în conformitate cu Regulamentul cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții aprobat prin HG nr. 329/2009 care este abrogată însă în conformitate cu pct. 2 din HG nr. 743/20024 cu privire la asigurarea calității în construcții, Certificatele de atestare eliberate în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții, aprobat prin Hotărârea
--	--	--	---

--	--

Guvernului nr.329/2009, se consideră valabile până la expirarea termenului pentru care au fost eliberate. Sintagma „în vigoare” a fost exclusă de la pct. 67, 108 și 147. Pct. 130 transpune prevederile de la articolul 11 alin. (3) lit. j) din Directiva 2000/60/CE privind cadru apă. Pct.143.6 transpune art. 6 alin. (3) lit. f) din Directiva 2006/118/CE privind a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării. La pct. 153 a fost reformulat textul „Stația de pompare trebuie menținută astfel încât să fie curată, igienizată, iar
--

		elementele exterioare (inclusiv suprafețele metalice sau din beton) să fie menținute în stare bună, inclusiv prin revopsire periodică, după necesitate.” Totodată, în ceea ce privește dispozițiile care transpun directivele Uniunii Europene, este important de subliniat că, în contextul în care Republica Moldova se află deja în proces de negociere cu Comisia Europeană în vederea aderării la Uniunea Europeană, armonizarea integrală a legislației naționale cu acquis-ul comunitar în domeniul apei reprezintă nu doar o obligație asumată prin Acordul de Asociere, ci și o condiție esențială pentru avansarea în procesul de integrare europeană. La pct. 13 a fost reformulat textul. În
--	--	---

		ceea ce privește domeniul construcțiilor speciale – fântâni arteziene, menționăm că, potrivit punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 privind asigurarea calității în construcții, certificatele de atestare eliberate în conformitate cu prevederile Regulamentului privind atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activitate în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 329/2009, rămân valabile până la expirarea termenului pentru care au fost emise. Astfel, conform situației din luna aprilie 2025, în Republica Moldova activează proiectanți atestați pentru domeniul construcțiilor speciale, inclusiv în ceea ce
--	--	---

		4. La pct. 43 este necesar de specificat trimiterea legală din Codul subsolului care prevede extragerea apelor subterane, astfel, se va completa cu textul „prevederile art. 40 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024”. 5. Prevederile pct. 44 din proiectul regulamentului stabilesc că, în funcție de importanța captării de apă, de gradul de complexitate al lucrărilor și de situația naturală, proiectantul atestat poate renunța la unele din studiile menționate în regulament. Prevederile respective pot crea situații de interpretări abuzive și considerăm oportun excluderea acestora sau completarea cu unele concretizări.	privește proiectarea fântânilor arteziene. Se acceptă. A fost revizuită și redactată prevederea. Se acceptă. A fost revizuită și redactată prevederea.
Congresul Autorităților Locale Din Moldova	232 din 05.08.2025	Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-7891 din 22.07.2025, privind avizarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025). În pct. 23 din proiect (În cazul captării izvoarelor, studiul hidrogeologic se face pe o durată de minimum un an prin măsurători în teren de urmărire a debitului, numai dacă există posibilitatea completării datelor cu informații obținute de la autoritățile locale pe o perioadă de minimum 10 ani): cuvintele „autoritățile locale” necesită a se substitui cu cuvintele „autoritățile administrației publice locale”, conform terminologiei legale (Legea nr. 436/2006).	Se acceptă. A fost revizuit și redactat.
Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător	38-78-8203 din 30.07.2025	Prezentul aviz este emis în temeiul art.3 alin.(2), art.271, anexa nr.1 și art.32 alin.(22) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii	Se acceptă parțial. Ținem să menționăm recent a fost elaborat un proiect de modificare a Legii

		Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Hotărârii Guvernului nr.574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare. Proiectul hotărârii de Guvern prevede în calitate de temei legal prevede art.7 alin.(1) lit. b) și art. 46 din Legea apelor nr. 272/2011 și art. 40 și 60 din Codul subsolului nr. 246/2024. Prevederile respective nu sunt relevante și nu pot constitui temei legal pentru aprobarea regulamentului respectiv. Menționăm, că Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător prevede, că legile stabilesc, pentru fiecare caz aparte, limitele de reglementare pentru Guvern și/sau pentru autoritățile administrației publice (alin. (2) al articolului 5).	apelor nr. 272/2011 (inițiativa legislativă nr. 81 din 19.03.2025) inițiativă legislativă a unui grup de deputați în Parlament. În acest proiect a fost stabilit temeiul juridic pentru regulamentul în cauză prin completarea cu „Articolul 19³. Documentația tehnică de exploatare a construcțiilor hidrotehnice Proiectarea, construcția și exploatarea construcțiilor hidrotehnice se efectuează în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, și cu regulamentele corespunzătoare: c) pentru sondele de apă – cu respectarea cerințelor tehnice prevăzute în Codul practic în construcții CP G.03.08-2020,
--	--	--	--

			aprobat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, a prevederilor Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, aprobat de Guvern, precum și ale Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin hotărâre de Guvern;”. Proiectul de lege nominalizat a fost adoptat în a treia lectură de către Parlament la 10 iulie curent. După publicarea în Monitorul Oficial a modificărilor la Legea apelor nr. 272/2011 temeiul juridic va fi modificat cu trimitere la noul articol. Modificările au fost publicate în Monitorul oficial nr. 445 – 447 din 22.08.2025.
--	--	--	--

	Prevederile p. 3 din proiectul Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (proiectul Regulamentului) stabilesc, că prezentul regulament detaliază dispozițiile referitoare la prevenirea sau limitarea evacuărilor de poluanți în apele subterane, cu scopul de a preveni deteriorarea stării tuturor corpurilor de ape subterane. Prevederile respective ridică semne de întrebare, deoarece sunt incerte. Dacă prevederile respective se referă la detalierea unei legi, această abordare nu se acceptă, deoarece pot fi create situații de stabilire a unor norme contradictorii. În cazul în care se intenționează a fi stabilite norme specifice, acestea necesită a fi consultate în prealabil cu specialiști în domeniu.	Nu se acceptă. Acestă prevedere este obiectivul de mediu esențial de prevenire sau de limitare a evacuării de poluanți în apele subterane, stabilit în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) litera (b) punctul (i) din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, „statele membre pun în aplicare măsurile necesare pentru a preveni sau a limita evacuarea poluanților în apele subterane și pentru a preveni deteriorarea stării tuturor corpurilor de apă subterană, sub rezerva aplicării alineatelor (6) și (7), fără a aduce atingere alineatului (8) și sub rezerva aplicării
--	---	---

		(precum și alte acte normative în vigoare), p.108 (sunt lichidate și casate conform legislației în vigoare), p.130 (normele tehnice generale obligatorii elaborate pentru activitățile respective), p.143.6 (în conformitate cu legislația specifică și, după caz, cu permisele și autorizațiile eliberate pe baza acestor norme), p.147 (conform normelor tehnice în vigoare), p.153 (Stația de pompare trebuie menținută cu aspect estetic adecvat).	fântâni arteziene, conform subpct. 34.4.1.1 al pct. 34 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 privind Regulamentul de atestare a specialiștilor în construcții.” Ținem să menționăm că această reglementare recent a fost adăugată prin <u>HG499 din 06.08.25, MO420-422/07.08.25 art.501; în vigoare 07.09.25</u> Sintagma „în vigoare” a fost exclusă de la pct. 67, 108 și 147. Pct. 130 transpune prevederile de la articolul 11 alin. (3) lit. j) din Directiva 2000/60/CE privind cadru apă. Pct.143.6 transpune art. 6 alin. (3) lit. f) din Directiva 2006/118/CE privind a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind
--	--	---	--

		Punctul 17 prevede elaborarea unui aviz a studiului hidrogeologic care este temei pentru luarea deciziei privind obținerea unui acordului de mediu în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Prevederile respective vor crea un act permisiv sub formă de aviz, care nu poate să se regăsească în o hotărâre de Guvern, fără a fi stabilite norme de trimitere la legea care reglementează eliberarea unui astfel de document. Legea 160/2011 prevede în calitate de principiu de bază reglementarea materială și procedurală prin acte legislative a condițiilor și a procedurilor de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător (lit. d) al art.5). Recomandare valabilă și pentru p. 69 (Proiectarea captărilor de apă, se coordonează în mod obligatoriu cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”).	protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării. La pct. 153 a fost reformulat textul „Stația de pompare trebuie menținută astfel încât să fie curată, igienizată, iar elementele exterioare (inclusiv suprafețele metalice sau din beton) să fie menținute în stare bună, inclusiv prin revopsire periodică, după necesitate.” <i>Se acceptă parțial.</i> La pct. 17, termenul „aviz” a fost înlocuit cu „notă informațională”. La pct. 69, coordonarea proiectării captărilor de apă cu IPAN „Apele Moldovei” se menține, în conformitate cu pct. 30 din HG nr. 931/2013 și art. 11 din Codul subsolului nr. 3/2009. Atribuțiile privind gestionarea apelor subterane urmează a fi preluate de la Agenția
--	--	--	---

		pentru Geologie și Resurse Minerale de către IPAN „Apele Moldovei”, în contextul reorganizării instituționale. Conform art. 4 alin. (6) din Legea 160/2011, serviciile publice de informare, expertizare sau examinare, precum și actele confirmative sub formă de aviz, coordonare sau confirmare, nu constituie acte permissive și nu necesită includere în nomenclatorul actelor permissive. Menținerea coordonării este justificată și esențială pentru prevenirea forărilor ilegale, protecția stratului acvifer și prevenirea contaminării apei. Aceasta permite verificarea proiectului tehnic înainte de execuție, asigurând legalitate, trasabilitate
--	--	---

		Prevederile p. 43 din proiectul Regulamentului stabilesc, că în cazul în care apele subterane se extrag pentru îmbuteliere (în calitate de ape minerale sau potabile) sau în scopuri curative (indiferent de volumul captat), studierea, evaluarea și aprobarea rezervelor de apă subterană se fac în conformitate cu prevederile aplicate în Codul subsolului nr. 246/2024. Se recomandă de stabilit norme de trimitere la prevederi concrete din Cod. Prevederile p. 44 din proiectul Regulamentului stabilesc, că în funcție de importanța captării de apă, de gradul de complexitate al lucrărilor și de situația naturală, proiectantul atestat poate renunța la unele din studiile menționate în Regulament. Prevederile respective pot crea situații de interpretări abuzive și necesită a fi excluse sau concretizate. Prevederile capitolului III pot fi expuse sub formă de anexă la Regulament.	și sustenabilitate în utilizarea apelor subterane. Se acceptă. Textul prevederii a fost reformulat. Se acceptă. Textul prevederii a fost reformulat. Nu se acceptă. Prevederile propuse la punctele 45–53 reprezintă norme tehnice detaliate pentru proiectarea și implementarea captărilor, vizând exclusiv etapa tehnico-economică. Regulamentul are caracter de act normativ-cadru, destinat să reglementeze aspectele
--	--	--	--

	Prevederile p. 99 din proiectul Regulamentului, stabilesc, că conservarea, lichidarea și reabilitarea captărilor apă de subterană se solicită de către titulari/proprietari, în baza unui proiect tehnic elaborat de către un proiectant atestat și se coordonează în mod obligatoriu cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” care eliberează acordul solicitat în conformitate cu anexa nr. 4 la prezentul Regulament. Prevederile respective vor genera act permisiv sub formă de acord și nu se acceptă, deoarece contravin principiului stabilit la lit. d) al art. 5 din Legea 160/2011. Se recomandă modificarea prevederilor respective, prin stabilirea notificării prealabile a autorității	generale privind evaluarea, exploatarea și protecția resurselor subterane. Includerea unor norme ingineresti detaliate ar depăși scopul regulamentului și ar afecta coerența și flexibilitatea acestuia. Se recomandă ca aceste prevederi să fie consolidate și incluse într-un capitol separat al regulamentului, dedicat criteriilor tehnice generale privind alegerea tipului de captare, păstrând clar delimitat cadrul general de cerințele de proiectare. Nu se acceptă. Conform pct. 38 din HG nr. 931/2013, proiectele de forare și lichidare se coordonează obligatoriu cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale. După reorganizare, aceste atribuții vor fi preluate de IP
--	---	---

		cu prezentarea proiectului tehnic elaborat de către un proiectant atestat. Recomandare valabilă și pentru p. 111, anexele nr. 4, 5, 6.	Administrația Națională „Apele Moldovei”, responsabilă de verificarea conformității tehnice și legale a proiectelor de conservare, lichidare și reabilitare. Apele subterane fac parte din domeniul public al statului (art. 127 alin. 4 din Constituție), iar gestionarea lor nu poate fi lăsată exclusiv operatorilor economici. Un acord tehnic emis de autoritate, conform Legii 160/2011 art. 4 alin. (6), nu constituie act permisiv și nu intră în Nomenclatorul actelor permissive. Prin urmare, coordonarea etapelor de conservare, lichidare și reabilitare trebuie să rămână un proces tehnic riguros, exercitat de autoritatea
--	--	---	--

	La punctul 124 se recomandă substituarea cuvântului „autorizează” cu cuvântul „permite” pentru a evita situații de interpretări a necesității obținerii unei autorizații. Recomandare valabilă și pentru p. 128, 129, 130, 131, alte prevederi de așa gen.	competentă, asigurând protecția durabilă a resursei și prevenirea degradării ireversibile a acviferelor. Nu se acceptă. Aceste prevederi transpun art. 11 alin. (3) lit. j) din Directiva 2000/60/CE privind cadru apă și art. 6 alin. 3 lit. a) din Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane. Directiva 2006/118/CE privind protecția apelor subterane și legislația națională aferentă impun măsuri exacte de prevenție, inclusiv prin autorizare, pentru toate activitățile care pot duce la poluarea directă sau indirectă a acviferelor. Apele subterane constituie o sursă strategică pentru alimentarea cu apă potabilă. Prin autorizare, se evită riscul compromiterii
--	--	--

		Prevederile p. 143 din proiectul Regulamentului stabilesc, că fără a aduce atingere cerințelor mai stricte stabilite de legislația în vigoare, Agenția de Mediu în colaborare cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” și în coordonare cu Ministerul Mediului poate excepta de la măsurile prevăzute la pct. 140 evacuările de poluanți care sunt: mai departe după text. Pentru a evita situații de incertitudine și de interpretări în sensul obținerii unui act permisiv, se recomandă reformularea normelor respective, fiind prevăzută următoarea redacție: sunt exceptate de la măsurile prevăzute la pct. 140 evacuările de poluanți care sunt: mai departe după text.	acestor utilizări esențiale. Nu se acceptă. Pct. 143 transpune art. 6 alin. (3) din Directiva 2006/118/CE privind a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării.
AO EcoContact	nr. 18-EC/2025 din 31 iulie 2025	Ca urmare a examinării proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecția apelor subterane (număr unic 600/MM/2025), AO EcoContact, comunică următoarele. I. Comentarii de ordin general: Conform indicațiilor metodologice privind regulile de tehnică legislativă, conținutul proiectului se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie. Nu se admite folosirea arhaismelor și regionalismelor. Textul punctelor/articolelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv (normativ), să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări iar verbele urmează a fi utilizate la timpul prezent. Astfel, în tot textul documentului, autorul proiectului a utilizat frecvent verbul ”trebuie”, ceea ce face ca textul să fie mai rigid, reducând eficiența normei juridice. Respectiv, recomandăm substituirea acestui lexem. La fel se recomandă utilizarea unei terminologii unitare și menținerea în tot textul a	Se acceptă. Textul regulamentului a fost revizuit și redactat.

		aceleiași forme a termenilor „captare”, „autorizație de mediu” în vederea respectării cerințelor stabilite de art. 55 din Legea nr. 100/2017 și pct. 30-32 din Indicațiile metodologice. În aceeași ordine de idei, recomandăm revizuirea și eliminarea eventualelor erori gramaticale omise în proiectul actului normativ. Clauza de adoptare indică ca temei legal prevederile art. 7 alin. (1) lit. b) și art. 46 din Legea apelor nr. 272/2011, precum și art. 40 și 60 din Codul subsolului nr. 246/2024. Dacă art. 7 alin. (1) lit. b) din Legea apelor nr. 272/2011, care stabilește în mod general atribuțiile Guvernului în domeniul resurselor de apă, inclusiv aprobarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a Legii nr.272/2011, poate fi luat în considerare, atunci art. 46 din aceeași lege, care vizează exclusiv cerințele de calitate ale apelor subterane, nu constituie temei legal concret pentru elaborarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane. Acest articol reglementează obiectivele de calitate, criteriile de evaluare și zonele sanitare ale sondelor și impune elaborarea unui regulament distinct privind calitatea apelor subterane, nu unul cu aplicabilitate extinsă asupra întregului regim de exploatare și protecție.	Se acceptă parțial. Ținem să menționăm recent a fost elaborat un proiect de modificare a Legii apelor nr. 272/2011 (inițiativa legislativă nr. 81 din 19.03.2025) inițiativă legislativă a unui grup de deputați în Parlament. În acest proiect a fost stabilit temeiul juridic pentru regulamentul în cauză prin completarea cu „Articolul 19³. Documentația tehnică de exploatare a construcțiilor hidrotehnice Proiectarea, construcția și exploatarea construcțiilor hidrotehnice se efectuează în conformitate cu
--	--	---	--

--	--

prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, și cu regulamentele corespunzătoare: c) pentru sondele de apă – cu respectarea cerințelor tehnice prevăzute în Codul practic în construcții CP G.03.08-2020, aprobat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, a prevederilor Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, aprobat de Guvern, precum și ale Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin hotărâre de Guvern;”. Proiectul de lege nominalizat a fost adoptat în a treia lectură de către Parlament la 10 iulie curent.

A fost revizuit și completat.

La pct. 2, utilizarea termenului „*instituții*” este restrictivă și creează riscul unei interpretări limitative privind sfera de aplicare a regulamentului. Termenul „*instituții*” este, de regulă, asociat cu autorități publice sau organizații cu personalitate juridică de drept public, ceea ce poate conduce la excluderea neintenționată a operatorilor economici privați, antreprenorilor, consultanților sau altor titulari de drepturi și obligații care activează în domeniul captării și utilizării apelor subterane.

Se acceptă.

A fost revizuit și completat.

La pct. 4 (Captările de apă din surse subterane, care au de regulă apă corespunzătoare calitativ, în stare naturală, netratată, sunt destinate cu precădere pentru alimentarea cu apă potabilă a populației și animalelor. Aceste ape pot fi utilizate și pentru satisfacerea altor utilizări numai în baza

	autorizației de mediu pentru folosirea specială a apelor, după ce folosințele de alimentare cu apă potabilă ale zonei au fost asigurate în totalitate.), este prevăzut eliberarea unui act permisiv, autorizația de mediu pentru folosirea specială a apelor, fără redarea trimiterii explicite la prevederile legale care reglementează acest tip de autorizație. Formularea actuală nu specifică clar cum se stabilește „asigurarea în totalitate” a necesităților de alimentare cu apă potabilă. Lipsa unui criteriu obiectiv de măsurare poate da naștere disputelor între utilizatori (populație vs. industrie, agricultură etc.). Considerăm necesar introducerea unor indicatori cantitativi (de ex. debite rezervate minim necesare, standarde de calitate etc.) pentru a defini clar pragul până la care exploatarea este permisă pentru alte utilizări. De asemenea, lipsesc prevederile privind cine și în ce mod evaluează dacă captările pentru consumul populației/animalelor sunt suficiente. Lipsa unui proces transparent și obiectiv poate conduce la arbitrar. Propunem instituirea unei proceduri clare – de ex. evaluări tehnice periodice, audituri independente, consultări publice – menite să confirme satisfacerea necesităților primare înaintea autorizării altor folosințe. Pentru a asigura coerența între lege și regulament, punctul din regulament ar trebui să reflecte exact principiile legii, dar și să ofere claritate procesuală (cine decide, după ce criterii, cum sunt respectate necesitățile alimentare etc.). Suplementar, la pct. 4 recomandăm reformularea și substituirea noțiunii de ”apă corespunzătoare calitativ”, această sintagmă nu este utilizată în cadrul legal actual, precum și nici Directivele UE transpuse nu utilizează această sintagmă. Recomandăm excluderea acesteia.	
--	---	--

	protecția populației și a terenurilor agricole împotriva inundațiilor și secetei. În acest context, implementarea unui regulament specializat pe studierea, exploatarea și protecția apelor subterane implică atribuții tehnico-științifice complexe (ex. evaluarea resurselor subterane, supravegherea calității și regimului hidrodinamic, stabilirea condițiilor de exploatare etc.) care depășesc cadrul actual de competență expresă al instituției. La pct. 9, formularea privind desemnarea <i>Agenției de Mediu</i> pentru realizarea procedurilor de evaluare a impactului asupra apelor subterane și biodiversității lasă impresia că aceste atribuții decurg din regulament și nu din	Administrația Națională „Apele Moldovei” exercită, între altele, funcția de gestionare și întreținere a corpurilor de apă de suprafață și subterane, a terenurilor fondului apelor, precum și a construcțiilor hidrotehnice proprietate a statului, conform art. 50 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011. Totodată, prin proiectul de modificare a Legii apelor nr. 272/2011 (inițiativa legislativă nr. 81 din 19.03.2025), art. 50 alin. (2) a fost completat prin includerea expresă a apelor subterane, în vederea asigurării unui management integrat al resurselor de apă, plus fiind în discordanță cu art. 9 alin. (1) lit. c) din aceeași lege. Se acceptă. A fost revizuit și completat.
--	--	--

	legislația de bază. Este necesară reformularea textului pentru a reflecta faptul că Agenția de Mediu aplică procedurile de evaluare conform <i>Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Legii apelor nr. 272/2011</i>, în cadrul competențelor stabilite de lege, nu în baza regulamentului propus. În partea ce ține de evaluarea impactului asupra acviferelor și biodiversității, necesită completarea cu referințe concrete la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (ex. art. 17, 79, 122, 143.3). Obiecție valabilă și pentru alte secțiuni care menționează acte permissive Pct. 11 din proiectul de act normativ reglementează noțiunile: <i>”poluare, poluant și stație de pompare”</i>. Aceste noțiuni sunt deja reglementate de Legea nr. 272/2011. Potrivit pct. 16 din Indicațiile metodologice, actul normativ nu este un dicționar juridic, respectiv recomandăm păstrarea doar a termenilor efectiv indispensabili, pentru a evita dublarea acestora și crearea de divergențe între actele normative. Recomandăm excluderea acestora și indicarea trimiterilor către noțiunile prevăzute la art. 2 din Legea apelor nr. 272/2011. La pct. 11.2 din proiectul de act normativ, având în vedere că multe izvoare sunt amenajate pe principiul captării apei drenate, propunem includerea, după sintagma „rezervor colector”, a următoarei mențiuni: „apa este evacuată prin izvor/cișmea”. La pct. 13, conține termeni vagi, cum ar fi „proiectant	Se acceptă parțial. În Legea apelor nr. 272/2011, noțiunea de poluant este definită în sens general, iar prezentul regulament face trimitere la anexa nr. 7 pentru a detalia și a concretiza lista substanțelor considerate poluanți. Noțiunea „stație de pompare” nu este definită în legea menționată. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă.
--	---	--

	atestat în domeniul construcțiilor speciale de fântâni arteziene și rezervoare”, fără clarificări suficiente. Formularea necesită revizuire pentru a preveni interpretări arbitrare. Recomandarea este valabilă și pentru punctele 67, 108, 130, 143.6, 147, 153. Atribuirea rolului de decizie privind amploarea studiilor hidrogeologice exclusiv proiectantului este nejustificată („...<i>amploarea studiilor și investigațiilor urmează să fie stabilită de către proiectantul atestat în domeniul construcțiilor speciale de fântâni arteziene și rezervoare</i>...”). Evaluarea necesarului de studii trebuie să se facă în baza cerințelor minime metodologice stabilite prin acte normative sau ghiduri tehnice elaborate de autoritățile competente în domeniul resurselor de apă și protecției mediului (ex. Ministerul Mediului sau Agenția de Mediu). În caz contrar, se lasă loc de interpretări subiective, cu posibile consecințe asupra protecției acviferelor. În acest context, propunem introducerea unei referințe la un cadru metodologic aprobat de autoritatea competentă, care să ghideze proiectantul. La pct. 15, utilizarea termenului „aviz” („...studiiile hidrogeologice realizate în etapa preliminară trebuie să definească condițiile hidrogeologice naturale și pot fi prezentate printr-un aviz”) este ambiguă și poate genera confuzii privind natura juridică a documentului rezultat. Dacă studiul este parte a documentației tehnice, atunci el nu are caracter de aviz în sens legal-administrativ (ca act emis de o autoritate sau ca act permisiv) și poate fi prezentat în etapa preliminară sub forma unui raport sau rezumat. Obiecție valabilă și pentru pct. Complementar, menționăm că impunerea unui document sub formă de aviz, fără trimitere clară la un temei legal	A fost detaliat, revizuit și redactat. Se acceptă. A fost revizuit și completat.
--	--	---

	expres, este nejustificată și contravine principiilor Legii nr. 160/2011 (art. 5 lit. d)). La pct. 17, reglementarea precum că „...<i>studiul hidrogeologic este temei pentru luarea deciziei privind obținerea acordului de mediu...</i>” este neclară juridic și poate crea confuzii privind succesiunea și conținutul etapelor de autorizare. Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului nu atestă norme privind studiul hidrogeologic. Eventual, studiul hidrogeologic nu constituie prin sine temei pentru luarea deciziei privind EIM, ci poate fi doar parte a raportului de impact, dacă activitatea este supusă evaluării. Totodată, ținem să obiectăm că, textul actual de la punctul 17 este formulat ambiguu și tautologic, utilizând expresii precum „<i>în etapa preliminară (...) în etapa incipientă</i>”, fără a distinge clar între etapele procesului decizional. Este necesar de a clarifica denumirea studiului – acesta ar trebui denumit explicit „<i>studiu hidrogeologic preliminar</i>”, în concordanță cu rolul său în etapa de inițiere a lucrărilor de proiectare a captării apelor subterane, precum și în etapa de planificare și evaluare a impactului asupra mediului. În același context, la pct.19, formularea „<i>în etapa preliminară studiului hidrogeologic</i>” creează confuzie în privința succesiunii logice a etapelor. Nu se înțelege dacă etapa preliminară este anterioară studiului hidrogeologic, parte a acestuia sau un moment distinct. Această ambiguitate afectează corecta interpretare și aplicare a normelor. Selectarea terenului pentru amplasarea captărilor de apă subterană reprezintă o premisă obligatorie pentru demararea studiului hidrogeologic, nu o etapă a acestuia. Astfel, studiul nu poate fi inițiat în lipsa unui teren selectat, iar includerea selectării în „etapa preliminară a studiului” induce în	Se acceptă. A fost revizuit și completat.
--	--	--

	eroare în privința succesiunii logice și procedurale a acțiunilor. La pct. 22, „...<i>studiul hidrogeologic se derulează pe o perioadă de minimum un an</i>”, deși durata minimă de un an este justificată din punct de vedere tehnic, ar trebui prevăzută posibilitatea adaptării duratei în cazuri justificate (ex. existența unei baze de date istorice relevante, urgență de utilitate publică), cu aprobarea autorităților competente. Propunem introducerea unei prevederi de tipul: „<i>Durata minimă poate fi redusă justificat în baza unei baze de date istorice relevante sau în cazul declarării utilității publice de interes național a lucrărilor, cu avizul autorității competente</i>”. La pct. 23, textul actual este susceptibil de interpretări contradictorii. Astfel, durata minimă de un an pentru efectuarea studiului hidrogeologic este formulată ca fiind valabilă <i>doar dacă</i> există date istorice pe o perioadă de minimum 10 ani, însă în lipsa acestora nu este clar ce durată minimă se impune. Lipsa unei prevederi clare privind perioada necesară în absența datelor istorice poate conduce la interpretări neunitare, întârzieri nejustificate sau contestări. Se propune reformularea textului pentru a stabili clar că durata minimă este de 12 luni; că datele istorice pot contribui la completarea și validarea studiului; că, în lipsa acestor date, studiul se va prelungi până la obținerea unor date suficiente, conform unei metodologii aprobate de autoritatea de reglementare. La pct. 24.4 se va rectifica „schimbărilor climate” în „schimbărilor climatice”.	Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat.
--	--	---

	La pct.30, prevederea referitoare la repetarea eşantionării „de regulă sezonieră” în cazul acviferelor freatice cu variabilitate în timp a calităţii apei este vagă şi lipsită de precizie, neindicând criterii clare pentru frecvenţa şi metodologia monitorizării. În plus, exprimarea „se impune repetarea în timp a eşantionării, în cadrul unei reţele” este ambiguă, nefiind clar definite: intervalele şi condiţiile exacte pentru monitorizarea suplimentară în cazul poluării; caracteristicile „reţelei” de eşantionare necesare pentru identificarea surselor de poluare (număr de puncte, locaţii, metode etc.). Această lipsă de detaliere poate conduce la interpretări neunitare şi dificultăţi în implementare. Se recomandă completarea cu criterii clare privind frecvenţa eşantionărilor, metodele analitice aplicabile şi parametrii de referinţă pentru declanşarea monitorizării suplimentare, pentru a asigura o supraveghere eficientă şi riguroasă a calităţii apei din acviferele freatice. La pct. 36 din proiectul actului normativ, recomandăm scrierea corectă a formulei „pH”. Analiza expresă este o etapă necesară (în anumite cazuri obligatorie), însă trebuie menţionat că laboratorul mobil trebuie să fie acreditat şi să respecte procedurile prevăzute în standardul ISO 5667. La pct.38, prevederea conform căreia „sunt identificate toate sursele potenţiale de poluare situate în cadrul perimetrului de protecţie hidrogeologică şi caracteristicile acestora” este formulată într-un mod prea general şi lipsit de criterii clare privind: (i) metodologia de identificare a surselor de poluare (tipuri de investigaţii, metode de monitorizare, standarde aplicabile); (i) gradul de detaliu necesar în caracterizarea surselor (parametri chimici, dimensiunea impactului, perioadele de activitate); (iii) modalitatea de actualizare a informaţiilor în cazul apariţiei	Se acceptă. A fost exclus deoarece aceste prevederi vor fi incluse în proiectul de modificare a Regulamentului privind monitorizarea şi evidenţa sistematică a stării apelor de suprafaţă şi a apelor subterane aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 932/2013. Se acceptă. A fost revizuit şi completat. Se acceptă. A fost revizuit şi completat.
--	---	---

	unor surse noi sau modificării celor existente; (<i>vi</i>) responsabilitatea clară privind cine efectuează această identificare și cine garantează acuratețea datelor. Lipsa acestor detalii poate conduce la interpretări neunitare, riscuri de omitere a unor surse semnificative și dificultăți în realizarea modelelor de transport a poluanților, cu impact negativ asupra protecției resurselor de apă subterană. Se recomandă completarea prevederii cu indicații precise privind metodele, standardele și responsabilitățile implicate în procesul de identificare și caracterizare a surselor de poluare. La pct. 39 din proiectul actului normativ, recomandăm ca, după sintagma „Analizele de calitate urmăresc în mod obligatoriu:”, să fie incluși următorii indicatori de verificare: „pH - ul, mirosul”. Includerea pH-ului și mirosului în lista indicatorilor analizați este esențială pentru asigurarea unei evaluări complete a calității apei din izvoare, atât din perspectiva normativă, cât și din cea practică, organoleptică și de sănătate publică. Acești doi parametri sunt recunoscuți la nivel internațional ca parte din setul minim de analiză pentru caracterizarea apei destinate consumului uman sau utilizării publice. La pct. 42, norma creează confuzie prin neclaritatea delimitării între „studii hidrogeologice” și „proiectul tehnic” privind zonele de protecție sanitară și perimetrul hidrogeologic. Se recomandă precizarea clară a etapelor și a tipurilor de documente: studiile hidrogeologice reprezintă etapa inițială de evaluare și fundamentare, iar proiectul tehnic este documentul elaborat ulterior, cu detaliile de implementare și dimensionare a zonelor de protecție. Această clarificare este esențială pentru a evita confuziile privind responsabilitățile, conținutul și momentul
	Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat.

		întocmirii fiecărui document, precum și pentru o aplicare unitară și eficientă a normelor privind protecția apelor subterane. Pct. 42 afirmă că studiile hidrogeologice pentru delimitarea zonelor de protecție sanitară și a perimetrului de protecție hidrogeologică „au ca principiu prevenirea și combaterea poluării” și face trimitere la Regulamentul din HG nr. 949/2013, lipsind în acest sens o reglementare direct în Legea apelor. Legea apelor nr. 272/2011, care constituie cadrul juridic general în domeniu, nu prevede expres obligația de efectuare a studiilor hidrogeologice pentru stabilirea zonelor de protecție sanitară sau a perimetrelor hidrogeologice de protecție. Potrivit art. 45 alin. (3) din Legea apelor, utilizarea apelor subterane în scop de irigare este permisă numai în zonele în care nu există ape de suprafață și numai pe baza unor studii hidrogeologice, ceea ce implică realizarea prealabilă a unor investigații și analize specifice în etapa de studiu. În mod logic, dacă studiile hidrogeologice pentru delimitarea zonelor de protecție sanitară și a perimetrului de protecție hidrogeologică sunt obligatorii și constituie o condiție esențială pentru utilizarea apelor subterane, ele ar trebui reglementate direct în lege, nu doar într-un regulament subsecvent. Aceasta contravine principiului ierarhiei actelor normative și poate genera probleme de aplicare (inclusiv în instanță). În ultima propoziție a pct. 42, se va indica că Cerințele minime privind conținutul proiectului tehnic pentru delimitarea zonelor de protecție sanitară a prizelor de apă sunt prezentate în anexă la Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013, deoarece sintagma „corespund	
--	--	---	--

		cu anexa la Regulamentul prenotat” este improprie stilului normativ. La pct. 43, face referire la procedura de studiere și aprobare a rezervelor de apă subterană, în cazul extracției pentru îmbuteliere sau scopuri curative. Se recomandă introducerea unor referințe clare la articole relevante din Codul subsolului nr. 246/2024. La pct. 69, unde se menționează coordonarea obligatorie cu Administrația Națională „Apele Moldovei”, este necesară justificarea legală explicită. La pct. 75 (În mod obligatoriu este prezentată la Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” forma scurtă a cărții tehnice de construcție pentru captările de apă subterană, o fișa de evidență a captărilor de apă subterană, în conformitate cu anexa nr. 2 la prezentul Regulament.), se propune excluderea sintagmei „forma scurtă a cărții tehnice de construcție”, întrucât această noțiune nu este reglementată legal și nu corespunde structurii și conținutului impus de cadrul normativ în vigoare privind cartea tehnică a construcției. În plus, formularea actuală este ambiguă și poate duce la confuzii: se înțelege că există o versiune „abreviată” a unui document oficial, ceea ce nu este reglementat legal. La pct. 76 (Fișa de evidență a captării apelor subterane include ca anexă și fișa de sinteză ce include informații despre proiectant, verificatori, executant, diriginte de șantier, datele de începere și finalizare a lucrărilor și membrii comisiei de recepție, care este completată în conformitate cu anexa nr. 9 din Codul urbanismului și construcției nr. 434/2023.) și pct. 77 (Pentru captări de apă cu debit mic până la 0,2 l/s destinate uzului gospodăresc, nu este necesară autorizația de mediu pentru folosire specială a apelor în conformitate cu alin (1) art. 2 din	Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat.
--	--	--	---

	Legea apelor nr. 272/2011, iar cerințele pentru cartea tehnică sunt simplificate, prin elaborarea fișei de evidență a captărilor de apă subterană, în conformitate cu anexa nr. 2 la prezentul Regulament.) se atestă o inconveniență, se se introduce o suprapunere și o confuzie între fișa de sinteză (care este parte integrantă a cărții tehnice) și o fișă de evidență reglementată separat prin acest Regulament (prezentată în anexa nr.2). Nu este clar dacă fișa de evidență înlocuiește, se adaugă sau suplonește cartea tehnică în cazurile respective. Anexa nr. 9 din Codul urbanismului și construcțiilor prevede modelul de <i>fișă de sinteză</i> ca parte a cărții tehnice a construcției, nu a unei fișe alternative sau simplificate. Noțiunea de „fișă de evidență a captării apelor subterane” nu este echivalentă cu cartea tehnică a construcției și nu poate fi considerată substitut legal al acesteia. Codul nu prevede o „simplificare” a cărții tehnice. Singura „simplificare” apare la art. 237, doar pentru construcțiile de importanță redusă, care trebuie să fie prevăzute expres în anexa nr. 10 la Cod, Cartea tehnică a construcției conține autorizația de construire, proiectele de execuție, procesele-verbale de recepție a construcției, precum și intervențiile în timp efectuate pe parcursul exploatării construcției (lucrările de reparații capitale și de reconstrucție). În lipsa unei derogări exprese prin lege sau reglementare tehnică emisă de autoritatea în domeniul construcțiilor, cartea tehnică nu poate fi înlocuită prin acte normative subordonate, precum acest Regulament. Se propune reformularea prevederilor astfel încât să clarifice statutul fișei de evidență: document de evidență administrativă, nu substitut al cărții tehnice; să se elimine expresiile precum „cerințele pentru cartea tehnică sunt	
--	---	--

[illegible]

	Punctele 99–101 clarifică necesitatea proiectului tehnic și condițiile în care se aplică conservarea, însă nu se face trimitere la obligația de monitorizare post-conservare sau la perioada maximă permisă (cu excepția punctului 105). Este recomandabilă o limitare explicită a duratei. La pct. 102, „...captările de apă subterană conservate se reabilitează și sunt reabilite...” este redundanță gramaticală („se reabilitează și sunt reabilite”). Ptopunem reformularea „...captările de apă subterană conservate pot fi reabilite pentru exploatare.” Punctele 103–104 acoperă documentația pentru conservare și lucrările specifice. Sunt exhaustive și aliniate practicii. Expunem o obiecție minoră la punctul 104.3 – „lipsa circulației în exteriorul acestora” poate fi formulat mai clar: „...și verificarea etanșeității, prin lipsa circulației apei în exteriorul coloanei tubate.” Pct. 105 reglementează conservările de lungă durată. Este un punct critic, binevenit. Ar fi util să se stabilească un termen maxim absolut (ex. 20 de ani), indiferent de motiv, pentru a evita conservări perpetue. Pct. 109 foarte important – interdicția introducerii de materiale izolatoare în dreptul filtrelor este justificată. Ar trebui adăugată o trimitere la norme/instrucțiuni tehnice care definesc aceste materiale.	Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Nu se acceptă. Explicație: proiectanții atestați în domeniul fântâni arteziene pentru efectuarea proiectelor de conservare și lichidare utilizează documente normative în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova – СНиП 2.04.02.84 „Водоснабжение. Наружные сети и
--	---	---

	La pct. 111, termenul de 6 luni pentru finalizarea lucrărilor de lichidare ar putea fi extins pentru cazuri justificate (ex. terenuri izolate). La pct. 112, prevede reutilizarea sondelor de explorare, recomandăm să se ceară expertiză tehnică sau aviz geologic prealabil pentru verificarea compatibilității constructive. La pct. 117, în sintagma „...pompa să nu pompeze în nici un moment un debit mai mare ca debitul de calcul...” „<i>mai mare ca</i>” este formulare incorectă în limba română normativă, a se rectifica: „<i>mai mare decât debitul de</i>	сооружения” și documentul de referință „Правила ликвидационного тампонажа буровых скважин различного назначения, засыпки горных выработок и заброшенных колодцев для предотвращения загрязнения и истощения подземных вод, Москва, 1968 г.”. Aceste documente prevăd prevederile din regulament, însă sunt învechite și sunt în limba rusă, astfel nu mai corespund cerințelor actuale. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat.
--	--	--

[illegible]

[illegible]

	În lipsa acestei clarificări, există riscul ca reglementarea să fie aplicată arbitrar, fără un cadru procedural riguros. Dacă autorizarea reprezintă o condiție esențială pentru desfășurarea activităților enumerate, atunci cerințele privind conținutul documentației (inclusiv studiile hidrogeologice), criteriile de evaluare și condițiile de acordare trebuie stabilite într-un act normativ de nivel primar s, conform principiilor legalității și previzibilității reglementării. În cazul în care aceste activități nu sunt supuse reglementării prin autorizare, la pct. 124 se recomandă înlocuirea termenului „autorizează” cu „permite”, pentru a elimina orice echivoc privind necesitatea unei autorizații formale. Aceeași sugestie este aplicabilă punctelor 128–131 și altor prevederi similare din proiect. În forma actuală, punctele 123–129 permit excepții extinse de la interdicția poluării apelor subterane, fără a institui garanții procedurale și tehnice suficiente, ceea ce contravine principiilor de protecție a resurselor de apă și a dreptului la un mediu sănătos. La pct. 126 din proiectul de act normativ, recomandăm revizuirea și modificarea prevederii întrucât, în forma actuală, aceasta ar putea conduce la poluarea apelor subterane sau de suprafață, în ambele cazuri. În acest context, pot fi anticipate următoarele scenarii: Scenariul 1. Apa subterană prezintă în mod obișnuit concentrații ridicate de ioni ai metalelor alcaline (Na, K, Ca, Mg) și de cloruri, comparativ cu apele de suprafață. Epurarea acestor ape și aducerea lor la parametrii chimici ai apelor de suprafață este un proces costisitor. În plus, stațiile de epurare disponibile în Republica Moldova nu sunt concepute pentru reținerea ionilor de sodiu și potasiu, aceștia traversând stațiile fără a fi	Se acceptă. A fost revizuit, condiționat și redactat.
--	--	--

	eliminați. Drept urmare, acești parametri nici nu sunt reglementați prin HG nr. 950/2013. Totodată, o concentrație excesivă de săruri în apele uzate afectează microorganismele responsabile de procesele de denitrificare, compromițând eficiența epurării. Conform prevederii analizate, evacuarea apelor subterane pompate din mine în corpurile de apă de suprafață poate conduce la salinizarea acestora în avalul stației, iar ulterior, la salinizarea solului în cazul utilizării acestor ape pentru irigații. Scenariul 2. Repomparea apelor provenite din activități de construcție în acvifer poate determina poluarea ireversibilă a resurselor de apă subterană, cu impact major asupra calității apei din puțuri sau surse locale de captare. În acest sens, propunem următoarele soluții alternative: 1. Potabilizarea apei subterane, în situațiile în care nivelul de mineralizare și conținutul de sodiu nu depășesc limitele acceptabile, iar costul tratării poate fi recuperat prin utilizarea ulterioară a apei. 2. Tratarea apei tehnice subterane prin procese tehnico-naturale cu costuri reduse (precum decantare, filtrare, aerare). Apa astfel condiționată ar putea fi valorificată pentru utilizări non-potabile: alimentarea havuzurilor, stropirea drumurilor, irigarea spațiilor verzi în perioadele secetoase etc. La pct. 130 (Lucrări de construcții), prevederea este vagă și lasă loc de interpretări abuzive. Nu se menționează tipul de activități, riscurile sau măsurile de prevenție. Considerăm important de a specifica că lucrările se pot desfășura numai dacă nu afectează calitatea sau regimul hidrodinamic al apelor subterane, în baza unui studiu de impact aprobat de autoritatea competentă.	Se acceptă. A fost revizuit, condiționat și redactat.
--	---	--

		Pct. 141 prevede studii hidrogeochimice finanțate din buget, dar nu stabilește un mecanism obligatoriu. Ar fi utilă o prevedere care să impună un plan național de cercetare pe termen mediu/lung. Textul instituie un mecanism facultativ („poate include”) pentru efectuarea studiilor hidrogeochimice, deși acestea sunt esențiale pentru aplicarea corectă a măsurilor prevăzute la pct. 140.1 și 140.2, respectiv pentru clasificarea pericolozității poluanților. Lipsa caracterului obligatoriu și predictibil al acestui mecanism creează incertitudini în aplicarea reglementărilor și în adoptarea măsurilor de protecție a apelor subterane. Se propune reformularea textului în sensul instituirii obligativității elaborării periodice a acestor studii hidrogeochimice (cel puțin pentru zonele sensibile sau expuse la riscuri majore), inclusiv stabilirea unei proceduri clare privind modul de inițiere, finanțare și valorificare a rezultatelor în procesul decizional. În partea ce ține de excepții (pct. 143 145) ar fi utilă o prevedere care să ceară ca excepțiile să fie publice/transparente, pentru a permite controlul societății civile. Pct. 146 și 147 prevăd măsuri speciale de reface/protecție în cazul lucrărilor cu impact major, ar trebui impusă obligația elaborării unui studiu de impact hidrogeologic prealabil pentru astfel de lucrări, nu doar o menționare generală a "măsurilor". Pct. 149 prevede obligativitatea proiectării zonelor de protecție și pentru captări existente, anterior nereglementate. Este o prevedere pozitivă, dar lipsesc termenele-limită pentru realizarea acestor proiecte, ceea ce le poate face neaplicabile în practică. În concluzie, proiectul de Regulament conține mai	Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă. A fost revizuit și completat. Se acceptă.
--	--	---	---

		multe dispoziții care instituie, în mod indirect, acte permissive fără a fi susținute de temeiuri legale clare. Acest lucru contravine principiilor stabilite în Legea nr. 160/2011 și necesită revizuirea corespunzătoare a textului, prin stabilirea de norme de trimitere explicite la legislația primară relevantă, eliminarea dispozițiilor neclare și evitarea instituirii de noi obligații administrative fără bază legală expresă.	A fost revizuit și modificat.
Avizare și consultare publică repetată			
Ministerul Finanțelor	09/2-03/364/1185 din 01.09.2025	La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-7891 din 21 iulie 2025, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025), autor – Ministerul Mediului și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele obiecții și propuneri ce țin de competență. Potrivit 4.2 din Nota de fundamentare se menționează că, implementarea proiectului va necesita cheltuieli considerabile din bugetul de stat, fără a fi specificate costuri ale măsurile necesare, divizate pe ani și sursele de finanțare a acestora. Totodată, autorul descrie acțiunile ce urmează a fi implementate atât de către autoritățile publice, cât și de către sectorul privat care va beneficia de prevederile prezentului Regulament. Prin urmare, reieșind din prevederile Anexei nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în compartimentul 4.2 din Nota de fundamentare urmează a fi descris doar impactul financiar asupra bugetului de stat, cu indicarea costurilor necesare, însoțite de calcule argumentate divizate pe ani, precum și sursa de finanțare a cheltuielilor respective. În contextul celor menționate, proiectul urmează a fi definitivat prin prisma celor enunțate.	Se acceptă. Nota a fost revizuită și completată.

Centrul de Armonizare a Legislației	26.08.2025 legiferare.gov.md	Centrul de armonizare a legislației comunică lipsa de obiecții și propuneri suplimentare. Se validează proiectul. https://legiferare.gov.md/dlc/documents/b1f462a5-83ac-4f10-90d3-bcc5ab49007d	Se ia act
Ministerul Sănătății	02.09.2025 legiferare.gov.md	Ministerul Sănătății comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	02.09.2025 legiferare.gov.md	Ca urmare a examinării textului definitiv al proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025), constatăm că autorul (MM) a ținut cont integral sau parțial de propunerile înaintate prin avizul MIDR nr.19-4281 din 07.08.2025. În acest context, evocăm lipsa temeiurilor menținerii în continuare a propunerilor exprimate.	Se ia act
Agenția Proprietății Publice	12.09.2025 legiferare.gov.md	Agenția Proprietății Publice a examinat repetat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025) și, în limita competențelor funcționale, precum și urmare a consultării proiectului cu Întreprinderea de Stat Specializată de Executare a Lucrărilor de Explozie „INMEX” și Întreprinderea de Stat „Expediția Hidro-Geologică din Moldova”, comunică lipsa obiecțiilor.	Se ia act
Expertizare			
Centrul de Armonizare a Legislației	31/02-126-8293 din 04.08.2025	Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, inclus în acțiunea 335 din Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin HG nr. 841/2024. DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE	Se ia act de Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de

		<i>Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.</i> Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane: - transpune parțial (transpune art. 2 pct. 31 și 32; art. 4; art. 7; art. 11 (3) lit. d), f), j); Anexa VIII) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 327 din 22 decembrie 2000, CELEX: 32000L0060, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/101/UE a Comisiei din 30 octombrie 2014; - transpune parțial (transpune art. 3; art. 4 și parțial Anexa II) Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria 372 din 27 decembrie 2006, CELEX: 32006L0118, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/80/UE a Comisiei din 20 iunie 2014. I. Obiectul proiectului Proiectul național prezentat pentru expertiză de	<i>studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, inclus în acțiunea 335 din Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin HG nr. 841/2024.</i>
--	--	---	--

		compatibilitate are drept obiectiv principal continuarea procesului de transpunere în legislația națională a prevederilor Directivei 2000/60/CE și ale Directivei 2006/118/CE în vederea completării cadrului normativ pe segmentul protecției apelor subterane. Astfel, proiectul național aprobă Regulamentul de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, care stabilește cerințele tehnice pentru studierea și exploatarea apelor subterane pe teritoriul Republicii Moldova și protecția lor contra poluării, efectelor distructive și epuizării înainte de termen. Evidențiem că, proiectul național reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene în domeniul protecției apelor, în măsura în care Directiva 2000/60/CE și Directiva 2006/118/CE au fost anterior transpuse parțial în legislația națională. Transpunerea actelor UE menționate este importantă în contextul realizării obligațiilor stabilite de Anexa XI la Capitolul 16 „Mediul înconjurător” secțiunea „Calitatea apei și gestionarea resurselor” din Acordul de Asociere RM-UE. II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu dreptul UE Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate <i>Politicii privind mediul înconjurător</i>, pe segmentul legislativ al <i>protecției resurselor de apă (Capitolul 27)</i>. Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă prevederile următoarelor acte UE:	
--	--	---	--

		1. Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, modificată ultima dată prin Directiva 2014/101/UE; 2. Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, modificată ultima dată prin Directiva 2014/80/UE a Comisiei din 20 iunie 2014. <i>1. Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei</i> <i>a) Măsuri naționale de transpunere existente</i> Directiva 2000/60/CE a constituit obiect al transpunerii parțiale în legislația națională prin: - Legea apelor nr. 272/2011 (transpune parțial art. 1, art. 2, art. 3, art. 6, art. 7 (1) art. 9 (1), - art. 10 (2) (3), art.13 (2), art. 23, Anexa III, IV); - Legea nr. 82/2019 privind calitatea apei potabile (transpune art. 7 (2)); - Hotărârea Guvernului nr. 802/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile de deversare a apelor uzate în corpurile de apă (transpune Anexa VIII și Anexa IX); - Hotărârea Guvernului nr. 890/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață (transpune parțial Anexa V și Anexa X); - Hotărârea Guvernului nr. 866/2013 pentru aprobarea	
--	--	---	--

		Regulamentului privind procedura 4 de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic (transpune art. 11 (3) (5) (8), art. 13 (4) (5) (7), 14 (2), parțial Anexa VI și VII); - Hotărârea Guvernului nr. 931/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane (transpune art. 2 pct. 20, 25, 27 și 28, parțial art. 4 și Anexa V); - Hotărârea Guvernului nr. 932/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață și apelor subterane (transpune art. 8 (2) (3) și parțial Anexa V); - Hotărârea Guvernului nr. 814/2017 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru (transpune art. 9 (2) și parțial Anexa V și Anexa X); - Hotărârea Guvernului nr. 955/2018 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră (transpune art. 9 (2) și Anexa V și Anexa X); - Hotărârea Guvernului nr. 648/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind identificarea și desemnarea corpurilor de apă de suprafață ca fiind artificiale sau puternic modificate. <i>b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 2000/60/CE</i> În ceea ce privește transpunerea Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000, menționăm, cu titlu general, că proiectul național transpune parțial actul UE, conform celor formulate mai jos:	
--	--	---	--

		Proiectul național, la pct. 3, pct. 91 și 132 - 133, stabilește obiectivele de protecție a corpurilor de apă subterană, prevenirea deteriorării acestora și utilizarea rațională în concordanță cu art. 4 (1) al Directivei referitor la obiectivele de mediu. În pct. 4, 45 și 91 din proiect se regăsesc prevederi privind protejarea apelor subterane utilizate pentru alimentarea cu apă potabilă, inclusiv, delimitarea zonelor de protecție sanitară, ceea ce asigură transpunerea parțială a art. 7 (1) și (2) din Directivă. Pct. 25 - 30 din proiect reglementează activitatea de monitorizare calitativă și cantitativă a apelor subterane, inclusiv, frecvența eșantionării și analiza indicatorilor în corelare cu cerințele art. 8 și Anexei V, pct. 2.4.2 din Directivă, care stabilesc rețeaua de monitorizare și parametrii de control. În ceea ce privește art. 11 (3) lit. d), f) și j) al Directivei, referitor la măsurile programate privind prevenirea poluării, utilizarea durabilă a resurselor și controlul extracției, proiectul reglementează aceste aspecte în pct. 123 - 131 (privind evacuările de poluanți), pct. 49 și 96 (privind utilizarea eficientă a resurselor) și pct. 63 - 87 (referitor la extracția apelor subterane). Pct. 11 (6) din proiect definește termenul „poluare” ca introducerea directă sau indirectă de substanțe în mediul acvatic care pot avea efecte negative asupra sănătății umane sau ecosistemelor asigurând transpunerea art. 2, pct. 31 și 32 din Directivă. Proiectul face referire în Anexa 7 la lista substanțelor considerate poluanți în cadrul național, transpunând parțial Anexa VIII a Directivei, care cuprinde lista indicativă a poluanților principali. <i>c) Prevederi ale Directivei 2000/60/CE non-aplicabile</i>	
--	--	---	--

		O serie de dispoziții ale actului, cum ar fi art. 3 (6) - (9) „Coordonarea măsurilor administrative în cadrul districtelor hidrografice”, art. 15 „Raportarea”, art. 16 „Strategii pentru combaterea poluării apei”, art. 17 „Strategii pentru substanțele periculoase”, art. 18 „Revizuirea de către Comisie”, art. 19 „Rapoarte”, art. 20 „Publicarea informațiilor”, art. 21 „Adaptarea la progresul tehnic și științific”, art. 22 „Modificarea anexelor”, art. 23 „Comitetul”, art. 24 „Punerea în aplicare”, art. 25 „Reexaminare” și art. 26 „Abrogare” din Directiva 2000/60/CE, nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații pentru Comisia Europeană, pentru statele membre, prevăd introducerea informațiilor în baze de date sau sisteme electronice europene (la care Republica Moldova nu are acces) sau reflectă norme privind aplicarea, modificarea și revizuirea directivei la nivelul Uniunii Europene, care nu se supun transpunerii în legislația națională. 2. Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării <i>a) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 2006/118/CE</i> În ceea ce privește transpunerea Directivei 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării, menționăm că proiectul transpune parțial actul UE, după cum urmează: Pct. 3 și pct. 123 - 133 din proiect prevăd măsurile de prevenire a poluării, autorizarea evacuărilor, evaluarea riscurilor și monitorizarea impactului, asigurând	
--	--	--	--

		transpunerea art. 4 (1) din Directivă, care solicită prevenirea introducerii de poluanți în apele subterane. În pct. 27 - 30 și pct. 39, proiectul reglementează stabilirea stării chimice a apei subterane prin indicatori de calitate în acord cu art. 3 (1) din actul UE și cerințelor metodologice din Anexa II, pct. 1 și 2 a Directivei. Pct. 42 și pct. 91 din proiectul național prevăd delimitarea zonelor vulnerabile și de protecție hidrogeologică potrivit art. 5 al Directivei privind identificarea corpurilor de apă subterană sensibile la poluare care necesită protecție specială. Proiectul reglementează, în pct. 96, măsurile de prevenire a degradării resurselor în cazuri de secetă sau presiune antropică, ceea ce reflectă parțial cerințele din art. 7 al Directivei privind reacția în fața unei poluări semnificative. Anexa nr. 7 la proiect oferă o listă de substanțe relevante pentru evaluarea chimică, ceea ce reflectă parțial Anexa II a Directivei, care impune stabilirea unor substanțe de interes pe plan național. Standardele de calitate chimică stabilite în Anexa I a Directivei (pentru nitrați, pesticide etc.) nu sunt incluse explicit în proiect, dar sunt preluate indirect prin referințe la HG nr. 931/2013 și Legea nr. 182/2019. <i>b) Prevederi ale Directivei 2016/118/CE non-aplicabile</i> O serie de dispoziții ale actului, cum ar fi art. 8 „Raportare”, art. 9 „Adaptarea anexelor I și II la progresul științific și tehnic”, art. 10 „Punerea în aplicare”, art. 11 „Revizuire”, art. 12 „Abrogare” și art. 13 „Intrarea în vigoare” din Directiva 2006/118/CE, nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații pentru Comisia Europeană și statele	
--	--	---	--

		membre ale Uniunii Europene sau reflectă norme privind modificarea, revizuirea și aplicarea directivei în cadrul instituțional al Uniunii Europene, care nu se supun transpunerii în legislația națională a unui stat terț. III. Respectarea mecanismului de armonizare <i>a) Obiecții privind clauza de armonizare</i> Clauza de armonizare pentru proiect se va expune în următoarea redacție: „Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane: - transpune parțial (transpune art. 2 pct. 31 și 32; art. 4; art. 7; art. 11 (3) lit. d), f), j); Anexa VIII) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 327 din 22 decembrie 2000, CELEX: 32000L0060, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/101/UE a Comisiei din 30 octombrie 2014; - transpune parțial (transpune art. 3; art. 4 și parțial Anexa II) Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria 372 din 27 decembrie 2006, CELEX: 32006L0118, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2014/80/UE a Comisiei din 20 iunie 2014”. V. Concluzii Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea clauzei de armonizare prin prisma	Se acceptă. A fost revizuit și redactat.
--	--	--	---

[illegible]

la actele normative, „Denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării.”. În context, remarcăm că denumirea proiectului hotărârii nu conține prevederi referitoare la condițiile de realimentare sau sporire artificială a corpurilor de apă subterane, stabilirea unor condiții specifice de evacuare directă în apele subterane, deși în proiect se regăsesc unele mențiuni în acest sens. Astfel, se va examina suplimentar indicarea în clauza de adoptare a art. 46 alin. (1) lit. c) și e) din Legea apelor, or, potrivit cadrului legal ar rezulta că prevederile referitoare la condițiile de realimentare sau sporire artificială a corpurilor de apă subterane și condițiile specifice de evacuare directă în apele subterane urmează să fie aprobate printr-un regulament distinct de cel propus prin proiect. În altă ordine de idei, atenționăm că în clauza de adoptare este indicat greșit izvorul republicării Legii apelor nr. 272/2011, prin urmare, se va rectifica și reda în felul următor: „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70)”.

Cu referire la clauza de armonizare, se va ține cont de prevederile pct. 34 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, 2 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, care stabilesc că clauza de armonizare se include după preambulul și clauza de adoptare ale proiectului. Adicional, privitor la transpunerea Directivei 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, menționăm că în tabelul de concordanță nu sunt indicate punctele din proiectul Regulamentului, care să transpună art. 3, 4 și parțial Anexa II din Directiva 2006/118/CE, indicate în clauza de armonizare. Prin

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

urmare, se va elucida acest aspect.

La proiectul Regulamentului: La pct. 6, textul „al pct. 34” se va exclude ca fiind excedent, iar în referința la anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 743/2024 - fie se va indica denumirea corectă a hotărârii „cu privire la asigurarea calității în construcții”, fie se va indica denumirea regulamentului, urmată de numărul și anul adoptării hotărârii Guvernului (obieecție valabilă și la pct. 13).

În scopul uniformizării terminologiei, la pct. 8 cuvintele „resurselor de apă” se vor substitui cu cuvintele „corpurilor de apă”, astfel cum este indicat la art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea apelor nr. 272/2011 (obieecție valabilă și la subpct. 58.1 și pct. 64).

În conformitate cu art. 51 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, „(3) Articolele se ordonează consecutiv, după numere, exprimate, de regulă, prin cifre arabe, începând cu primul și terminând cu ultimul.”. Având în vedere prevederea legală enunțată, la pct. 17, textul „art. (51)” se va substitui cu textul „art. 51 ”.

La pct. 19, textul „secțiunea 1 și secțiunea a 3-a” se va substitui cu textul „secțiunile 1 și 3”.

La pct. 27, textul „Legea 182/2019 privind apa potabilă” se va substitui cu textul „Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile”, pentru indicarea corectă a legii respective.

În conformitate cu art. 11 alin. (3) din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională, „(3) Standardele moldovenești se identifică cu indicativul alcătuit din sigla SM, numărul standardului și anul publicării acestuia. Sigla SM semnifică „standard moldovenesc” și se aplică numai pe standardele

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

moldovenești.”. Potrivit art. 15 alin. (3) din aceeași lege, „(3) În actele normative pot fi făcute referințe directe numai la standardele moldovenești publicate în limba română.”. Având în vedere prevederea legală enunțată, la pct. 31, referința la standardul ISO 5667 se va menține doar dacă a fost adoptat ca standard moldovenesc. În acest caz se va completa cu sigla „SM” și anul publicării acestuia.

Potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, „(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc.”. Având în vedere norma enunțată, la pct. 39, cuvintele „ale prezentului Regulament” se vor exclude ca fiind excedente (obiecție similară și la pct. 68, 71, 92, 99 și 104).

În conformitate cu art. 55 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, nu se admite trimiterea la un act normativ de nivel inferior. Prin urmare, la pct. 62 se va exclude textul „nr. 162/2020” (observație valabilă și pentru pct. 74).

La subpct. 72.3, cuvintele „operații de intervenție” se vor substitui cu cuvintele „metode de intervenție”, astfel cum este indicat la anexa nr. 3 (obiecție valabilă și la subpct. 87.6).

La pct. 83, cuvintele „firme specializate” se vor revizui, deoarece nu corespund limbajului din Codul civil nr. 1107/2002 (obiecție valabilă și la pct. 93, subpct. 96.2, 103.2, 106.2).

La pct. 99, cuvintele „actul de conservare a captării” vor fi succedate de cuvintele „de apă subterană”, astfel

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și

		consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. (3) Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.”. Având în vedere normele enunțate, la pct. 15 din anexa nr. 2 la Regulament, subpunctele se vor renumera (obiecție valabilă și la anexa nr. 4) Anexa nr. 3 este constituită dintr-un singur tabel, prin urmare, acesta nu se va numerota.	Se acceptă. A fost revizuit și redactat.
Centrul Național Anticorupție	06/2/17321 din 01.10.2025	RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE Nr. EHG25/10900 din 01.10.2025 la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane (număr unic 600/MM/2025) Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017. I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului	Se acceptă. A fost revizuit și redactat.

		Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate". Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că: „(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate. (2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice	
--	--	--	--

		responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor". Materialele aferente proiectului se regăsesc pe pagina web oficială a autorului și portalul particip.gov. md, după cum urmează:https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-referitor-la-avizareaproiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-de-studiere-exploatare-siprotectia-apelor-subterane-numar-unic-600mm2025/14877. Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr.239- XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop cadrului normativ de reglementare a proceselor de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, pentru a asigura protejarea pe termen lung a resurselor de apă subterană și garantarea accesului populației la apă potabilă sigură. I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condiția respectării recomandărilor prescrise conform capitolului III al prezentului raport de expertiză. I.5. Justificarea soluțiilor proiectului I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:	
--	--	--	--

		a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ; c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ." Nota informativă a proiectului a fost structurată cu înținirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. I.5.2. Argumentarea economică-financiară. Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare". Nota informativă a proiectului a fost structurată cu înținirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului II.1. Limbajul proiectului Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și	
--	--	---	--

		corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]". Textul proiectului este expus, în mare parte, într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017. Totodată, în redacția propusă spre examinare au fost delimitate formule ambigue care admit interpretări abuzive ("care au de regulă apă corespunzătoare calitativ," "dintr-un motiv sau altul,") și concepte nereglementate ("necesități primare"). II.2. Coerența legislativă a proiectului În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare. II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect Prevederile proiectului reglementează activitatea entităților publice/agenților publici (Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, Inspectoratului de Protecția Mediului). Analiza prevederilor propuse, denotă unele deficiențe ce pot condiționa disfuncționalități ale proceselor administrative reglementate și multiple riscuri de corupție aferente:	
--	--	---	--

		- utilizării formulelor permissive de reglementare a activității agenților publici; - omiterii reglementării aspectelor procedurale ce țin de i) procedura administrativă aferente coordonării de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” a proiectului tehnic de conservarea, lichidarea și reabilitarea captărilor de apă de subterană, ii) procedura administrativă aferente desfășurării verificărilor de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului asupra lucrărilor de conservare, lichidare și reabilitare a captărilor de apă subterană. Deficiențele prenotate sunt examinate suplimentar în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție. II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului. III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului Pct.4 Captările apelor subterane, care au de regulă apă corespunzătoare calitativ, în stare naturală, netratată, sunt destinate prioritar pentru alimentarea cu apă potabilă a populației și animalelor, și pot fi utilizate pentru alte scopuri doar în baza autorizației de mediu pentru folosirea specială a apelor, conform art. 23 alin. (1) din Legea apelor nr. 272/2011, după ce necesitățile primare ale zonei sunt satisfăcute.[...] Obiecții: Prim-plan se remarcă faptul că utilizarea expresiei ”care au de regulă apă corespunzătoare calitativ,” atribuie caracter ambiguu normei, fapt care denotă	Se acceptă. A fost revizuit și redactat.
--	--	---	--

neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă vizate de prevederile art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017. Deficiența prenotată, poate condiționa dificultăți aferente implementării normei și interpretarea subiectivă a conceptelor vizate de către autor (calitatea și regularitatea). Subsecvent, se remarcă faptul că, utilizarea expresiei ”necesități primare” impune definirea conceptului dat, fapt care denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă vizate de prevederile art.54 alin.(1) lit.c)-d), h), alin.(5) al Legii nr.100/2017. În context se remarcă faptul că utilizarea termenilor neconsacrați în legislație, care nu sunt explicați expres în textul reglementării și care nu au o răspândire uzuală largă ce le-ar conferi un sens comun unic și uniform. Pericolul acestui element constă în apariția practicilor diverse de interpretare a acestor termeni, practici care pot fi și abuzive, în special atunci când autoritățile publice aplică norme ce conțin asemenea termeni. Cu toate acestea, menționăm că de asemenea formulări defectuoase se pot prevala și subiecții de drept privat în egală măsură pentru a-și promova interese nelegitime.

Recomandări: Reconsiderarea expresiei ”care au de regulă apă corespunzătoare calitativ,” și reglementarea conceptului ”necesități primare”.

Pct.92. Conservarea, lichidarea și reabilitarea captărilor de apă de subterană se solicită de către titulari/proprietari, în baza unui proiect tehnic elaborat de către un proiectant atestat și se coordonează în mod obligatoriu cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” care eliberează acordul coordonării solicitat în conformitate cu anexa nr. 4 la prezentul Regulament.

Obiecții: Analiza prevederilor proiectului denotă

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

omiterea reglementării aspectelor procedurale ce țin de procedura administrativă aferentă coordonării de către entitatea publică vizată de către normă (termen de examinare a solicitării și eventual documentele care se prezintă, temeiul de refuz în coordonare, etc.). Carența în speță, denotă întrunirea parțială a exigențelor vizate de art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017, coroborat art.32 Cod Administrativ. 4 Omiterea reglementării unor aspecte ale relațiilor sociale, existența cărora rezultă din realitatea obiectivă sau din alte prevederi ale aceluiași act, pot condiționa incertitudinea în relațiile sociale reglementate, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor agenților publici și a procedurilor administrative de care ei sunt responsabili etc., situații în care entitățile responsabile de executarea legii respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri. Reglementarea lacunară sau confuză a procedurilor administrative pe care le gestionează entitățile publice determină discreția periculoasă a agentului public responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public.

Recomandări: Reglementarea aspectelor procedurale ce țin de procedura administrativă aferentă coordonării de către entitatea publică vizată de către normă (termen de examinare a solicitării și eventual documentele care se prezintă, temeiul de refuz în coordonare, etc.).

Pct.93.Titularul captării informează Inspectoratul pentru Protecția Mediului cu privire la data începerii lucrărilor de conservare, lichidare și reabilitare a captărilor de apă subterană, iar Inspectoratul verifică execuția lucrărilor pe durata desfășurării acestora. Lucrările sunt realizate de firme specializate.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Obiecții: Prevederile proiectului nu reglementează aspecte procedurale ce țin de procedura administrativă aferentă desfășurării verificărilor prenotate sau a unor referințe la cadrul normativ aplicabil în context (periodicitatea, obiectul controlului, finalitate și scop, etc.). Carența în speță, denotă întrunirea parțială a exigențelor vizate de art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017, coroborat art.32 Cod Administrativ și poate condiționa multiple riscuri aferente implementării mecanismului reglementat.

Recomandări: Reglementarea aspectelor procedurale ce țin de procedura administrativă aferentă desfășurării verificărilor prenotate sau a unor referințe la cadrul normativ aplicabil în context (periodicitatea, obiectul controlului, finalitate și scop, etc.).

Pct.98. În cazul în care conservarea captărilor de apă, dintr-un motiv sau altul, a depășit perioadele de timp prevăzute în proiect tehnic sau a depășit 20 ani și, conform concluziilor unei evaluări precum că există o amenințare reală de poluare a zonei de amplasate a captării, la cererea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” și a Inspectoratului de Protecția Mediului, proprietarul captării este obligat să elaboreze și să implementeze măsuri suplimentare de siguranță pentru a elimina riscul de poluare sau să lichideze captarea în modul stabilit de prezentul Regulament.

Obiecții: Apreciind prin prisma normelor de tehnică legislativă vizate de art.54 al Legii nr.100/2017, se remarcă faptul că utilizarea expresiei ”dintr-un motiv sau altul,” nu este specifică limbajului juridic.

Recomandări: Excluderea expresiei ”dintr-un motiv sau altul,”.

Pct.101.Captările de apă subterană deteriorate, care

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

nu mai pot fi exploatate în condiții economice, precum și cele care se încadrează în prevederile art. 28 alin. (2) lit. 1) și art. 31 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011, sunt lichidate și casate conform legislației din domeniu.
Obiecții: Apreciind prin prisma exigențelor art.55 al Legii nr.100/2017, se remarcă caracterul defectuos al normei de trimitere, fapt care poate condiționa incertitudine la etapa implementării normei și determinării cadrului normativ aplicabil.

Recomandări: Reconsiderarea expresiei ”și casate conform legislației din domeniu.” prin prisma exigențelor art.55 al Legii nr.100/2017.

Pct.104, 132, 140

104. După lichidarea captărilor de apă subterană se prezintă Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” actul de lichidare a captării, elaborat conform anexei nr. 6 la prezentul Regulament. Definitivarea lucrărilor de lichidare nu va depăși 6 luni de la obținerea acordului de lichidare. În cazuri justificate, precum amplasarea în terenuri izolate sau existența unor condiții obiective care împiedică respectarea termenului, perioada de finalizare poate fi extinsă de către autoritatea competentă, la solicitarea titularului.

132. Fără a aduce atingere cerințelor mai stricte stabilite de legislația din domeniu, Agenția de Mediu în colaborare cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” și în coordonare cu Ministerul Mediului poate excepta de la măsurile prevăzute la pct. 129 evacuările de poluanți care:[...]

133. Exceptările prevăzute la pct. 132 se acordă numai atunci când autoritatea responsabilă de gestionarea apelor subterane, a constatat că se efectuează o monitorizare eficientă a corpurilor de apă subterană vizate,

A fost revizuit și redactat.

Se acceptă.

A fost revizuit și redactat.

		în conformitate cu prevederile Regulamentului privind monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 932/2013, sau o altă monitorizare corespunzătoare. 140. Perimetrele zonelor de protecție sanitară pot fi revizuite în cazul modificării condițiilor de exploatare a captărilor de apă sau în situațiile în care, din cauze neprevăzute, acestea nu asigură protecția necesară. La solicitarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, titularul sau proprietarul captării de apă subterană este obligat să întreprindă măsuri de redimensionare a zonelor de protecție sanitară. Obiecții: Determinarea competenței după formulă „este în drept”, „poate” este o modalitate coruptibilă de determinare a competențelor entităților/agenților publici, sau obligațiilor persoanelor private. Coruptibilitatea acestui element rezidă în discreția agenților publici care apare în cazul utilizării unor asemenea determinări permissive ale competențelor lor, care urmau a fi stabilite de o manieră imperativă. Această discreție poate fi folosită în mod abuziv de către agentul public pentru a nu-și executa obligațiile sale legale tocmai în virtutea caracterului permisiv al formulării competențelor sale. Riscul de coruptibilitate a acestor norme crește în cazul în care lipsesc criteriile pentru a stabili în ce cazuri subiectul vizat „este în drept” sau „poate” și în ce cazuri este în drept și poate să nu-și realizeze competențele. Recomandări: Reconsiderarea utilizării formulelor permissive de reglementare a activității („poate fi extinsă”, „poate excepta”, „pot fi revizuite”). IV. Concluzia expertizei	Se acceptă. A fost revizuit și
--	--	--	---

	Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop cadrulul normativ de reglementare a proceselor de studiere, exploatare și protecție a apelor subterane, pentru a asigura protejarea pe termen lung a resurselor de apă subterană și garantarea accesului populației la apă potabilă sigură. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost structurată cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Analiza prevederilor propuse, denotă unele deficiențe ce pot condiționa disfuncționalități ale proceselor administrative reglementate și multiple riscuri de corupție aferente: - utilizării formulelor permissive de reglementare a activității agenților publici; - omiterii reglementării aspectelor procedurale ce țin de i) procedura administrativă aferente coordonării de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” a proiectului tehnic de conservare, lichidare și reabilitarea captărilor de apă de subterană, ii) procedura administrativă aferente desfășurării verificărilor de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului asupra lucrărilor de conservare, lichidare și reabilitare a captărilor de apă subterană.	redactat.
--	--	-----------

		Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condiția respectării recomandărilor prescrise conform capitolului III al prezentului raport de expertiză.	
--	--	--	--